

Hergün

İstanbul - Ankara yolu

Yazan: Muhittin Birgen

İstanbul ile Ankara arasındaki demiryolu muvasalası artık bu memleketin ihtiyacına kifayet edecek halde değildir. Birkaç sene daha geçerse, nüfusu daha fazla artacak olan Ankara ile İstanbul arasında gidip gelme ihtiyacı bugünkü demiryolu ile tatmin edilemez. Edilse bile, bu, iki merkez arasındaki hareketi teşvik edici bir şey değildir. Güçlük ve pahalılık, hareketin inkişafına mâni olacaktır.

Mevcut yol, daha şimdiden içinden çıkılmaz müşküller içindedir. Tek hatlı bir demiryolu üzerinde büyük süratler temin edilemez. Edilse bile, bu, ancak fevkalâde bir şey, bir nevi lüks olur. Bunun için fazla ücret istenecektir. Halbuki, gaye, hem sürat, hem de ucuzluktur. Bugün ekspres katarları, tren için, hataklık için bir takım zamlar alıyorlar; sürati arttırdığımız zaman bu zamların nisbetleri de artacaktır. Bir takım trenler, Ankaradan ve Haydarpaşadan Lüzmundan fazla dolmuş olarak harekete başladılar. Tek hat olarak, bugünkü hat, azami kudretini gösteriyor, demektir; ikinci bir hat mutlaka lazımdır.

Bu ikinci hattın da inşası hükümetçe kararlaştırılmış gibidir. Bolu üzerinden geçmek üzere Ankarayı İstanbula ikinci ve daha kısa bir yolla bağlamak fikri masanın üstüne konulmuş bulunmaktadır. İyi. Fakat, acaba, böyle bir demiryolu yerine, iki merkezi birbirine asfalt veya beton bir otomobil yolu ile bağlamak daha iyi bir fikir olmaz mı? Belki de bu fikir üzerinde şimdiki kadar düşünülmüştür; fakat, zannediyorum ki, bu bahis kâfi derecede tetkik edilmiş değildir.

★

Bütün dünyada bu, otomobil yarı bugün büyük bir rağbet içindedir. İtalyada başlıyan, Almanyada en yüksek inkişaf derecesini bulan bu nevi yollara Rusya da da rağbet arttı. Amerika bu yollara şimdiki demiryolundan daha fazla ehemmiyet veriyor. İran, geniş bir otomobil yol projesi hazırlıyor. Acaba biz neden dolaylı bunu ihmal ediyoruz?

Hatıra gelebilecek ilk mania benzinidir. Fakat, İtalya da, Almanya da benzin bakımından dünyanın en züğürt memleketleri oldukları halde kuvvetlerini bu yollara çevirdiler. Hesat etmesini çok iyi bilen Almanya, benzin ve büyük bir kömür memleketi olduğu halde muazzam otomobil yolları için muazzam paralar sarfetmeği demiryolu inşasına tercih ediyor. Esasen, bugün kömür ve linyite sahip memleketler için benzin meselesinin ehemmiyeti kalmamıştır. Benzini kömürden doğrudan doğruya çıkarmak kabul olduğu gibi, meselâ, Silâhtarğa elektrik fabrikasında yapılacak bazı tadilat sayesinde Ağaçlının adı linyiti ile hem İstanbula ucuzca elektrik vermek, hem de bir taraftan kenar mahsul olarak mütemadiyen benzin, makine yağı vesaire almak işten bile değildir. Fen, bugün bu işleri bu kadar basitleştirmiştir. Şimdiye kadar petrol aramak için sarfettiğimiz milyonları bu nevi işlere tahsis etmiş olsaydık bugün memleketin hayli benzini olurdu.

Şu halde benzin mesle değildir. Acaba, diğer bakımlardan otomobil yolu ile demiryolu arasında ne gibi mukayese yapılabilir?

Umumiyetle bugünün hesabları, maliyet bakımından da, işletme bakımından da, yolun bakımı itibarıyla de hep otomobil yolunun lehindedir. İstanbul Ankaraya bağlayacak ve 400 kilometreyi geçmeyecek olan bir otomobil yolu, bu mesafeyi otomobiller için beş saate kadar indirebilir. Otobüsler için 6-7 saat kâfi gelir. Bugün bu 400 kilometre mesafeyi, bugünkü yüksek vergili benzin fiatlarıyla, 300 kuruş benzin masraflarıyla katedebilecek otomobiller vardır. Bu paranın yarısından fazlası da, yalnız benzin üzerinden, devlet için bir vergidir!

Bu yol üzerinden tahrik edilecek otomobil ve otobüs katarlarıyla yapılacak insan nakliyatı da aynı derecede ucuz ve rahat olur. Aynı yol üzerinden eşya nakliyatı da muvaffakiyetle temin edilebilir.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Resimli Makale:

Çocuğa güleriyüz gösteriniz

Henüz çocuk denflecek yaşta mahkemeye, islahhaneye veya hapisneye uğramış olan bedbahtların mazilerini araştırınız, ekseriyeti aile muhitinde zulüm ve istibdad altında yetişmiş olanların teşkil ettiğini görürsünüz

Çocuğa karşı fazla şiddet az tesir yapar, çocuğa terbiye ve çalışkanlık vermez, bilâkis onu terbiyesiz, arsız ve ah-lâksız yapar. Üstelik ruhunu da karartır. Bilâhare büyü-yünce onu bu tarzda harekete sevkeder, çocuğa güleriyüz gösteriniz.

SÖZ ARASINDA

Nevyorkun Profesyonel Güzel mankeni

Nevyorkta modelik eden bu genç ve güzel kızın profesyonel modeller cemiyeti azasından olduğunu anlayan patronları, her zaman beğendikleri, daima taltif edindikleri sevimli artisti, «Sen artık işe yaramazsın, kalçaların çok geniş, göğsün istediğimiz ölçüde değil» diyerek işten çıkarmışlardır. Genç model, bir suikasde kurban gittiğini iddia ederek, mahkemeye müracaat etmiş ve davasını anlatırken beraberinde getirdiği serid metre ile kalçalarını ve göğsünü ölçmüştür.

Yeni Papa düşüb kolunu incitti

Giornale d'Italia gazetesinin yazdığına göre yeni Papa, radyoda ilk konferansını vermek üzere Sistine kilisesine giderken düşmüş ve kolu incinmiştir. Üç ayaklı merdiveni inerken ayağı kayan Papa, boylu boyunca yere uşanmış, sağ kolunu da şiddetle mermer döşemeye çarpmıştır.

İnadcı bir Yugoslavyalı

Genç bir Yugoslavyalı hiç bir lâkırdı etmeden 20.000 kilometrelik mesafe katedeceğini 650 dolara bahse tutmuş ve bahsi kazanmıştır. Her istediğini yazı ile ifade eylemiştir. Fakat masrafı kazancının fevkine çıkmıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bazı feâketlerin istifade edilecek tarafları da olur derler. Bir meslekdaş Bahçekapı yangınının bu noktasını keşfetmiş:

Bilirsiniz ki sigorta kumpanyaları mühim angajman altına girecekleri zaman kendi rizikolarını da bir ecnebi şirkete sigorta ettirirler.

Bahçekapı yangınında sigorta kumpanyalarının zararı takriben (4,5) milyon liradır. Bizim arkadaş hesablamış:

— Bu miktarın bir buçuk milyon lirası Avrupaya sigorta

edilmiştir, demek oluyor ki şimdi Avrupadan memleketimize bir buçuk milyon liralık serbest döviz, serbest para gelecektir, diyor.

Biz biliyoruz ki yerli sigorta kumpanyaları gibi Avrupa sigorta kumpanyaları da sözlerini tutarak, borçlarını ödileceklerdir. Fakat bu parayı İstanbula bulmak mümkün iken, arkadaşımızın söylediği gibi Avrupadan İngiliz lirası, Amerikan doları, Fransız veya İsviçre frangı gibi serbest döviz halinde göndereceklerine:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Hergün bir fikir

Sen de benim gibi yap

Eski sadrazamlardan biri tebdili kıyafet etmiş. Bir kahveye oturmuş, ve tam o kahvede oturduğu zaman kendi arabası Babıâli'den çıkmış, süratle caddeden geçiyormuş. Kahvede bulunan herkes:

— Sadrazam geçiyor!

Diye ayağa kalkmışlar. Tebdili kıyafet etmiş olan sadrazam tabii kalkmamış. Yanında duran dürtmüş:

— Ben de sadrazam denilen şaşak herifi hiç sevmem amma, başıma bir belâ gelir diye ayağa kalkıyorum. Sen de benim gibi yap!

Nevyorkun tabanca Şık kadını

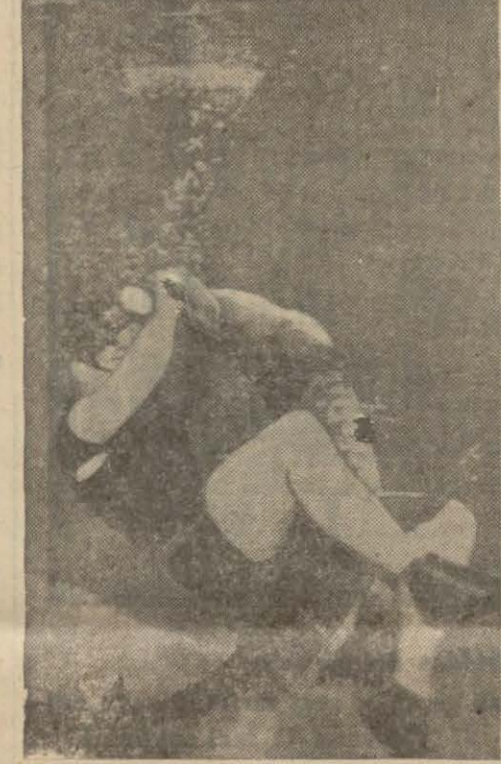
Bu bayan Amerikalıdır. Gelinlik çağını aşmış olmasına, yani 35 yaşında bulunmasına rağmen, gene de evlenmeğe yanaşmamaktadır.

— Neden evlenememişim, gül gibi bir mesleğim var. Sayesinde keyfime göre yaşıyorum. Bir tabancayı ve bir çift kelepçeyi bir evlenme defterine tercih ederim! diyor.

Bu bayan, Nev-york polis müdüriyeti sivil taharri memurudur. Yıllardır bu işte çalışmaktadır. Şimdi de Londrada bulunmaktadır. İki memur arkadaşla, Amerikan tebaasından hırsızlık suçlusu bir karı kocayı Nev-yorka götürmekle tavzif edilmişlerdir. Genç bayan mahir bir nişancıdır. Birkaç kere de silâhını kullanmıştır.

Matmazel Şanlı modern her genç kadın gibi süsüne, giyimine ziyadesile ehemmiyet verir. Dudakları boyalı, parmakları manikürlüdür. Senede de hükümetten 7 bin lira para alır, sekiz yıldan beri polis hizmetinde bulunmaktadır. Bir

Amerikalı Yaman Bir timsah avcısı

Mister Ross Amerikalıdır. Florida Zahife Enstitüsü için canlı timsah yakalamakla maruftur. Alnında bir elektrik lâmbası takılı olduğu halde geceleyin sığ nehir yataklarına dalar, suyun altında da iki buçuk dakika durabilir.

Resimde avcısı 3 metre boyunda bir timsahla boğuşurken görüyorsunuz.

Çaldığı paralardan bir kısmını sahibine gönderen bir hırsız

Amerikada hırsızın biri, dalgın bir vatan-dışı çarpmış, kısmetine bu çanta içinde 240 dolar ile 50 İngiliz liralık bir kâğıd para çıkmış. Fakat, hırsız cenablari bu 50 İngiliz liralığı sahte sanarak, çanta ile birlikte sahibine yollamıştır.

Verem öpmekle boşlanmış!

Latviya belediyesi öpücüğün verem sırayetinde en büyük amil olduğunu düşünerek, sokaklara büyük afişler astırılmıştır. Bu afişlerde şöyle yazılmış:

«Kimseyi öpmeyiniz, kendinizi öptürmeyiniz!... Verem öpmekle başlar!...»

çok yararlıları görüldüğünden müteaddid madalyalar almıştır. Yirmi beş sene hizmetten sonra da 160 lira aylık tekaüd edilecektir.

Sözün kısası

Sütunlarda kolaçan

E. Talu

Muhtelif gazete sütunlarında insan bazı öyle havadislere, cümlelere, tabirlere rastlıyor ki bunlardan her birini alıp ta bir fıkraya mevzuu yapamaz, lâkin aynı zamanda da kıyıp geçmezsiniz.

Meselâ mahud Gandinin yeniden oruca başlamış olması... bunu gazetelerimiz, sanki havadis kütüğünde imiş gibi der «hal sütunlarına geçiriverdiler. Amma, ajans vermiş imiş! Ajans, bize taalluku olmadıktan sonra her duyduğunu kendi bültenlerine basan, günde, bilmem kaç servis, başka türlü ne ile dolar? Tabii böyle saçmalarda.

Gandi oruca başlamış ta bütün Hindistan heyecan içinde imiş. Allah, Hindlilere akıl, fikir versin! Kadınların za-yıflama modası çıktı çikah, aşağı yukarı hepimizin evlerimizde bir veya birkaç tane Gandi var da hiç birimizin, alimallah kılızı bile kıpırdamıyor!

★

İspanyada, hükümetçilerin hâlâ mu-kavemet hazırlığında bulunmalarına, nihai zaferden bahsetmelerine şaşıyorum. Arnavudun teravi namazı gibi iş iddiaya bindi galiba?

Fıkra'yı hatırlar mısınız? Pek hoştur. Ömürlerinde teravi nedir bilmiyen iki Arnavud, bir ramazan gecesi dağdan şehre inmişler. Bakmışlar: Camide müthiş bir kalabalık. Bindikleri katırları şadırvanın parmaklığına bağlayıp içeriye dalmışlar. Biri ön safa kadar sokula «bilmiş; öteki ise geride kalmış. Namaza başlamışlar. Bir rekât.. beş rekât.. on rekât.. on beş rekât.. öndeki Arnavud bakmış, bu namazın sonu gelmiyor. İmamın kasdına arkaderecek kızmış. Dönmüş arkadaşına seslenmiş:

— Hoy, mori Beyrâm! Sen katırlara mukayyed ol.. burda iş iddiaya binmişdir bre edepsiz imamlen! Ya o çathyacak, ya ben!..

Bu İspanya işinde de, anlaşılıyor ki, ya Franko çathyacak, ya hükümetçiler. Amma, veziyetin kimin alt olacağını çoktan gösterdi.

★

Şimdiye kadar, hiç bir maçta sırtı yere gelmiyen bizim emektar matbuat futbol takımı geçen Pazar Pera takımına mühim bir farkla mağlûb olmuş.

— Ne dersin bu işe? diye soran bir arkadaşımıza cevaben:

— Hiç! dedim. Kabahat bizimkilerde. Bu oyuna girişimden önce tarih kitaplarını biraz karıştırmış olsaydılar, «Pera»nın Osmanlı imparatorluğunu batıran amillerden biri olduğunu öğrenirler ve böyle netameli isim taşıyan bir takım kımıla tutuşmazlardı.

Hem niçin Pera takımı? Onu da anlayamadım. Beşiktaş stadyomuna (Şeref) adını çok görüp refetmeğe kalkışan zihniyet bu hortlağa nasıl tahammül ediyor?

★

«Ben musahhihzadeyim, derdime yoktur çare!»

Bu, tasarlamakta olduğum süzünâk bin şarkının ilk mısraı olacaktır.

Filhakiki, müretteb ve musahhih arkadaşların bana yaptıkları azizlikler tahammül edilemeyecek raddeyi buldu. Biliyorsunuz, bu gazetede benim bir romanım intişar ediyor. Gün geçmez ki bu rada bana bir saçma söyletmesinler.. bir gülünç, yahud ki feci terbiye ve tashih hatası geçmesin.

(Devamı 10 uncu sayfada)

TAKVİM

MART											
Kıralı sene 1364			9			Arabi sene 1357			Rusian sene 1939		
Şubat 24			Kasım 122								
PERŞEMBE											
GÜNEŞ			Muharrem			İMSAK					
17			17			17					
Öğle			İkinci			Akşam			Yatsı		
D. 12 25			S. 15 41			D. 18 09			S. 19 38		
E. 6 16			S. 9 31			D. 12			S. 1 10		

TELGRAF HABERLERİ

Silâhlanma yarışı

Londra, Paris, Berlin gazeteleri bir anlaşma lüzumunu ileri sürüyorlar

Londra 8 (A.A.) — Umumi silâhlanma meselesinden bahseden Taymis gazetesi diyor ki:

Silâh yarışının bugünkü şeklinde bir çok noktardan harb haline benzer ekonomik şartlar ihdas etmesi tabiidir. Bu na binaen silâhlanma hakkında bir anlaşma lüzumdur. Fakat zannedilmesin ki İngiltere bu yarıştan korkmaktadır ve bu yarış altında ezilecektir. Bilâkis İngiltere'nin millî müdafaasını tamamlamak hakkındaki kararı kat'idir. İngiltere, millî letlerin birbirine karşı silâhlanmak için sarfettikleri paraları başka hedefler uğrunda sarfederlerse çok iyi yapmış oldukları kanaatinde dir.

Berlin 8 (A.A.) — Berliner Börsen Zeitung gazetesi, Pariste çıkan Le Temps gazetesinin Göbeisin Laypzig' nutku hakkındaki makalesine cevap vermektedir. Le Temps bu makalesinde Alman teşhiyatının Almanyadaki sefaleti arttırdığını yazmakta idi.

Alman gazetesi hülâsaten diyor ki: Almanyadaki işsizler adedile demokrasilerdeki işsizlerin adedi mukayese edilsin. Alman işçisinin hayat seviyesi ile

Fransız ve İngiliz işçisinin mukayese edilsin. Netice kat' ve vazih bir surette Almanyanın lehinde olacaktır.

Le Temps Alman silâhlanmasını askerî ve ekonomik mahiyette bir dünya tehlikesi olarak gösteriyor. Alman milleti için acı ve batı devletleri için de mucibi töhmet olan bir maziyi tekrar etmek istemiyoruz. Fakat, bu silâhlanmaya muzaffer devletler politikasının sebep olduğunu tekrarlamakta mecburuz. 30 yıl, düşmanlarımızın politikası Almanyayı muhasaraya ve tazyiğe matuf bulunmuştur. İtalyanlar ne diyorlar?

Roma 8 (A.A.) — Amerikanın eski hariciye nazırı Stimson tarafından Newyork Times gazetesine yapılar beyanattı, Giornale d'Italia gazetesi büyük devletlerin doğrudan doğruya yaptıkları bir hakaret ve harbe tahrik mahiyetinde tasvif etmektedir.

Bu İtalyan gazetesi diyor ki, Amerika da diğer demokrasiler gibi silâhlanabilir ve bunlarla birlikte bir blok teşkil edebilir. Fakat gittikçe daha çok tehlikeli bir hale gelen bu inkişafın mes'uliyetini de kabul etmesi icab eder.

İngiliz - Fransız askerî işbirliği

İngiliz Harbiye Nazırı Kamarada izahat verdi

Londra 8 (Hususi) — Avam kamarasının bugünkü toplantısında, millî müdafa bütçesinin müzakeresi münasebetle harbiye nazırı Hor Belişa beyanatta bulunarak, Avrupa kıtasına asker sevk etmek meselesine temas etmiş ve geçenlerde başvekil Çemberlaynin mecliste söylediği İngiliz - Fransız dostluğu hakkındaki sözlerini hatırlatarak, ezcümle demiştir ki:

«Her türlü ihtimalleri göz önünde tutarak, bize terettüb eden vazifeyi başarmağa hazır bulunmalıyız. Askerî kuvvetlerimizi öyle bir surette organize etmeliyiz ki, karada Fransızlara yardım etmemiz kabil olsun.

Fransa ile İngiltere arasında görüşmüş olan askerî teşriki mesai plânı tamamen tedafii mahiyettedir. Avrupa kıtasına gönderdiğimiz kuvvetler, memleketimizin müdafaası işine sekte vermiyecektir.»

Hor Belişa İngiliz imparatorluğunun muhtelif merkezlerinde de ayrıca ihtiyat kuvvetleri vücutte getirilmekte olduğunu, bu cümleden olarak Filistin'de ilk teşkilâtın yapıldığını ve diğer merkezlerin bunu takib edeceğini, bu hususta yerli halktan da istifade edileceğini söylemiştir.

Talebelerin okul dışındaki hayatları

Maarif Vekâleti bütün okullara bir tamim gönderdi

Ankara 8 (Hususi) — Talebelerin okul dışındaki zamanlarını en iyi surette nasıl kullanacakları hakkında Maarif Vekâleti bütün okullara bir tamim göndermiştir.

Bu tamimde, öğretmenlerin her fırsat düştükçe talebelere telkinde bulunmaları, bu hususta ailelerle temas geçmeleri ve çocukların uykusu, ders, oyun ve istirahat ne kadar zaman ayırmaları lüzum geleceğini öğretmenler tarafından temin edilmesi istenilmektedir.

Heyeti Vekileden tasdik edilen ticarî anlaşmalar

Ankara 8 (Hususi) — Türkiye ile Almanya arasında Berlinde imzalanan ticarî mübadele ve tediyatı tanzime mütedair protokol ve Türkiye ile İsviçre arasında Ankarada imzalanan ticaret ve klering anlaşması heyeti ve kilece tasdik edilmiştir.

Hatayda atlı Spor klübü

Antakya 8 (A.A.) — Antakya atlı spor klübü Orduvinde askerî mümessil kurmay albay Ş. Kanadınun bir nutkuyla açılmıştır. Merasimde Millet Meclisi başkanı, başvekil, vekiller, meb'uslar hazır bulunmuşlardır.

Klüp üyeleri yeknesak elbiselerle atlı gezintiler tertib edecek, Hatayda gençliğin diriliği ve hayatıyetini arttıracaktır. Klübe kadınlar da aza olabilecek ve atlı gezintilere iştirak edeceklerdir. Atlı spor klübü İskenderunda da açılmıştır. Kırikhanda da açılmaktadır.

İskenderunda Merkez Bankası
Antakya 8 (A.A.) — İskenderunda bir Merkez Bankası açılması takarrür etmiştir. Bankanın Antakyada bir muhabiri bulunacaktır. Maliye Vekili Cemal Bakı Merkez Bankasının azami Pazartesi gününe kadar açılacağını söylemiştir.

Cibutide 5 İtalyan casusu yakalandı

Cibuti 8 (A.A.) — Casuslukla suçlu beş İtalyan, muhakeme edilmek üzere Athis vapuru ile Fransaya gönderilmiştir.

Romanya ve Lehistan tecavüze uğrarlarsa Rusya yardım edecek

Londra 8 (A.A.) — Deyli Ekspres gazetesi «Bir siyasî muharrir» imzası altında şu satırları negetirmektedir: Sovyet hükümeti, Romanya ile Lehistan batıda bir tecavüze uğradıkları takdirde bütün membalarını bu memleketlerin emrine âmâde bulunduracağını Bükreş ve Varşovaya bildirmiştir.

Bu yardım hiç bir şarta bağlı değildir ve bütün ham maddelere, yiyecek maddelerine, mühimmat ve silâhlara şamil dir. Şimdi anlaşılıyor ki, Moskova ile Varşova arasındaki son ticaret anlaşması muayyen bir siyasî hedefe tekabül etmekte idi.

Bulgar - Yugoslav hudud anlaşması dün imzalandı

Belgrad 8 (Hususi) — Yugoslavya ile Bulgaristan arasında bugün yeni bir hudud anlaşması imzalanmıştır.

Bu anlaşma mucibince, hududun her iki tarafında da araziye sahib olanların vaziyet ve hakları tesbit edilmiştir.

Anlaşmanın akdi, alâkadar mahfeller tarafından büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Bulgar Başvekilli Ankaraya

Ağın 15 inde geliyor

Ankara (Hususi) — Bulgar Başvekilli Köseivanof Ankaraya bu ağın on beşinde gelecektir.

Türkiye ile Bulgaristan arasında mevcut dostluk bağlarını kuvvetlendirecek olan bu ziyaret, geçen sene eski Başvekil Celâl Bayarın Sofyaya yapmış bulunduğu ziyaretin karşılığıdır.

Bulgar Başvekillinin beraberinde Bulgar matbuatından da bir heyet bulunacaktır.

Almanlar ve İtalyanlar Cebelüttarığın karşısında üsler tesis etmişler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

haber, Nasyonalist kıtaat kumandanlığının müsaadesile Cenub İspanyasını ve İspanyol Fasını ziyaret etmiştir.

Telgrafta deniliyor ki: Almanya ve İtalya, İspanyanın teşriki mesaisile, Cebelüttarığa karşı Alceira'nın iki kıyısında, Ceuta, Latafifa, Azila ve Kadix'de zikzak şekilde bir çok askerî üslerden mürekkep bir hat tesis etmişlerdir. Alman mühendisleri Losparacio'da ve Villa Franca'da hava üsleri kurmuşlardır. İtalyan hava üsleri de Kadix'de tesis edilmiştir. Cebelüttarığın arkasındaki yeni Buglo istihkamları ikmal edilmiş gibidir ve Cebelüttarığın iç istihkamlarını bombardman edecek bataryalarla teçhiz edilmiştir. Ceuta, Laline ve Sidonnia da diğer istihkamlar inşa halindedir. (A.A.)

Sabahtan sabaha:

Siyaset ALEMİNDE

İspanyada dahili harbin tasfiyesi başlamıştır

Yazan: Selim Ragıp Emeş

İspanyada sonuna kadar mukavemet taraftarı olan Negrin hükümeti, geçmişe aid hesapların görüleceğini hissedip içten halkın, dıştan da Frankonun tazyiklerinin arttığını görünce tayyareye atlayıp soluğu ta İsviçrede aldı. Bu hükümetin yerini tutan ve kendisine millî müdafa komitesi ünvanını iafe eyliyen teşekkül de, eğer Frankodan istediği peşin yumuşak muamele vâdini alamıyacak olursa, aynen Negrin ve arkadaşları gibi firara kadem basacak. Şayed buna imkân bulabilirse. Aksi takdirde, geçmişe aid hesapların cevabını, bir kısım mes'ulilerin kaçmış olmalarının arttıracığı şiddet farkile, kendisi ödiyecek. Mukadderat.

Su testisinin su yolunda kırılması ne derece tabii ise, büyük halk kalabalığını, muayyen bir ideolojinin şampiyonu haline getirerek memleketin maddî, manevî büyük bir servetinin mahvolmasına sebep olanların, iddialarında samimî olduklarının başlıca delilini de, silâh elde, sonuna kadar mukavemette sabit kadem bulunmaları teşkil edebilir. Sıkıyüğü kaçan insanlarda hüsnü niyet ve iman aranamaz.

Bundan dolaydır ki gerek Negrin ve arkadaşlarını, gerek onlardan evvelki İspanyol hükümetçilerini, hattı hareketlerinde mazur görmek mümkün olamaz. Negrini istihlâf eden ve kendisine millî müdafa komitesi süsünü veren heyetin vaziyeti ise şayanı dikkat olmakta berdevamdır. Bu heyet, bizzat bugün kendisinin hırsızlıkla itham ettiği şirarilerle teşriki mesai etmiştir. Yüz binlerce insan kanının dökülmesinde amil olmuştur. Halkı mukavemete teşvik edenlerin ön safında bulunmuştur. Yapıldığı iddia edilen soygun ve kitallerin icra edildiği sırada işbaşı mes'uliyetini yapmıştır. Bu ahval ve şerait içinde görülebileceği muamelelerin ne olabileceği kolaylıkla kabili tasavvurdur. Eğer bu heyet, bir hükümet darbesele mukavemette bulunanlardan ayrılır ayrılmaz umumî selâmet ve beraberlik için teslimî silâh etseydi, vaziyetin rengi değişebilirdi. Bu hareket yapılmayınca mukadderatın tecellisini beklemekten başka çaresi yoktur. Bu kadar tehlikeli bir politika oyunu oynayanlardan bu oyunun yanlarına kâr kaldığını gören talihliler hakkında tarîh sayfalarında pek az isim göze çarpar.

Selim Ragıp Emeş

Artvinin kurtuluş bayramı

Artvin 8 (A.A.) — Dün Artvinde Kurtuluş bayramı coşkun tezahüratla kutulandı. Artvinliler Millî Şef İnönü'ne ve kahraman orduya candan bağlılık ve minnet duygularını izahara vesile buldular.

Filistin konferansında çetin bir mesele...

Yeni devletin teşkilî meselesinde Arablarla Yahudiler bir türlü anlaşamıyorlar, Yahudiler, Iraklılar ve Mısırlılar arasında yarı resmî bir toplantı yapıldı

Londra 8 (A.A.) — Yahudi ajansı istişari komitesi, dün icra komitesine Filistin hakkındaki müzakerelere devam etmesini tavsiye etmeğe karar vermiştir. Müzakerelerin betaatle yapılmakta olmasına ve salâhiyetler makamının mutlak sülküne rağmen iyi malûmat almaları olan mahafil, Yahudilerle Arabların rakârene noktai nazarlarını telif sahalarında bir nebze terakki edilmiş olduğunu ve Macdonaldın saburane gayretleri sayesinde bir uzlaşma zemini bulunmasının muhtemel bulunduğunu beyan etmektedir.

Dün akşam İngilizlerle Yahudiler, Iraklılar ve Mısırlılar arasında yarı resmî bir toplantı yapılmıştır. Yahudiler, Yahudi muhaceretinin biraz tenkis edilmesini

kabul etmeğe mütemayil görünmektedirler. Bu muhaceretin, hattâ bir had dahilinde ipkasını kabullen imtina eden Arablar ise şimdi muhacirlerin miktarını gösterecek sarih erkam irae edilmesini istemektedirler.

En çetin mesele, yeni devletin teşkilî meselesidir. Yahudiler, yeni devletin Yahudi ve Arab cemaatleri arasında müsavatı zaman altına almasını istemekte, Arablar ise yalnız efradın müsavatı hususunda ısrar ederek Yahudilere nisbi temsil hakkı bahşetmeğe muvafakat etmemektedirler. Arabların bu talepleri, Yahudilerce, millî Yahudi yurdunun ilgasına muadil olup tamamen kabulü gayri kabilirdir.

Irakta bir komplo meydana çıkarıldı, bazı zabıtlar tevkif edildi

Bağdad 8. (A.A.) — «Havas ajanından» Bağdadın Cenubunda kâin Reşid kampı zabıtlarından bir grup tarafından tertib edilmiş olan bir komplo, meydana çıkarılmıştır. Bağdadda 10 zabıtin, Musulda 3 zabıtin ve bunlardan başka eski başvekil Hikmet Süleymanın taraftarlarından birçok siyasî liderlerin tevkifi emredilmiştir.

Reşid mintakasında örfî idare ilân edilmiştir.

Yunanistanla adli müzaheret muahedesi dün imzalandı

Ankara 8 (A.A.) — Türkiye ile Yunanistan arasında müzakere edilmekte olan iadei mücrimin ve cezaî hususatta adli müzaheret muahedesi Hariciye Vekâletinde kâatibi umumî Numan Menencioğlu ile Yunan elçisi arasında imza edilmiştir.

Arazi vergisi hakkında izahname gönderildi

Ankara 8 (Hususi) — 1883 sayılı arazi vergisi kanununun hükümlerini tadil eden yeni kanunun tatbik şekli hakkında Maliye Vekâleti alâkadarlara bir izahname göndermiştir.

Çinde birçok şehirler bombardıman edildi 600 ev yıkıldı

Çungking 8 (A.A.) — Çin ajansı bildiriyor:

Otuz Japon tayyaresi, dün sabah, Kansu ve Şansi eyaletlerinde muhtelif şehirleri bombardıman etmiştir. En ziyade zarar gören şehir, Kansunun garbında kâin Pingliang şehridir. Bu şehre seksen bomba düşmüştür. Yalnız yedi kişi ölmüş, fakat 600 tane ev yıkılmıştır.

Geçen Pazartesi günü Mingsieya yapılan Japon bombardımanı hakkında gelen tafsilâta göre, bu bombardıman son haftaların en kanlısını teşkil eylemiştir. Bu şehirde sivil halktan 300 kişi ölmüştür.

Vilâyetlerden İstanbula gönderilen hastalar hakkında bir tamim

Ankara 8 (Hususi) — Bazı vilâyet ve hastanelerden İstanbul aklıye ve asabiye hastanelere gönderilen hastaların çok defa raporsuz gönderildiği cereyan eden muamelelerden anlaşılır. Sıhhat Vekâleti tarafından alâkadarlara yapılan bir tebliğde bu gibi hastaların mutlaka tabib raporile birlikte gönderilmesini ve bir tabib müşahede varakası tasnim edilerek hastalığın bütün tezahürlerinin beraberce bildirilmesi istenilmiştir.

Teftiş geliyor!

Geçen günkü gazetelerde gene salkım saçak bir teftiş haberi vardı. Bele diye müfettişleri bir tarama yapmışlar ve bir çok esnafı cezaya çarpmışlar. Arasına sağanak halinde gelip geçen bu teftişlerden ne neticeler çıktığını kestirmek müşküldür. Teftiş korkusu esnaf için tifoya yakalanmak, otomobil altında kalınmak gibi bir kaza ve tesadüf ihtimali halinde kakıkça müşbet netice vermesi imkânı yoktur. Avrupa belediyeçiliği ile bizim belediyeçiliği arasında fark ta budur. Orada esnaf belediye korkmaz, halktan utanır. Müşterisine hile yapmak onun için her şeyden evvel bir edeb ve terbiye meselesidir. Teftiş korkusu en sonra gelir. Belki hiç gelmez. Fakat esnafı bu kemale getiren gene belediye dir. Belediye mürakabesini hiç bir zaman ihmal etmez. Göze görünmeden, üniformalı memurlarını çarşıya, pazara göndermeden teftiş vazifesini yapar. Bu gözle görünmez mürakabe o hale gelmiştir ki ne dükkânlarda, ne haller de sıhate muzır bir madde bulunmaz.

Bizde mürakabe şekli zaman zaman bir fırtına halinde çarşı, pazara korku ve heyecan verir. Birkaç dükkân kapanır. Birkaç esnaf cezaya çarılır. Fakat gene birkaç gün sonra sükun ve asayiş avdet eder. Eski hamam, eski taş gelir.

Köşebaşlarını tutup seyrüseferi felce uğratan seyyar esnafın: — Müfettiş geliyor! diye panik halinde kaçmaları ve biraz sonra gene tezgâhlarını kurup rahat rahat alış verişe devam etmeleri de bu itiyadın gülünç ve canlı misalidir.

Teftiş, en yüksek hükümet teşkilâtından, en küçük belediye şubelerine kadar devamlı ve canlı olmadıkça hiç bir kıymet ifade etmez.

Floryanın imarı için yeni tedbirler alınıyor

Halkın plâjlardan istifadesini temin için plâj ve tren ücretlerinde tenzilât yapılması imkânları tetkik ediliyor

İnşası geçen sene tamamlanan Floryadaki beton otel büyük rağbet kazanmıştı. Floryaya gösterilen ihtimam her sene banliyöde gidip gelenlerin sayısını artırmaktadır. Bu civarın imarı için belediye nafiadan büyük yardım görecektir ve ya-
kında bilfiil harekete geçilecektir. Belediye'nin Floryada yaptırdığı ikinci otelin inşası da tamamlanmıştır. Yakında halka açılacaktır. Yeni otelle deniz arasında birçok barakalar mevcuttur ve bu barakalar kabine olarak kullanılmaktadır. Tekmâl baraka kabineler kaldırılacak, yeni otelle deniz arasında bu kabil mâniolar bulunmayacaktır.

Belediye, Florya plâjlarındaki fiatları yeniden ucuzlatmak üzere yakında faaliyet geçecektir. Nafia Vekâleti doku-
ncu işletme müdürlüğünü banliyö tari-

felerinde ne gibi kolaylıklar gösterilebileceğini tetkike memur etmiştir. Yakında bu tetkikat tamamlanacak, Nafia Vekâletine bildirilecektir. Verilen malûmata göre dokuzuncu işletme müdürlüğü bilet ücretlerini daha bir miktar ucuzlatabilecektir.

Ayrıca Trakya halkının Floryadan istifadelenmesi de temin edilecektir. İstanbul gezmek için gelenlerin Floryaya da uğruyarak banyo yapabilmeleri için tetkikat yapılmaktadır. Floryanın su ihtiyacı da temin edilecektir.

Florya ile Yenikapı arasında bulunan ve direklerle deniz üzerine kurulmuş gazinoların da, kaldırılması, yerlerine beton gazinolar yapılması için tetkikler yapılmaktadır. Bu işte de Nafia Vekâleti belediye müzaheret etmektedir.

Müteferrik:

Denizbanktan açığa kalan memurlar

İktisad Vekâleti, Denizbankta lâğvedilen servislere açığa çıkarılan memurlara kâdemleri sırasile Vekâlete bağlı diğer müesseselerde vazife verilmesini kararlaştırmıştır. Vekâlet, bu maksadla dâim Denizbank umum müdürlüğüne bir emir göndererek, açığa kalar memurların sicillerini ve kıdem tablolarını istemiştir. Bunlar bir iki güne kadar hazırlanarak İktisad Vekâletine gönderilecek ve açığa bulunan memurlar peyderpey münhal vazifelere yerleştirileceklerdir.

Belediye muhasebe teşkilâtı teftiş ediliyor

Belediye teftiş heyeti azasından Hikmet ve Abdin belediye muhasebe teşkilâtının on senelik işlerini gözden geçirmektedir. Yakında muhasebe işlerinde bir yolsuzluk bulunmadığı meydana çıkarılacaktır.

Bakırköy belediye tahakkuk şubesinde süistimal yapılmış

Belediye'nin Bakırköy tahakkuk ve tahsil şubesinde ehemmiyetli bir süistimalin tahkiki yapılmaktadır. Müfettişler tahakkuk kısmındaki tahkikat bitirdikten sonra, tahsilât şubesinin hesapları tetkik edilecektir. Henüz suçlular tesbit edilememiştir.

İzmir belediye reis muavini şehrimize geldi

İzmir belediye reis muavini şehrimize gelmiş ve dün Türkofiste ofis müdürü Cemal Ziya Ardal ile İzmir fuarı işleri hakkında görüşmüştür.

Toplantılar:

Halkevi konite seçimleri

Kadıköy Halkevinden: Evimiz şube komite seçimi aşağıda yazılı günlerde yapılacaktır. Üyelerin behemehal gelmeleri: Sosyal yardım: 14/Mart/939 saat 19 da, Ar, Spor, Gösterit, 15/Mart/939 Çarşamba 18 de, Dil Tarih, Edebiyat, Kitabsaray ve Yayın, Halk dersbaneleri ve İhsan kursları 16/Mart/939 Perşembe saat 19 da.

Güzel bir eğlence

C. H. P. Taksim ocağı Cumartesi günü saat 18.30 da Taksimde İzzet gazinosunda bir eğlence tertib etmiştir. Bu eğlenceye Bayan Safiye ve arkadaşları heyeti, Ambasadör saz heyeti ve bayan Muallâ, Berut yıldız bayan Zekiye iştirak edeceklerdir.

Konferans ve temsil

Beyoğlu Halkevinden: 11 Mart Cumartesi günü saat 20.30 da evimizin temsil salonunda Profesör (W. Eberhard) tarafından «Eski Çin membarından eski Türk kavimleri hakkında malûmat» mevzuunda mühim bir konferans verecektir. Konferansı müteakib temsil verilecektir.

Askerlik işleri:

Topçu ve muhabere yedek sūbaylarını davet

Eminönü askerlik şubesinden: Şubemiz yedek sūbay kaydında topçu ve muhabere as-
teğmen (yarsūbay) lardan muhabere (10) Mart 939 ve topçu (15) Mart 939 da (45) gūnlik staja sevkleri mukarrardır. Hemen şubeye müracaatları ilân olunur.

Beyoğlunda 15 büyük mağazada kaçak kumaş meydana çıkarıldı

Bir kadının Romanyadan getirtmeğe muvaffak olduğu kaçak eşyalardan mü-
him bir kısmını piyasaya sürdüğü anlaşılmış ve bu eşyaların satıldığı Beyoğlundaki 15 büyük mağazada umumî bir arama yapılmıştır. Bu aramada kaçakçı kadının piyasaya sürdüğü birçok ipekli, yünlū, pamuklu kumaşlar, çorab vesaire bulunmuş, bunlar müsadere olunmuştur.

Mağaza sahipleri hakkında kaçakçılara yataklık yaptıkları ve kaçak eşya satk-
ları için adli takibata başlanmıştır.

Denizbank Umum Müdürü bugün Ankara'ya gidiyor

Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Erzin bu akşam Ankara'ya hareket edecektir.

Umum müdür Ankara'da Denizbankın yeni kadro tatbikatı, Almanyada yaptırılan vapurlar hakkında şehrimize gelen Alman heyetle devam eden müzakereler ve Denizbanka aid diğer hususlar etrafında İktisad Vekâletine izahat verecek ve yeni direktifler alacaktır.

Umum müdür Yusuf Ziya Erzinin, Ankara'daki temasları sırasında Denizbankta yeni teşkilât yapılması ve bu hususta Denizbank kanununda tadilat icrası için yeni projeler hazırlanması gibi hususların da mevzuu bahsolsaçağı anlaşılmaktadır.

Almanyada yaptırılan vapurlar meselesi üzerinde bir müddettenberi Almanlarla yapılmakta olan müzakerelere dün de devam olunmuştur.

Alman teknik heyeti dün tekrar Etrüks vapurunda tetkikler yapmıştır. Teknik heyetin tetkikleri sonunda hazırlanacağı rapora göre Alman hükümeti ve vapur tezgâhları müdürleriyle esaslı müzakerelere geçilecektir. Şimdiye kadar Etrüks vapurunda yapılan tetkiklerden, bu vapura yeni bir kazan ilâve edilmesi icab ettiği neticesine varılmıştır.

Alman teknik heyeti Etrüks vapurundaki tetkiklerini bitirdikten sonra, Almanya'da yaptırılan diğer vapurlarda da tetkikat yapacaktır.

TEŞEKKÜR

Civarımızdaki müessif yangın dolayısıyla sayın dost ve müşterilerimizden gördüğümüz samimî alakaya teşekkür eyler, yangına uğruyan komşularımızın teessürlerine iştirakimi gazetenizle beyan ederim.

YeniPOSTAHANE caddesi, No. 43 Yünlü İpekli kumaş mağazası sahibi H. Hüseyin Mahdumu Mehmed Evrim.

ŞEHİR TİYATROSU

Tepebaşı Dram kısmı

Buakşam saat 20.30 da

ANNA KARENİN

7 tablo

İstiklâl caddesi Komedî kısmı

Buakşam saat 20.30 da

BİR MUHASİB ARANIYOR

HALK OPERETİ

Buakşam saat 9 da

ÜÇ YILDIZ

Pazarın itibarıyla

ZOZO DALMAS

HALK operetinde

Edebi Seyahat Romanı

Yaprak Aşısı

Bürhan Cahid

Arkadaşımız, romancıımız Bürhan Cahidin geçen yaz İtalya ve Fransa'da yaptığı seyahati esnasında yazdığı bu yeni tarzdaki aşk ve seyahat romanı çok güzel bir şekilde ve resimlerle kitab halinde çıktı. Bütün kitâbcılardan isteyiniz.

Tevzi yeri: (KÖROĞLU) matbaası

EKONOMİ

Sümerbank fabrikalarının bez ve iplik imalâtı 14.609 tonu bulacak

163.502 iğ ve 3.324 tezgâhla işliyen fabrikalarda 17.900 ton ham madde sarfedilecek ve 12.800 işçi çalıştırılacak

Beş yıllık ikinci endüstri programının ilki olan dokuma endüstrisinin tahakkuku vazifesi Sümerbanka verilmiştir. Sümerbank devir aldığı endüstriyel müesseseler arasında yalnız Bakırköy pamuklu fabrikası mevcut bulunuyor ve bu fabrika da 3 bin iğle çalışıyordu. Bu fabrika kısa bir zamanda tevsi edilerek iğ sayısı 9496 ya ve tezgâh adedi de 296 ya çıkarılmıştır. Fabrika sene bir buçuk milyon kiloya yakın pamuk işlemekte ve pamuklu bez imalâtı 936 da 4,799,000 iken bu miktar 6,203,000 e yükselmiş bulunmaktadı. Bakırköy fabrikası yakında 18 bin iğ ilâvesile büyütülecek ve 2,700,000 kilo pamuk istihlak edebilecek, bez istihsalâtı 825 bin kiloya ve iplik imalâtı da 1,400,000 kiloya iblâğ edilecektir.

Pamuklu ünitelerinin en büyüğü olan Kayseri bez fabrikası da, 33 bin iğ ve 1024 tezgâhla çalışmaktadır. Bu fabrikamız da süratle inkişaf ederek pamuk istihlakını 2,936,000 kilodan 4,086,862 kiloya çıkarmıştır ve bez istihsalâtı da 18,354,000 metre iken 19,242,000 metreyi bulmuştur.

Ereğlide kurulmuş olan ve 18,400 iğ ve 300 tezgâhla çalışmakta olan bez fabrikası da bîdayetteki 177 bin kilo iplik ve 576 bin metre bez imalâtını, 354 bin kilo ipliğe ve 1 milyon 940 bin metre beze çıkarmıştır.

Dokuma sanayinin dördüncü fabrikası olan Nazilli basma fabrikası da 28,236 iğ ve 768 tezgâhla çalışmaktadır. Memleketimizde ilk basma fabrikası olan Nazilli fabrikası 1,497,000 kilo pamuk işliyerek 7,819,000 metre bez ve basma çıkarmaktadır.

Diğer fabrikalar mamulâtı gibi bu fabrikasının mamulâtı da, piyasada büyük bir rağbet görmekte, gerek bez ve gerekse emprime kalitesi bakımından hariçten ithal edilenlerden üstün bulunmaktadır.

Bu fabrikalar 26 milyon lira sermayeli ve Sümerbank birleşik pamukçülüğü ve dokuma fabrikaları müessesesi ismini taşımaktadır. İnşaatına büyük bir faaliyetle devam edilmekte olan Malatya bez ve iplik fabrikası da 26 bin iğ ve 432 tezgâhla çalışarak 1 milyon 400 bin kilo pamuk işliyecek ve aynı miktarda bez ve iplik imal edecektir.

Yapılmakta olan inşa ve tevsi işleri tamamlandıktan sonra Sümerbankın fabrikaları kapasitesi, 163,502 iğ, 3324 tezgâh olacak ve işçi sayısı 12,800 ve ham madde sarfiyatı 17,900 tona baliğ olarak bez ve iplik imalâtı 14,609 tonu bulacaktır.

Devletin yapıcı elinin endüstri sahasında ve memleketin ekonomik işlerinde ne kadar hayırkâr tesirler yaptığını şu rakamlar kâfi derecede göstermektedir.

Pamukçülüğü ithalâtı kolaylaştırıldı

Pamukçülüğü ithalâtı şimdiye kadar memleketimizden pamuk ihracına kadar yapılmakta idi. Halbuki pamukçülüğü ithalâtçısı olan memleketler aynı zamanda pamuk müstahsili olduklarından bu usul matlûb neticeyi temin edememiş ve istenilen miktarda iplik getirilmesi imkânları güçleşmişti.

İktisad Vekâleti aldığı tedbirlerle ve takas suretile ipliğin daha müsait şartlar dahilinde ithaline karar vermiştir.

Balık ihracatçıları bugün toplanıyorlar

Bugün öğleden evvel Ticaret odasında balık ihracatçıları ve balıkçılar cemiyeti azaları bir toplantı yapacaklardır.

Bu toplantıda memleketimizde balık saydı usulleri gözden geçirilerek istihsalı arttırmak ve bu istihsalâtı kıymetlendirmek suretile ihrac veya mamul bir halde dış piyasalara sevki imkânları gözden geçirilecektir.

Öğrendiğimize göre toplantıda verilecek karar Ticaret odası tarafından İktisad Vekâletine bildirilecektir. Ötedenberi gerek tenevvi ve gerek evsaf bakımından dünyanın hiç bir tarafında mevcut olmayan sularımızdaki balıkların gerek memleket dahilinde daha fazla istihlak ve gerekse bunların kolaylıkla dış piyasalara ihracı imkânı mevcuttur. Böyle olmakla beraber sistemli bir çalışma ve kuvvetli bir teşekkül mevcut olmadığından yıllardanberi bu kuvvetli membadan istifade edilememektedir.

Toplantıda şimdiye kadar yapılan etüdler ve ecnebi mütehassısların raporları gözden geçirilecek ve esaslı kararlar verilecektir.

BU AKŞAM DÜNYA Sinemacılığının ŞAHESERİ SAAT 9 da FİLMCİLİK TEKNİĞİNİN EN SON SÖZÜ

Filmi TÜRKÇE SÖZLÜ olarak İPEK ve SARAY

Sinemalarında göreceksiniz.

Programa ilâve olarak: 1 - MİLLÎ ŞEFİMİZİN ÜNİVERSİTEYİ ziyaret, 2 - Balkan Antantı Bükres toplantısı ve Ankara'da Cümhur Reisimizin yeni İngiliz Sefirini kabulü 3 - Paramount dünya havadisleri. Biletlerin evvelden alınması rica olunur. Bu Filmin Fransızca nüshası bugün matinelere MELEK sinemasında gösterilmektedir.

VIYANA, LILIAN HARVEY ile beraber SUMER Sinemasında

Viyananın bütün musiki ruhunu canlandıran ve Avusturya sarayındaki ziyafetlerin ihtişamı arasında geçen

KIRIK ZAMBAK

Aşk romanında konuşuyor, Şarkı söylüyor, ve Dansediyor.

Divrik Demirdağ madeninde çalışmalar

Son beş ay zarfında 67.000 ton ham demir cevheri istihsal edildi, bunun 12.009 ton Karabük fabrikalarına gönderildi

Demirdağdaki faaliyetten bir görünüş

Sivas (Hususi) — Divriğin yamaçlarında sıralanan tunc renkli Demirdağ silsilesinin damarlarının kıvrımlarında yıllardanberi bekir bir halde sakladığı zengin demir madeninin cevherlerinden istifadelenmek için Cumhuriyet hükümetinin yapıcı eli buralarda uzanmış bulunuyor. Ve saklı kalan bu hazineleri işleterek iç pazarların demir ihtiyacına karşılık verileceği gibi dış pazarlara da bu sayede demir ihracatı yapılmış olacaktır. Sivastan Ezzurum ovalarına doğru uzanan demiryolunun madene olan mesafesi ancak hava hatla 700 metre arasındadır. Bugün elimizdeki rakamlara göre Maden Tefkik Arama dairesinin bu mntakada yaptığı son araştırmada 20 milyon ton saf demirin saklı bulunduğu meydana çıkarılmıştır.

Memleketimizde ilk defa çelik ve demir fabrikası Karabükte yükselirken ihtiyaca göre yılda 400.000 ton istihlak edecekler. Demirdağın bu gizli serveti memleketin ihtiyacına 40-50 yıl karşılık vereceği gibi fazla miktarda harice sevkedilecektir. Yapılan incelemelerle ve çıkarılan demir cevherleri dünya demir madenleri arasında yer alabilecek bir üstünlükte olduğunu göstermiştir. Karabük fabrikasının ham demirini temin eden bu ocaklarda mevcut demir cevheri çok zengin bir haldedir. Alınan malûmata nazaran

Etibank tarafından işletilmekte olan bu zengin demir kaynaklarından beş ayda 67.000 ton istihsal edilmiş ve Karabükte 12.000 ton ham demir cevheri sevkedilmiştir.

Yılda 800.000 ton istihsal yapılacak, bunun yarısı ihraç edilerek yurda döviz temin edilmiş olacaktır.

Ocaklarda beş ay zarfında 30.000 amele çalışmıştır. Kış münasebetiyle madenlerdeki faaliyet biraz tatil edilmiş ise de bugünlerde yeniden hızlı bir şekilde işleme başlayacaktır.

Akçaaba'da yeni hükümet konağının temelatma merasimi yapıldı

Akçaabad (Hususi) — Akçaabadda yeni yapılan hükümet konağının temel atma merasimi üçüncü umumî müfettiş Tahsin Uzer ve Vali Refik Koraltan olduğu halde birçok Trabzonlu davetlilerin iştirakile, parlak bir surette yapılmıştır.

Merasimde Vali Refik Koraltan çok güzel ve coşkun bir nutuk söylemiştir.

Valinin nutkunu müteakib kurban kesilmiş ve teleme umumî müfettiş ve Vali harç koymuşlardır.

izmitte 75 lik bir ihtiyar yanarak öldü

İzmitten yazılıyor: Geçen Perşembe günü burada ihtiyar bir kadın yanarak ölmüştür. İzmit postanesi memurlarından Mehmed Günerinin annesi 75 yaşlarında Zehra evde yalnız bulunduğu sırada eteği mangala deymiş, ateş almış, vücudünden muhtelif yerlerinden yandıktan sonra yetişilerek kurtarılmış ve memleket hastanesine kaldırılmıştır. Ancak Zehra bir müddet sonra ölmüştür. Müddeiumumilik hâdisede bir ihmal veya herhangi bir lâkaydi bulunup bulunmadığı hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Geredede bir kaçakçı yakalandı

Gerede (Hususi) — Geçenlerde İprıcık köyü civarında içi kaçak tütün dolu bir sandık ele geçirilmiştir. Sandığın üstü ve altı pestil ile doldurulmuş, tütünler ortaya konmuştur. 60 kiloyu bulan bu tütünlerin Kılıçlar köyünden Kayışoğlu Hasan Özdemire aid olduğu anlaşılmış, yapılan muhakemesi neticesinde 300 lira para cezasına, sekiz ay hapsine ve sabıkalı kaçakçılardan olduğu için de 6 ay sürgün cezasına mahkûm olmuştur.

Ceyhanda 3 kaçakçı yakalandı

Ceyhan (Hususi) — Ceyhanın Yassıca köyü tren durağında jandarmalarımız tarafından bir kaçakçı grubu yakalanmıştır.

Birkaç gün evvel Mustabeyli ve Yassıca köyleri ile civar köyler arasında devriye gezmekte olan bir müfreze jandarmalar Yassıca tren durağına geldikleri zaman tren binmek üzere bekleyen üç kişinin vaziyetinden şüphelenmişlerdir. Yanlarına gelip de hüviyetleri sorulunca ve ellerindeki çuvaların içerisi aranınca kaçakçı oldukları ve çuvaldaki eşyaların da kaçak oldukları anlaşılmıştır.

Kaçakçılar Antakyanın Sofulu mahallesinden Ali oğlu Cemil, Abdurrahman oğlu Mehmed ve Mehmed oğlu Alidir.

Yassıca tren durağında yakalanan bu üç kaçakçı Ceyhana getirilmiş ve kaçak eşyalarla birlikte adliye teslim edilmiştir. Resim bu kaçakçıları ellerinde yakalanan kaçak eşyalarla birlikte göstermektedir.

Kaçak eşyalar arasında ipekli ve kuşak, dikilmiş elbise ve dikilmemiş elbise de vardır.

Yurddan Resimli Haberler

Mardin ortamektebinin müsameresi

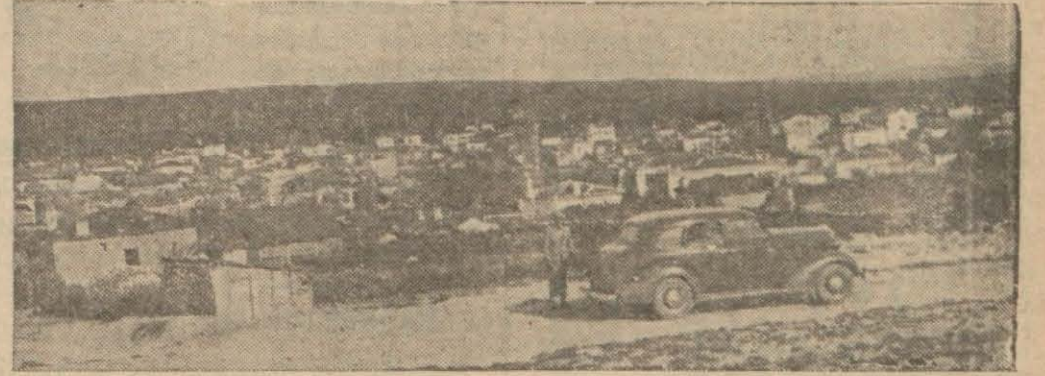
Mardin (Hususi) — Orta okulumuz gençleri tarafından, Halkevi salonumuzda dün akşam yaşatılan (Halk şairleri gecesi) çok neşeli geçti. Okul direktörü Ziya Kılıçözülü çocuk velileri ile kısa bir müsahabeden sonra, halk şairleri ve Halk edebiyatı mevzuu bir konuşma yaptı. Bundan sonra talebeler millî oyunlar oynadılar. Süheylâ Sümer, Fatma Acun, Cemile Doğan, Suad Demirseren, Kadriye Bayrı, Behiye, Safinaz ve Suna Erdemin oynadıkları halk dansı alkışlarla karşılandı. Bundan sonra musiki öğretmeni Sab-

ri Özalpın riyasetinde güzel bir konser verildi.

Orta okulumuz, her yıl verdiği mezun adedinin çokluğu, bunların muhtelif meslek branşlarında elde ettikleri muvaffakiyet ve sık sık Halkevi salonunda verdikleri başarılı temsil ve müsamerelerle Mardin ve muhitinde adeta bir kültür mabedi sayılacak derecede, kutsal enerjiler sarfederek çalışmaktadır.

Resim millî elbiseler giymiş kız talebelerle orta mekteb müdürü Ziya Kılıçözülü'nü gösteriyor.

Trakya şehir ve kasabalarının elektrik işi

Edirne (Hususi) — Trakyanın ba-yındırlık faaliyetleri arasında elektrik işi başbaşa bir harekettir. Bütün şehir ve kasabalar en modern tesisatla elektrik ihtiyaçlarını karşılamaktadırlar. Son günlerde Kurklarözü vilâyeti elektriği de ihale olunmuş, Babaeski elektriği eksiltmeye konmuş, Vize elektriğinin projesi Nafia Vekâletinden tasdik edilmiştir.

Bunlardan Vize belediyesi yakında istikraz işini bitirip elektrik tesisatını eksiltmeye çıkaracak, Babaeski ise bu tesisatı doğrudan doğruya mevcut varidatı ile yapacak ve borca girmeyecektir. Eksiltmede olan Ezine elektriği de

ihale edilmiştir. Keşan elektriği bir kaç ay içinde bitmiş olacaktır.

Çorlunun su ve elektrik işi belediyeler bankasına kabul olunmuş ve 70 bin lirası verilmiştir. Yakında eksiltmeye konacaktır.

Saray kazasının su işi bitmek üzeredir. Lüleburgaz su şebekesinin parası verilmiştir. Yakında o da bitecektir.

Pınarhisar ve Kaynarca köylerinin elektriği sudan alınmak üzere yerlerinde etüdleri yapılmaktadır. 110 beygirlik bir kuvvetin temin edileceği ümid edilmektedir.

Gönderdiğimiz resim etüdlere yapılmakta olan tarihi Kaynarca köyüdür.

Geredede bir buçuk sene evvel işlenen bir cinayet meydana çıkarıldı

Gerede (Hususi) — Kazamızın üç saat mesafede bulunan Yunuslar köyünde Mehmed Ali Dursun ve Yağdaş köyünden kör Malak namile maruf Mehmet Kırtım ve İmanlar köyünden Bayram Karateke ile Hüdayi Karateke boğarak öldürmüşler, dere kenarına gömmüşlerdir. Bundan beş ay evvel de cesedir bir kısmı köpekler tarafından dışarı çıkarılıp çobanlar tarafından haber verilmesi üzerine failer meydana çıkarılmıştır. Cesedin kemikleri merkeze getirilmiştir. Failer Bolu ağırceza mahkemesine sevk olunmuşlardır.

Sofiyeyi Yunuslar köyü ile Avşar köyü arasında derede Eymür köyünden Mehmed Ali Dursun ve Yağdaş köyünden kör Malak namile maruf Mehmet Kırtım ve İmanlar köyünden Bayram Karateke ile Hüdayi Karateke boğarak öldürmüşler, dere kenarına gömmüşlerdir. Bundan beş ay evvel de cesedir bir kısmı köpekler tarafından dışarı çıkarılıp çobanlar tarafından haber verilmesi üzerine failer meydana çıkarılmıştır. Cesedin kemikleri merkeze getirilmiştir. Failer Bolu ağırceza mahkemesine sevk olunmuşlardır.

Zonguldak'ı bir hayirsevere Ç. E. K. madalyası verildi

Zonguldakta hayır severliği ve yurd işlerinde fedakârlığı ile tanınmış olan Mehmed Çelikel her sene öksüz ve yoksul 40 yavruyu giydirmek suretile Çocuk Esirgeme Kurumuna yardımlarda bulunduğu gibi bu kere de kimsesiz yavrular için Zonguldak merkezine 200 lira teberrü etmiştir.

Mehmed Çelikelin bu devamlı yardımlarını takdir eden Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi bir şükran hatırası olmak üzere kendisine bir Çocuk Esirgeme madalyası vermiştir. Hayırlı yardımlarından dolayı Mehmed Çelikelimiz biz de tebrik ederiz.

Gevaşta bir d'spanser yapılıyor

Gevaştan yazılıyor: Her gün bir yeniliğe kavuşan Gevaşta bir dispanser inşasına başlanmıştır.

Şimdiye kadar en küçük hastalıkların tedavisi için bile Vana gitmek mecburiyetinde olan halk dispanser yapılmasından fevkalâde memnun bulunmaktadır.

Hastaların istirahat edebilmesi için üç, dört yatak alabilecek genişlikte bir hasta salonu da hazırlanmaktadır.

Trakya zirâat müşaviri

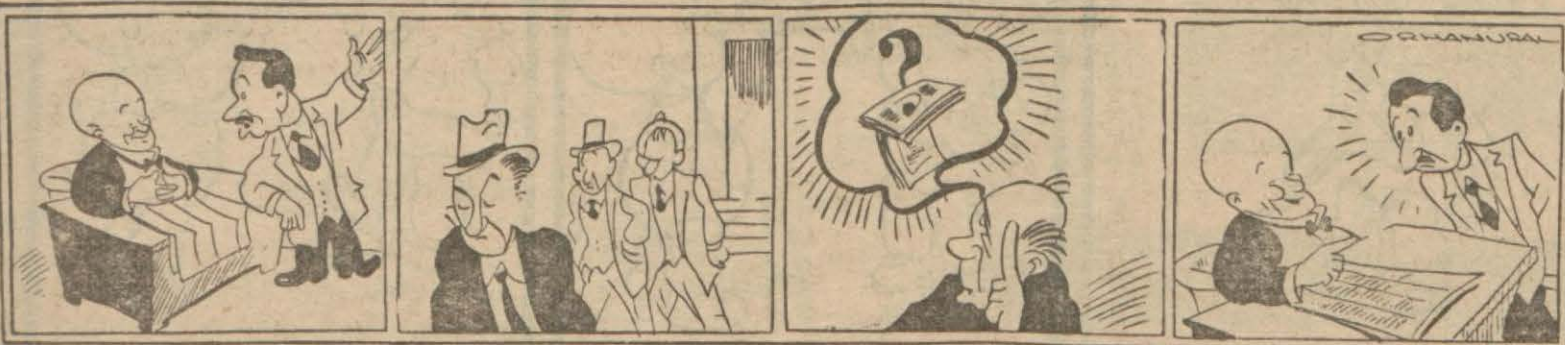
Trakya Umumi Müfettişliği Zirâat Müşaviri Şevket Arı'ya Zirâat Vekâletince bir mezuniyet verilmiştir.

Samsun Halkevinde konser

Samsun (Hususi) — Samsun Halkevi ar şubesi yeni bir orkestra teşkil etmiş ve temsil şubesi el ele vererek 19 Şubat ve 21 Şubat günleri ilk konserlerini vermiştir. Şubert, Donizetti, Kron gibi bestekârların çalınan klâsik eserleri haklı olarak alkışlanmıştır. Gelecek aydan itibaren ar şubesi orkestrası, şubesinin verdiği Radyofonik temsiller için de bu şube ile teşriki mesaf edecektir. Ar şubesi başkanı Kemal Seren orkestrayı bizzat idare etmiştir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasar. Bey. Denizbankın kadrosu geldikten sonra..

... tasarruf maksadile bazı memurlar açığa çıkarıldı.

...Bunlara bir şey verilecek mi dersin?..

Hasan Bey — Yol vermişler ya!..

Hâdiseler Karşısında

GÖRDÜKLERİM

Ekmek alacaktım, fırına girdim, tab - lakâra:

— Bir ekmek ver!

Dedim. Sol elle ekmeği tuttu, sağ el - nin şahadet parmağını ağzına götürdü, tükürdü. Baş parmağını şahadet par - mağına sürmek suretile tükürdüğü her iki parmağına müsvi miktarda taksim ettik - ten sonra duvarda asılı kâğıtlardan birini kopardı, ekmeği sardı, bana uzattı.

Eti alacaktım, kasaba girdim:

— Bana şuradan yarım kilo pirzola - lık kes!

Dedim. Kasab sağ avucuna tükürdü. Tükürdüğü avucuna bıçağı aldı. Koyunun kaburga kemiklerinden bir parça kestti. Şeker alacaktım, şekerçiye girdim.

Şekerçi şeker kutuya koydu, kutuyu kâğıda sardı. Yıldızlı sicimle bağladı. Bir çekmece açtı. Çekmeden toparlak bir e - tiket çıkardı. Etiket tersini çevirdi, tük - kürdü, ve kutunun üzerine yapıştırdı.

Tramvaya bindim. Önümde oturan yaşlı kadın tramvaya giren nurlu gibi çocuğa baktı:

— Kırk bir kere maşallah!

Dedi, ve:

— Tu tu diye çocuğun yüzüne tuxurdü. Tramvay sahanlığında duruyordum, kapıya kazaen eli dokunan yolcu eline baktı, sıyahlanmıştı. Tükürdü, ve tükür - dür tükürmez pantolonuna sürdü, tekrar eline baktı, sıyahlık zall olmuştu.

Şık kadın, vapurda çantasından rimel kutusunu çıkardı. Kutunun kapağını açtı, küçük fırçayı eline aldı, ağzına yaklaştırdı, tükürdü ve kutudaki rimele sürüp ktrpiklerini boyadı.

Sokakta önüm sıra yürüyen kadın bir - denbire durdu. Çoraplarına baktı, sağ a - yağındaki çorap kaçmıştı. Ağzından par - mağıyla aldığı tükürdüğü çorabın kaçan ye - rine sürdü ve yürüdü.

★

Köprüden geçiyordum. Tramvay di - reklerinde:

«Yerlere tükürmeyiniz»

Levhalarını gördüm, güldüm.

— Mahalli sarf bu kadar fazla olan tükürdüğü boş yere israf edenler de var ha!.. dedim.

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

Pratik güzellik bilgileri

Gözlerimizi dinlendirmek için kayna - tılp soğutulmuş veya boriquée'li su ile

göz banyoluğunu - zu doldurup ka - pakları kapalı iken gözünüze kapatı - nız. Sonra gözünü - zü içinde açınız, göz bebeklerinize bir daire hareketi yaptırınız. Sonra hamamelis mahlû - lüne batırılmış pa - muğu gözlerinizin üstüne koyup on beş dakika bekle - tiniz.

★

Vücudünüzün mütenasib ve en - damınızın müteva - zin olması için sa - bahleyin yataktan kalkar kalkmaz kendinizi büyük bir dairenin merkezinde farzederek vü - cud ve kollarınızla dairenin muhitini çir - ziyormuş gibi hareketler yapınız. Evvelâ gövdenizin ağırlığını bükülmüş ayağın - za vererek vücudünüzü sağa yatırınız. Diğer bacağınızı uzatınız. Böylece vü - cud ve kollarınızla bir daire resmediniz. Ayni hareketi vücudünüzün ağırlığını sol ayağınıza vererek aynı usul ile aynı ha - reketi tekrarlayınız.

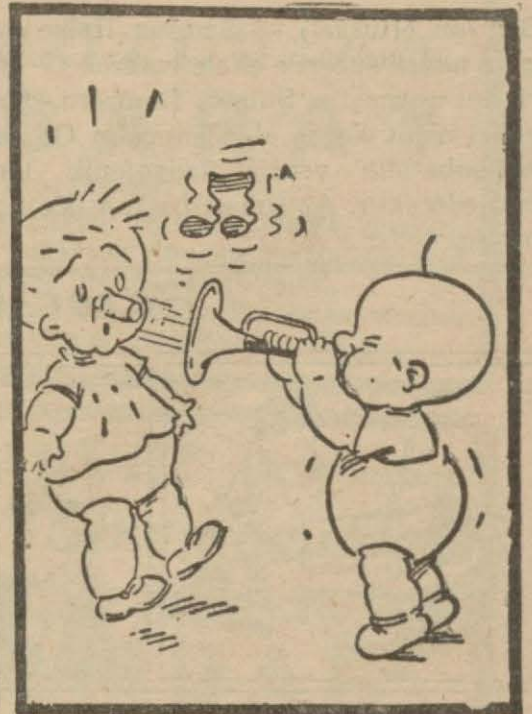
Her kadın bilmelidir

Cam tıplar ekseriya sıkışıp açılmaz, zorlayınca da kırılırlar. Bunun önüne geçmek için tıpanın şişenin ağzını tıka - yan kısmını herhangi bir yağla yağlayı - nız.

★

Ağaç mobilyaların çatlakları göze çok çirkin görünür. Bunları kolayca gider - mek mümkündür. Bezden bir tıkacı ke - ten yağına batırıp mobilyanın elyafı ist - tikametinde sürerek çatlakları iyice dol - durunuz.

Becâksızın maskaralıkları:

Tıkanan boru

Mahkemelerde

Dün yangın sahasında adlî tetkikat yapıldı

Ata Atabek, kasalarda yanan binlerce liralık tahvillerin küllerinin fotoğrafını aldirmek için müsaade istedi

Sultanhamamı yangını tahkikatına adliyece devam edilmektedir.

Dün, Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkimi Reşid, tahkikatı idare eden müddeiumumî muavini Necati Küçük - çöğlü ve ehli-vukuf olarak mühendis Beşir Tezel yangın mahallinde, umu - mi bir keşif yapmışlardır. Fakat, du - varların yıkılma tehlikesi henüz be - taraf edilemediğinden, içeriye kadar girerek, teferrüt üzerinde tetkikat ve esaslı bir keşif yapmak mümkün ola - mamıştır. Hatîâ yangından mutazarrır olanlar dahî yangın mahalline gireme - diklerinden ve kasalarının vaziyetini tetkike imkân bulamadıklarından, za - rarlarını kat'î olarak, tesbit edememiş - lerdir.

Bu sebepten dün Ata Atabek tara - fından müddeiumumîliğe bir müracaat yapılarak, yangında yanan binlerce liralık tahvillerin küllerinin fotoğraf - larını çekmek için, müsaade istemiş - tir. Zira zararın yegâne delili şimdî bu küllerden ibaret olup, kasalar yerinden oynadığı takdirde küllerin döküleceği ve bu delilin ortadan kalkacağı anla - tılmıştır.

İcab eden tedbirler alınarak, yangın mahallinde keşif ve tetkikata bugün de devam edilecektir. Ateşin sebebi zü - huru henüz meçhuldür.

Arkadaşının gözünü çıkaran bir adam bir buçuk sene hapse mahkûm edildi

Dün Ağırceza mahkemesinde bir ta - tilî uzuv davası neticelendirilmiştir. Suçlu Hikmet Enis, Kahire gazinosu önünde Yorgi adındaki bir arkadaşile şakalaşırken Yorginin başına anahtar - la vurarak onu yere yuvarlamıştır.

Bu darbe neticesinde Yorginin sol gözü kör olmuştur. Dünkü muhakeme neticesinde suçlu Hikmet Enisin yüz lira para cezasına mahkûmiyetine ve bir buçuk sene hapsine karar veril - miştir.

Kantarlara damga vuran sahtekârlar ceza mahkemesine verildiler

15 yaşında Mehmed isminde bir ço - cuğun kantarlara sahte damgalar vu - rarak, sahtekârlık yapmak suçundan yakalandığını ve adliyece verildiğini, bir müddet evvel yazmıştık. Bu hâdis - e etrafında cereyan eden adlî tahki - kat neticelendi.

Tahkikat neticesinde 15 yaşındaki çocuğun üç dört arkadaşile birlikte çalıştığı, bunların sahte damgalarla dam - galadıkları bozuk kantarları memle - ketin muhtelif yerlerine sevkettikleri anlaşılmıştır.

Suçlular ayar müfettişliğinin mü - hürünü taklid ederek, kabule şayan ol - miyan kusurlu bir çok kantarı bu şe -

kilde damgalamışlardır. Bütün bu iş - lerin kahramanı ise 15 yaşındaki Meh - medle, arkadaşları İbrahim, Ali ve di - ğer Mehmeddir. Bu cürmü menfaat te - mini maksadile irtikâb ettikleri anla - şılmaktadır.

Yapılan tahkikat neticesinde, suçla - rı elde edilen delillerle sübut bulan suçlular, sorgu hâkimliği tarafından Asliye ceza mahkemesine verilmişler - dir.

Muhakemelerine bugünlerde başla - nacaktır

40 muamele takibcisi hakkında takibat yapıldı

Yeni avukatlık kanununa aykırı ol - duğu halde, hâlâ adliye dairelerinde iş takib eden muamele takibcilerine rastlanmakta ve bunlar hakkında ce - zai takibat yapılmaktadır.

Her daire şefi kendi dairesinde rast - ladığı bu gibi vak'aları derhal mü - deiumumîliğe ihbar etmektedir.

Bu şekilde şimdîye kadar 30-40 ih - bar yapılmış ve suçluları hakkında ta - kibata geçilmiştir.

Muamele takibcilerinin ekserisi şü - nun bunun işlerini kendilerine temlik edilmiş gibi göstererek, takibe teşeb - büs etmektedirler.

Bu gibileri hakkında verilecek ceza ağır hükümleri havidir. Hapis dahî vardır.

Muamele takibcileri bürolarına mü - racaat eden müşterilere, adliye daire - lerine gönderilecek istida bile yaz - mak hakkını haiz değildiler. Çünkü, yeni kanunda bu gibi vazife - ler de avukatlara verilmiştir.

Bir hırsız adliyeden kaçarken yakalandı

Dün, öğle vakti adliye dairesinde ortalgı velveleye veren bir hâdis e ol - muştur.

Müddeiumumîliğe getirilen Bakrat isminde azılı bir hırsız, polislin yanın - dan firar ederek koridorlarda kaçma - ğı başlamıştır.

Gürültüyü duyan adliye kapıaltı jan - darına kumandanı Kamber onbaşı, der - hal bütün jandarmalar vasıtasile çıkış kapılarını tutturmuş ve suçlu yaka - lanmıştır.

Bilâhare Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesinde sorgusu yapılan muhtelif yerlerde sirkatten maznun Bakratın, tevkifine karar verilmiştir.

Zorla eve giren hırsız tevkif edildi

Sırrı isminde biri Samtayada İkbâl isminde bir kadının zorla evine gir - mek istemiş, yakalanarak adliyece ve - rilmiştir.

Suçlu, Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkiminin karare ile tevkif edilmiştir.

Bunları biliyor mu idiniz?

Evlenmek isteyen İngiliz kızları ne yaparlar?

İngilterede genç kızlar, tahtadan ya - pız St. Guires aziz heykeline, bul - dukları sene bitmeden önce evlenebil - meleri için iğne batırarak nezirde bulu - nurlar.

Kelebeklerdeki tozlar neden olur?

Bir kelebeği tut - tuğumuz zaman parmaklarımız ü - zerinde bir takım tozlar kaldığını görürüz. Bunlar, haddi zatında toz değil, kelebeğin üzerinde bu - lunan çok küçük turtalların kırıklarıdır.

★

Soğukkanlı bir tayyareci

Portsmouthta denize düşen bir tayya - reci, badireyi atlayıp ta, suyun yüzüne çı - kınca, yarı batmış olan tayyaresinin ka - nadına turmanmış, üzerine oturmuş, bir sigara yakarak, kendisini kurtarmaya gel - mekte olan motörü beklemiştir.

★

Meşhur bir avcı

Avcılık tarihinin büyük bir sitayiş - le bahsettiği mahir avcılardan Marki Ripon tavşandan tutunuz da gergeda - na varıncaya kadar 370.728 hayvan av - lamıştır.

GÖNÜLİSLERİ

Söz arasında Bir mütalea..

Ankarada oturan bir okuyucum, Bay S. K. bana yolladığı mektuba:

— Birçok hastaların derdlerine der - man arıyorsunuz, fakat nedense be - nim daha evvel göndermiş olduğum iki mektubu da cevabsız bıraktınız,

Cümlesile başlamış. Okuyucum ha - tırdır, aşağı yukarı on senedenberi Gönül İşleri sütununa gelmiş olan bin -lerce mektub arasında cevabsız kal - mış olan bir tane müracaat bile yok - tur, nitekim bu okuyucumun mektu - bu da küçük bir cevap halinde çık - mıştır. Son Postanın devamlı ve dik - katlı bir okuyucusu olduğunu söyle - mesine rağmen kendisine tallük eden satırları gözünden kaçırmış olacak.

Maamafih sadade gelelim: Okuyu - cumun derdini bu sütunda aynen tek - rar etmek Ankara gibi bir muhitte hü - viyetini ifşa etmek olacak. Cevabımı de vereceğim:

— Resmî veya hususî bir dairede memur iseniz o müessesenin sahibinin kızı ile bir gönül macerasına girişme - yi aklınızdan geçirmeyiniz, evvelâ minnettarlığı küfranı nimet ile öde - mek teşebbüsünde bulunmuş, sonra da kendi kendinizi hayal sukutuna mah - kûm etmiş olursunuz. Bu çeşid sergü - zeşlerin iyi netice vereni sadece

Tristan Bernarin tiyatro piyeslerinde görülür. Hakiki hayatta benzeri yok - tur denilebilir.

★

Bebekte Bay «H. H.» ya:

— Onun da beni sevmesi mümkün değil, hele günün birinde evlenebil - mekliğimiz ihtimali hiç yok. Fakat ben gene kalbime hâkim değilim, ge - ne onu seviyorum, diyorsunuz. Ola - bilir, odalarının duvarlarını sinema yıldızlarının resimlerle süslemiş o - lanları bilirim. Akşamları yataklarına onlardan birinin hayallerile girmeyi tiyad edinmiş olanları da tanırım, ha - yal âlemine dalmanın zararı nihayet macera kahramanının kendisinedir, Mektubunuzda yaşınız yazılı değil. Her halde pek genç olacaksınız. 30 u aşmış bir defa, gözlük taşlarınızın ren - ği o zaman pembe olmaktan çıkar, be - yazlaşır, hattâ, hattâ bazan vapur du - manı rengini alır.

★

Büyükadada Bay «K. K.» a:

— Adamı aldatıyorlar, diyorsunuz, nasıl aldatıldığını da yazıyorsunuz. Kadının âşığı var, hizmetçi hırsız, aş - çı ise bilmem ne peşinde, bütün bun - lar olabilir. Fakat siz bu ailenin ak - rabası, hısımlı veya dostu değilsiniz, hattâ anladığıma göre aranızda tanı - şıklık ta yok. O halde anlamıyorum: Size ne?

TEYZE

KAHKAHA

— Siz resmi yaparken, çocuğumu da kucağıma alırsam, onun resmi için ayrıca para vermem icab etmez değil mi?..

Karikatürlü fıkralar

Küçük görünüyor

Büyük otelin küçük salonuna girdiler.. garsonu çağırdılar:
— Bize yemek getir.
Garson:
—Niçin büyük salonda yemek yemiyorsunuz? dedi.
— Salon büyük olunca yemek tabaklarını gözümüze küçük görünüyor da..

Kabahat kimde?

— Kocamı, hizmetçiyi öperken yakaladım.
— Şimdi dargın mısınız?
— Hayır affettim, kabahat, kocamda değilmiş.
— Hizmetçide mi?
— Evet, dudaklarına benim rujumu sürmüş, kocam da beni öptüğünü farzederek onu öpmüş.

Moda

— Gençler ne yapsalar, bugünün modasına benim kadar uyamazlar.
— Ciddi mi söylüyorsunuz?
— Tabii ciddi söylüyorum. Dün bir moda mecmuasında okudum. Zayıflık modası geçmiş, şimdi şişmanlık moda imiş.

Karar

Erkek, berberden dönen karısına:
— Senin saç tuvaletin için verdiğim para beni mahvedecek. fakat kararımı verdim.
Dedi. Kadın şaşkırdı:
— Benden ayrılacak mısın?
— Hayır, meslek değiştireceğim.. yarından tezi yok, bir kadın berber dükkamı açıyorum.

İcad edilmiş mi?

Yaşlı ev sahibi genç misafirle konuşurken:
— Ben de merak etseydim, yirmi yaşında iken bir sinema yıldızı oldurdum.
Misafir düşündü;
ev sahibi sordu:
— Ne düşünüyorsunuz, olamaz mıydım?
— Siz yirmi yaşınızda iken sinema icad edilmiş miydi?

Yeni rob

— Yeni robunu dün gece giymişsin?
— Bir daha giymiyeceğim.
— Neden?
— Biliyorsun ya, son moda diye almıştık. Üzerinde harfler, rakamlar vardı.
— Evet!
— Dün gece o robu giyip bir yere misafir gitmişim. Orada birçok çocuklar vardı; etrafımı aldılar, başıra başıra harfleri okudular.

Sual cevap

Sordu söyledi

Sual — Kaç yaşındasınız?
Cevap — Herkesi zorla yalan söylemeye icbar etmeyiniz!
Sual — Ask acaba nedir?
Cevap — Hiç kimsenin bilmediği şeyi ben mi bileceğim!..
Sual — Herkese bol bol borç para veren insan için ne düşünüyorsun?
Cevap — Deliler hakkında ne düşülebilir ki!
Sual — Manzum şiir neye derler?
Cevap — Doğru dürüst sözü eğri büğrü söylemeye!
Sual — Nükteli konuşmak nedir?
Cevap — Sorulan suale ters cevap vermektedir.
Sual — Kabahat samur kürk olmuştuk, kimse arkasına almamış derler, bu doğru mu?
Cevap — Doğru olabilir, fakat o zaman, kürk modası bugünkü kadar revaçta da değilmiş.
Sual — Zeki fakat çirkin bir kadını mı, yoksa budala fakat güzel bir kadını mı tercih edersin?
Cevap — Her ikisini birden isterim. Güzel abdali karşısında oturtturur. Çirkin zekivi onun arkasına saklarım. Ben güzele hitab ederim, çirkin olduğuna yerden bana cevap verir.

Sual — Kapıcı kadının kocası, gece yarısı kapıcı kadını uyandırır da: «Apartmana biri geldi. Beki hırsızdır» derse kapıcı kadın ne diye bağırır?
Cevap — «Ayakkabılarını paspasa silmeden yukarı çıkmayın!» diye bağırır.
Sual — Her şeyin sonu gelir, sonu gelmedik ne vardır?
Cevap — Dedikodu!
Sual — Platonik aşk neye derler?
Cevap — Karanlıkta göz kırpmaya!
Sual — Parasız saadet olur mu?
Cevap — Neye olmasın, bizim komşunun kızı Saadet'in hiç parası yok!
Sual — İflâs neye derler?
Cevap — Bir cebinde olan parayı öbür cebine naklettikten sonra boş kalan cebi herkese göstermeye iflâs derler.
Sual — Nişancı ile nişanlı arasında ne fark vardır?
Cevap — Biri durur, öteki vurulmuştur.
Sual — Gönül neye benzer?
Cevap — Müdeye, iyiyi hazmeder, şenayi da!.

İlac satsaydım

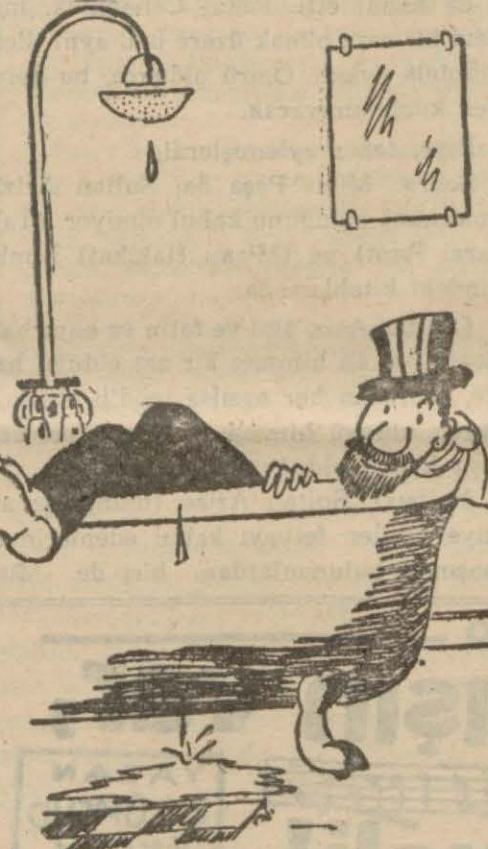
Kitabıya giden kitab müşterisi eline bir kitabı aldı, sordu:
— Bu kitabı nasıldır?
— Okumadım.
Müşteri hiddetlendi:
— Satmıştınız kitabı siz okumaz mısınız?
— Kitabı şaşırılmıştı.
— Pekî amma, dedi, ben eczacı olsaydım, ilac satsaydım; hepsinden tatınmamı icab edecekti.

Pot

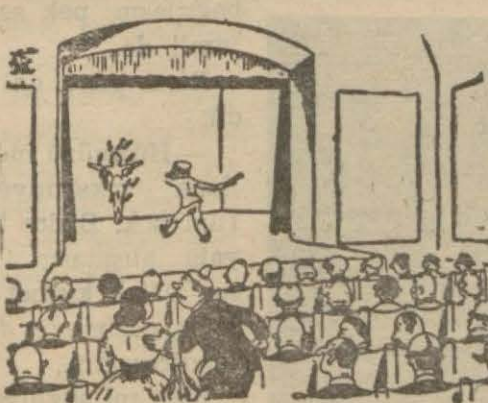
Hizmetçi salatayı masanın üzerine bıraktı. Evin bayanı salata dan bir çatal aldı.. Hizmetçiye döndü:
— Bu nasıl salata, ben bundan yüz kat iyisini yaparım.
Hizmetçi boynunu büktü:
— Olabilir bayan, ben hizmetçi olarak ilk defa size geldim. Henüz yüz ev değiştirmiş değilim ki!

— (1939 güzellik kraliçesine) sizi 1920 güzellik kraliçesiyle tanıştıralım!..

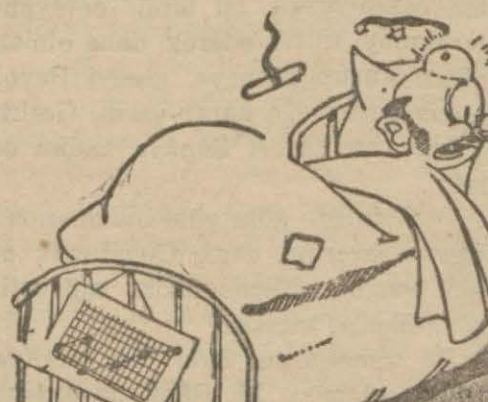
— Dün akşam pek o kadar sarhoş değilmişim ki, yatar yatmaz, çarşafların nemli olduğunu hissetmişim.

— Ne beceriksiz adam, bıçaklardan bir tanesini bile kadına isabet ettiremedi.

— Bu cizmeden daha iyisi yok mu?..

— Kabahat hep sizde hemşire; ayağımın kesildiğini bana evvelden haber vermeniz lazımdı.

Kısa ve şiddetli bir harb kat'i zafer temin edebilir mi?

Bu fikirde bulunan bir Avrupalı lider meşhur Anibal gözönüne getirmeli, onun yaptıkları ile neticelerini düşünmelidir!

Yazan : Robert Lynd

Diyorlar ki: Avrupada, kısa ve şiddetli bir harbin kat'i zafer temin edileceğine inanan devlet adamları varmış. Kısa harbin kat'i zaferine inanmak, insanlığın en eski ve en tehlikeli boş hülyasıdır. Vaktile Anibal de - ilk Kartaca harbinin yanlışlıklarını tazminata mahkûm olmak, kolonilerini kaybetmek suretile ödiyen - Kartacalıları ne nikbin hayaller peşinde bir Kartaca muharebesine sürüklemiş ve mahvetmişti. Eski hataların cesasını çeken bir halkın enerjisini harb hazırlıkları üstünde toplamakla dünyaya hâkim oluvereceğini sanmıştı.

Büyük liderlerin çoğu gibi o da müteassıbdı. «Gözü pekti, tehlike önünde yılmaz, soğukkanlılığını kaybetmezdi. Hiç bir teşebbüs ve çalışma onu ne manen, ne de maddeten yoramazdı. Onca soğuk ta birdi, sıcak ta. İçkiyi istihastından değil, ihtiyacından içerdi. Ne gece, ne gündüz muayyen bir uyku saati yoktu.

Anibalın kötü tarafları da tarihin kaydettiği birçok dâhi liderlerinkinin ayniydi. İnsanlığa sığmaz bir zulüm, hainlere taş çıkartan bir hinayet, doğruluğa, Allah korkusuna, yemine saygıya, din mefhumuna tam bir yabancılık.

Onu bütün dünya tanıyordu. O, Sanguntum (1) zaferile kudretli Roma imparatorluğuna meydan okurken bütün Kartaca çığır bir sevinç içinde çalkanıyordu. Bu neşeye katılmıyan yalnız bir kişi vardı: Kartaca'lı General Hannon

Hannonun büyük bir bedbinlik içinde hazırlayıp Kartaca senatosuna sunduğu şu notayı herkes generalin kıskançlığına verdi:

«Romalılar harekete geçmekte ağır davrandıkça harbe girişmekte gecikiyor, vakti kazanıyorlar. Korkarım bu teenni, harb başladıktan sonra kendini şiddetli bir mukavemet halinde gösterecektir. Anibal yaptırdığı kaleleri Romaya karşı değil, Kartacaya karşı koruyor. Koç başlarıyla Romanın değil, Kartacanın duvarlarını yıkıyor.» - Hakikaten de öyle oldu mu?

Diye başlayan nota şöyle bitiyordu: «Bu müfsidi ya bir muahede rozıkçısı diye Romalılara teslim etmeli, ya da dünyanın öbür ucuna sürmeli.»

İster kıskançlık olsun, ister olmasın, Kartacalı general; bu sözlerle Romanın hakiki kudretini tanıdığı ve kendi uzak görüşlülüğünü isbat etmiş oluyordu.

Buna mukabil Anibal; muahedeyi bozmanın Sanguntum gibi bir zafer kazandırdığı, bu zafer karşısında Romalıların, İspanyol dostlarına yardım edemeyecek hale düştüklerini ileri sürebilirdi. İşte Romada panik başlamıştı bile. Halk ne kadar telâş etse yeri vardı. Roma, Roma olalı ne böyle bir enerjisizliğe düşmüş, ne de bu kadar hazırlıksız kalmıştı.

Ondan artık Gollerle İspanyol kabileleri de yüz çevirmişlerdi. İspanya liderlerinden biri: «Gidin de, diyordu, kendinize müttetfiği Sanguntum hezimetine tum harabeleri, İspanyol milletine Romaya inanmamasını tekrarlayan hazin ve maya inanmasını tekrarlayan hazin ve canlı birer ihtardır.»

Anibalın cesaretini arttıracak daha böyle nice şey vardı. İşte kahraman ordusu Ronun karşı kıyısında, Alplerin üstünde değil miydi? Gerçi bu ordunun mühim bir kısmı Roma ile 23 yıl önce yaptığı harbi unutmamıştı. Eski düşmanile tekrar karşılaşmaktan yılıyordu. Fakat Alplerin öbür yamacına geçip te mola verince, Anibal hepsini kuvvetle temine muvaffak oldu:

«İşte, sade İtalyanın değil, bizzat Roma şehrinin de hududlarını geçmek üzere-siniz. Bundan sonra yolunuz açık, işiniz kolay olacaktır. İki, belki de bir çarpışmadan sonra İtalya payitahtının ve müstahkem kalelerinin sahibi siz olacaksınız.»

Anibal

Eğer harb meydanında alelacele kazanılmış bir ilk zafer, nihai zaferin de garantisi olsaydı, Anibalın, güpşesiz, övünmeye hakkı olurdu. Ordusu gerek silâh, gerek kumanda bakımında Romadan üstündü. Romanın yalnız bir üstünlüğü vardı: Zaman ve menabi. Romalılar bekliyebilirdi, Kartaca bekliyemezdi.

Cannae bozgunluğundan sonra Romalıların çoğuna - hattâ en nikbin düşünelere bile - Anibal dediğini yapıyor, kısa bir harble işi bitiriyor, gibi geldi. Payitahtı dahi sonsuz bir telâş aldı.

«Roma şehri şimdikiye kadar daima selâmette kalmış, duvarlarının içine böyle bir heyecan sırayet etmemiştir. Bu, öyle bir felâketti ki hangi miller olsa önünde baş eğderdi.»

İşin en hoş tarafı, Hannon bu vaziyette bile Kartacanın umumî neşesine kapılmıyor:

«Romalıların sulh istemek için Anibal'e ricacı yolladılar mı? Romada bir kişinin olsun (sulh) sözünü ağzına aldığı kim-seden duydunuz mu?» diye soruyordu. Buna Kartaca vatanseverleri istemiye istemiye «hayır» cevabını veriyorlardı.

Hannon: «Öyle olsa, diyordu. Anibal İtalyaya ilk adım attığı gün nasıl bir müşkül içinde idisek gene o haldeyiz. Çoğumuz «birinci Kartaca muharebesi» nde talihin nasıl birdenbire tersine döndüğünü gözümüzle görmüştük. Romada Lutatius konsül olacağı sıralarda kadara olsun, denizde olsun vaziyetimiz o vakte kadar görülmedik derecede müsâ-iddi. Daha o konsüllükten ayrılmadan E-gatta ne müthiş bir hezimete uğradık.

Bence muzaffer orduyu beslemek işi bize düşmez. Buna mecbur da değiliz. Mademki boş ve yalan umudlarla aldatılıyorz.»

Fakat Kartacalıları Hannonun bütün bu fikirlerini bir yana bıraktılar. Onlarca «eğer orduya bir parçacık yardım edilirse harb pek yakında sona erecekti.»

Halbuki bu harb on beş yıl daha sürdü ve Hannonun Anibalden daha iyi bir asker değilse bile daha iyi bir kâhin olduğunu gösterdi. Zaman, para ve Seipio (2) hep Romanın uğruna ve lehine çalışı-yordu. Anibalın yüksek askeri dehası bile nihayet bunlarla boy ölçüşemez oldu.

Bu dehanın en büyük hatası: düşmanın karakter ve kudretini tanıyamamasında idi. Ona göre Romalı gevşek, beceriksiz ve askerlikte kendi askerinden çok geri insandı ve Roma imparatorluğu son günlerini yaşıyordu.

Şu veya bu milletin son günlerini yaşadığını farzetmek, mazide tehlikesini göstermiş ikinci bir boş hülyadır. Vaktile Amerikalı kolonistlere mağlûb olan İngilterenin de sona ermek üzere olduğunu sanıyordu. (3) «Herkes bu mağlûbiyetle İngiltere tarihinin kapanacağına inanmıştı. Westminster parlmanı, Varşova meclisine; İngiliz siyasi hayatındaki partiler, Polonyanın mahvına sebep olan fırka tefrikalarına benzetilmişti. Prusyanın Frederick'i, Rusyanın Catherin'i, Avusturyanın Jozef'i gibi zeki ve nüfuzlu

(Devamı 10 uncu sayfada)

(2) Milâdi İsadan evvel 202 yılında Zama-da Anibal yenen meşhur Romalı kumandan.
(3) Fisher'in «Avrupa tarihi» nden alın-mıştır.

(1) İspanyada Valansiya yakmaları.

Hayatım

ANLATAN
Naşit

Bizde operetin tarihi

Küçük İsmail (Maskot) u Milli sinemanın bulunduğu yerde çıkarmağa çalışmıştır. Tiyatronun bitişinde bir İngiliz bakkal varmış. Bakkal artistlere iki ayda üç küfe zeytin satmış. Artistler zeytini verseye alırlar, «parasını Maskot! çıksın, öyle vereceğiz» derlermiş. Zavallı bakkal da (Maskot) u adam zanneder, ikade bir «nerede kaldı bu herif!» diye bağırır.

— 34 —

Hazır lâfımız operette iken, biraz da operetçiliğimizden bahsedeyim. Mütareke bidayetlerinde alafranga opereti İstanbul'da tekrar canlandıran Cemal Sahir'dir. Şimdiki Millî sinemanın olduğu tiyatroyu isticar ederek burada kendi sermayesiyle faaliyete girişmişti.

Bestekâr Muhlis Sabahattin, Ömer Aydın, Şehir tiyatrosunun merhum Küçük Kemal, Efraz, bir aralık ta Nureddin Şefkati başbaşa vererek ciddi bir şekilde çalışmağa başlamışlardı.

«Çardağ» burada hemen hemen bir Avrupa opereti derecesinde mükemmel oynanmıştı. Burada gerek Cemal Sahir, gerekse Muhlis Sabahattin birçok operetler çıkardılar. Ne çare ki tam yetişkin bir çağda iken anlayamamazlık yüzünden dağıldılar. Bundan sonra aradan uzun bir boş zaman geçti. Bu devrede operet faaliyetini hemen hemen hiç yoktur. Bilâhare memleketin operete olan ihtiyacını nazarı dikkate alan bir kısım musiki ve sahne sanatçıları bir araya gelerek (İstanbul Opereti) ni teşkil ettiler.

Mızıksız alaturka sazlardan mürekkep olan bu operetin başında merhum bestekâr İsmail Hakkı Bey bulunuyordu. Kemal Hasım, udi Fahri, tamburi Ahmed, neyzen İhsan vesaire gibi tanınmış musiki üstadlarından mürekkep 25 kişilik bir heyet tarafından musiki kısmı idare ediliyordu.

Sahnenin başında merhum Kaptanzade

Naşit Sürpik Dudu rolünde

Rıza vardı. Cemal Sahir, Hakkı Necib, Dede Salâhaddin, Sezai, İsmail Hakkı, Nevart, Agavni Necib, Siranuş, Oranya, Mannik ve daha akhama gelmiyen güzide sanatkarlar da artistler kadrosuna dahil idiler.

Bu operetin sahnesine, dekorlarına, her hususta fevkalâde itina edildi. Çok çalışıldı, uğraşıldı; çok ta rağbet gördü. Bu operet apayrı bir işti. Faaliyeti bize sakte vermiyor, heyet rakib vaziyete geçmiyordu.

General Refet'in İstanbulu teşriflerinde, kendisi operetin bir temsiline davet edildi. Onlar bir operet oynadılar. Biz de arkasından Fahri ile Nasreddin Hocayı temsil ettik. Generalin takdirlerine mazhar olduk.

(İstanbul Opereti), faaliyet devresinde, şu operetleri çıkardı:

Müşahibzâde Celâlin (İstanbul Efendisi), (Ath Ases), (Yedekçi), (Zühre), (Çile), (Macun Hokkası).. Çileyi muzıkahı muallim Zati Bey bestelemişti.

Operet bundan sonra birçok defalar dağıldı, toplandı. Türlü isimler aldı. Bir takım yeni heyetler çıktı. Fakat hiç birisi tutunamadı. Şimdi memlekette bir tane (Halk Opereti) var. Bu da Cemal Sahir, Ömer Aydın operetinin devamıdır. Bunları bir zaman Süreyya Paşa himayesine aldı. Şimdi kendi yağlarıyla kendileri kavruyorlar. Başta Lütfullah Süruri olmak üzere feragatle, yoksuzlukla mücadele ederek çalışıyorlar. Lütfullah Süruri çalışkan bir arkadaştır.

Onu ben ilk defa şimdiki (Dağcılık Klübü) nün bulunduğu yerdeki Eldorado tiyatrosunda (Arşın Mal Alan) da Süleyman rolüne kendi elimle çıkardım. Kendisine cesaret verdim. San'atın bildiğimiz inelklerini öğretmeğe çalıştım.

Bana:

— Sebat edeceğim, yılmıyacağım! Demişti. Sözünde durdu.

Cemal Sahir'in de operetimize yaptığı hizmetleri anmak lâzımdır. Cemal Sahir zeki, malûmatlı, Avrupa görmüş bir arkadaşdır. Operet uğrunda her şeyini vermiştir. Operet büyük fedakârlık ister. Herkes konuşur, fakat herkes şarkı söyleyemez. Operette birşey daha marifetli elemana ihtiyacı vardır. Operet para işi- (Devamı 10 uncu sayfada)

64 sene sonra alevlenen münakaşa

Abdülâzizin katledildiği iddiaları doğru mudur?

Sultan Aziz Hafız Mehmed Beyin Sultan Muraddan getirdiği mektubu okuyup bitirdikten sonra :
" Süphanallah.. Acayib!,, diye söylendi

— 9 —

Bunu, yukarıya aynen dercettiğimiz mektub da gösteriyor.

Bu hatayı yapanlar, farkında olmaları ikinci bir hataya daha düştüler. Sultan Aziz'in bu mektubunu, gazetelerle neşrettiler. Bu hareketlerle de; Sultan Aziz'in, saltanatı Sultan Murada terk etmiş olduğunu halka ilân etmek istediler. Halbuki bu mektub, halk üzerinde çok menfi bir tesir husule getirdi. Her taraftan:

— Bu mektubu deli değil, olur olmaz akıllı bir adam da yazamaz. Demek ki (deliliği) bahane ettiler. Padişahı haksız yere hal'ettiler.

Sözleri yükseldi.

Buna, Sultan Aziz'in aleyhtarı olan o zamanın münevverleri de itiraz etmişler: — (Muhtelişşuur) tâbiri yerine, (muhtelâhlâk) demek lâzım gelirdi. (İhtilâli şuur) tâbirinin şeriat lisanından sudur etmesi, ortada (garaz) olduğunu göstermeye kâfi delildir.

Demişler.. ve hattâ, birkaç gün sonra Sultan Murad'ın deli olması üzerine, bu büyük hâdiseyi de:

— Sultan Murad taraftarları, Sultan Azizi (deli) diye hal'ettiler. Bu iftirayı, oda kabul etti. Fakat Cenabîhak, manevî bir ceza olmak üzere onu aynı illete müptelâ eyledi. Ömrü oldukça, bu derden kurtulamıyacak.

Diye, tefsir eylemişlerdi.

Sonra.. Mitat Paşa da, Sultan Aziz'in (mecnun) olduğunu kabul etmiyor. (Tab-sarai İbret) ve (Mîratı Hakikat) isimlerindeki kitaplarında:

[Sultan Aziz, âkil ve fatin ve hayırhah devlet ve âli himmet bir zat olduğu halde, sonradan her nasılsa tebd'li ahlak ederek ulvîvü himmet yerine, kibri azamet kaim] olduğundan bahsediyor.

Halbuki, Sultan Azize (muhtelişşuur) diye verilen fetvayı kabul edenlerin in başında bulunanlardan biri de Mitat

Paşadır. Bu fetva ortada dururken de yukarıdaki mektubun gazetelerle neşre dilmesi üzerine, Mitat Paşa da dedikodu karşısında kalmıştır.

İstiradımız, bitti. Gelelim, hadîsatın - Hafız Mehmed Beyin lisanüle - nakline...

★

Hafız Mehmed Bey, Sultan Aziz'in mektubunu alıyor. Bir zabıt refakatinde olarak Topkapı sarayından çıkıyor. Dolmabahçe sarayına geliyor. Mektubu, Sultan Murad'ın başkâtibine veriyor ve neticeyi bekliyor.

Aradan bir saat geçiyor. Başkâtibin delâletlele huzura çıkıyor.

Sultan Murad, hem yemek yiyor ve hem de Hafız Mehmed Beyle konuşuyor.. Fakat bu konuşmada da bir garabet vardır. Yeni padişah, adetâ vaziyetten bir hayret ve telâş içinde bulunuyor.

— Amcam, ne yapıyorlar.. pek ziyade mi endişe ediyorlar?.. Korkmasınlar. Merak etmesinler. Ben zalim değilim.

Diyor.

Hafız Mehmed Bey:

— Estağfurullah...

Diye söze başlıyor. Yeni padişahı acındıracak sözler söylüyor. Sonunda:

— Vaziyetten o kadar müteessir bulunuyorlar ki, hiçbir teselli kabul etmiyorlar. Maamafih, lütfunuz ve adaletimize mazhar olabileceklerimize kuvvetli ümidleri var.

Diye, söze nihayet veriyor.

Sultan Murad bunları dinliyor. Sonra cevap olarak:

— Müsterih olsunlar...

Diye, kısa bir mukabele ile konuşmaya hitam veriyor.

Hafız Mehmed Bey, bu kısa cevabla ikâ tifa etmek istemiyor. Getirdiği mektuba, gene bir mektubla cevap almak fikrine düşüyor. Fakat tam o anda, Sultan Murad'ın orada bulunan benedganı işaret ediyorlar. Hafız Mehmed Beyi dışarı çıkarıyorlar. (Devamı 15 inci sayfada)

İhtiyar, her iki gencin de yüzlerine dikkatle bakıyor, bir türlü bir ad konduramıyordu. Kendisine: «Mollacığım!» diye hitab edislerinden yabancı olmadıkları belli idi ama, kim idiler? Memduh, kapının dışında çok durmayı muvaffak bulmadığından dayanıp içeriye, avluya girdi. Orada, ihtiyara tekrar takıldı:

— Bunamışsın artık.. eşi, dostu ayırd e..emiyorsun, Molla! Nafiele. Yazık olmuşa sana!

Var kuvvete hafızasını harekete getirmeğe çalışan adamcağız, nihayet muhatapını isimlendirip ferahladı.

— Memduh beyefendi! Oo, maşallah efendi zadem! Nerelerde kaldınız? Mübarek kademinize soğuk su mu, sıcak su mu dökelim? Vallah göresimiz geldi! Firkat o merteye uzadı ki, billâh tanıyamadım. Kusura bakmayın, şehelevendim! Eh, artık dâiniz de ateh getirdim. Deminden mahzi keramet buyurdunuz: Kocadım gayri. Ne olacak? Yaş yetmiş, iş bitmiş! Zamanla kuvvei basırâma da zâf âriz oldu. Göz görmez.. kulak işitmez.. Sinnüsâl vücudümüzün eksik kalan kusurlarını da ikmal eyledi. Kamburluk meğer hiçmiş. Onun bir nakise değil, bilâkis esbabı zarafetten madud bir hususiyet idüğünü idrak eyledim ama iş işten geçti. Buyurun devletlim! Buyurun saadetmeabım! Şu odada aram edin; varayım sâhibetülbeyti teşrifinizden agâh edeyim.

Bir sincab yürüyüşle, tın tın içeriye koştu. Camlı kapıdan seslendi:

— Kim var orada? Hürmüz hanım! Kızım.. evlâdim! Validene haber ver: Memduh beyefendimiz teşrif ettiler. Bizî müstağrakı sürur eylediler..

İki dakika sonra, yılların tahrib edemediği yosmalığıle, Rânâ oda kapısında görüldü. Zaman, vücudünü biraz daha tombullaştırmağa kalmış, ne saçlarının rengine, ne de cildinin teravetine ve gerginliğine halel getirmişti. Sırtındaki falbalah, filizi ipek entari-

sinin dekolte yakasından beyaz gerdani, toparlak omuz başları, dik duran göğsünün ufacık bir kısmı bütün güzelliğile görünüyordu. Mütessesim bir çehre ile: — Safa geldiniz! dedi. Doğrusu, beklemiyordum. — Neden? — Bu kadar vakittir hatırıma sormadığınıza göre, dünkü vadinize de pek inanasım gelmedi.

— Hakkın var, Rânâ ablacığım! Ne desen, yerden göke kadar haklısın. Lâkin, ne bileyim? El değmedi, işte!

Memduhun gözü daima kapıda idi. Oradan gelecek Hürmüzün gölgesini gözetliyordu. Rânâ bunu sezdi, güldü:

— Kapiya ne bakıyorsunuz? dedi. Bir kimseyi mi bekliyorsunuz? Daha gelecek başka arkadaşınız mı var?

Delikanlı mahcup oldu:

— Yok, hayır! Bir kimseyi beklediğim yok! Sana öyle gelmiş...

— Ne yazık, ne yazık! Hakikaten teşrif edeceğinizi bilmiş olsaydım, ona göre tedarikli davranırdım. Evde benden başka kimse yok. Artık temelli kızlar bulundurmuyorum. Sizin gibi hatırlı, eski dostlar geldikçe, bir iki yere haber

Son Posta'nın Romanı : 69

"Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!"

50 YIL EWELKI İSTANBUL

YAZAN ERCÜMEND EKREM TALU

Hürmüz, gençliğinin bütün taraveti, hüsnünün tekmi şaçası ile içeri girmişti.

sahıyorum, geliyorlar. Fakat şimdi geç oldu. Gündüzden haberim olsaydı...

Macidin aklı, bermutad başka yerde idi. Gözlerini ayaklarının altında serili halıya dikmiş, dalgın dalgın hep aynı noktaya bakıyordu. Memduh ise Rânânın sözlerinden bir şey anlamıyordu. Hürmüz de mi yoktu evde acaba? Karı onu mahsus kaçırmış mı idi? bunu kendine sorarken, biraz evvel, Berberühinin içeriye: « Hürmüz hanım! » diye seslendiğini hatırladı. Yüzünü kızdırıp sordu:

— Kerime hanım nerede, hanım abla?

— Neye sordunuz?

— Hiç Görelim diye sanlı. Allah

bağışlasın, pek sevimli de..

Rânâ gene güldü:

— Hürmüzü meydana çıkarıyorum pek. Bizim hayata alışmasın. O nu, Allah kismet ederse, çeziyleyip evlendireceğim.

Sahi mi söylüyordu? Olabilir a! Ne seffil anneler vardır ki, evlâdlarının rizasını, iffetini çöpten sakınırlar. Onlara namuskâr bir hayat temin etmek isterler. Eğer Rânâ da onlar gibi ise, bu

raya kadar boşuna

zahmet etmiş olacaktı. Pişkinliğine rağmen, Memduh daha ileriye gitmekten çekiniyordu. İşi tabii cereyanına bırakmayı tercih ederek, daha olmazsa, biraz oturup gitmeye, geceyi Beyoğlunda geçirmeğe karar verdi. Getirmiş olduğu hediyeleri Rânâya teslim ederek:

— Evinizde güle güle oturmanızı temenni ederim; dedi. Cenabîhak ağız tadı versin. Kerimanizin mürvetini görürsünüz, inşallah!

Bu temennisini öyle bir ciddiyetle izhar eylemişti ki, Rânâ dayanamadı. — İlahi Memduh bey! Hiç değişmişsiniz! Dört kaş zamanınızda ne işeniz, gene osunuz. Çocuk! Çocuk! He-

diyelerinize teşekkür ederim. Pek makbule geçti. Hele lavantaya Hürmüz pek sevinecek...

Hemen dışarı atıldı ve yukarıya seslendi:

— Hürmüz! Hürmüz! Gel, beylerin yanına in!

Memduhun yüreği hızlı hızlı çarpmağa başladı. Muradına erecek mi idi?

Biraz sonra odanın içi taze, muattar, parlak bir bahar havasıyla doldu. Hürmüz, gençliğinin bütün taraveti, hüsnünün tekmi şaçası ile içeriye girmişti. İki gencin ikisi de gayri ihtiyarı ayağa kalktılar ve gözlerini bu harikulâde simaya diktiler.

Kız maviler giymişti. Sadeliğile beraber elbisesi kendisine o kadar yakışmış idi ki, süslü bir insandan ziyade se-mavi bir manzarayı andırıyordu. Koyu altın sarısı saçları, çok muntazam başının üzerinde topuz yapılmıştı. Pembe kuleklerinde birer firuze küpe sallanıyordu. Bakışları bir yaz sabahı kadar berrak ve iç açıcı idi. Bilekleri, beli kadar bar bir incelik arz ediyordu. Geldi.. nazikâne selâm verdi, ve analığın yüzüne bakarak, odanın ortasında durdu.

— Al, yavrum! Bak, Memduh beyefendi sana lavanta getirmiş.

— Teşekkür ederim, efendim!

— Estağfurullah... Hanmefendim!

Yarabbi! Bu safiyet, bu masum tavırlar gerçek mi idi? Memduh nasıl etsede, hakikati anlasa? Hırs ile hürmes arasında bocalıyordu. Rânâ gibi, şeytana küllâhını ters giydirmiş bir karının yanında bu kızın ismetini mahafaza edebilmesine inkân tasavvur edilemi idi?

Bu beyin törpüleyici düşünce içertsinde, hep beraber oturdular.

Memduhun haleti ruhiyesini gözle rinden ve çehresinden okuyan Rânâ için için, zevkleniyordu. Hürmüz, delikanlının zannettiği gibi değildi. Fuh hayatına çoktan atılmıştı. Ancak Rânâ onu idare ediyordu. (Arkası var)

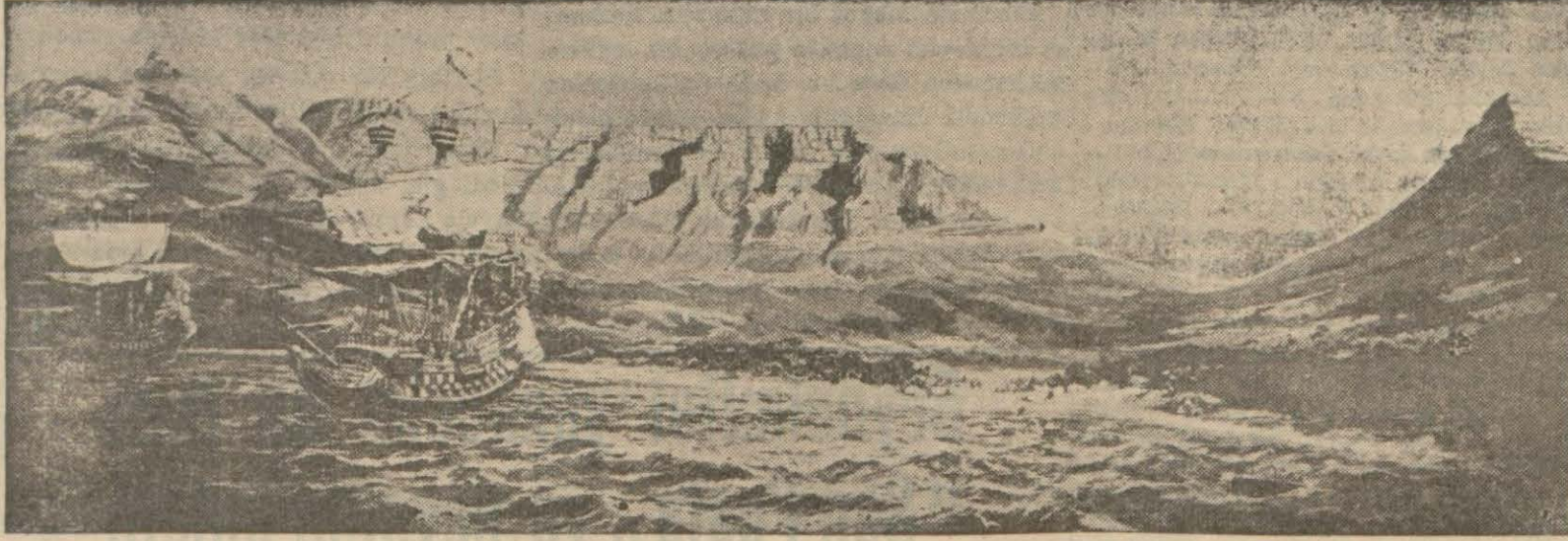

Denizcilik tarihimizin meçhul kalmış sayfaları

Zindancı Mahmud Kaptanın Harikulâde Maceraları

17 inci asırda Akdenize dehşet salan Türk korsanları hakkında el yazması bir vesika

["Son Posta,, nın tarihî bahisler muharriri yazıyor]

Türk esirlerden dört tanesi bu baskında bilhassa büyük kahramanlık göstermişlerdi: Köle Yusuf, Bayraktar Kara Veli, Zabun Musa ve Derviş Ömer...

1,5 saatlik müthiş bir cenkten sonra gemi zaptedilmişti. Öldürülen altmışa yakın korsanın cesedleri denize atıldı, Zindancı:

— Ey kardeşler, inayeti hak ile gemiyi zaptettik. Amma rüzgâr kolayından olsa kalkıp gider idik. Lâkin hava gayet limandır. Kalkmak mümkün değildir. Şimdi karaya çıkan korsanlar nerede ise dönecekler, asıl cenge şimdiden sonra hazır olun!

Dedi.

Bunun üzerine Türkler cenge hazırlanmaya başladılar. Saçma topları dolduruldu. Kumbaralar istif edildi, yataklar ve kılıçlar silinip bilindi.

Sabah namazından evvel, kara tarafından tüfek sesleri duyuldu. Korsanlar döndüyordu. Fakat baskında muvaffak olamamışlardı. Çünkü sünnet düğününe davetli olan ağalar 500 kişi ile gelmişlerdi. Onlar da korsanların geldiğini öğrenmişler, sahile gözetü koymuşlardı, gafil yatmamışlardı. Korsanlar baskın yapalım derken tuzağa düşmüşler, perişan olup kaçarlarken de ağaların beş yüz muhafızı ve silâhına sarılan köylü ve düğün halkı tarafından takib edilmişlerdi. Kalyonlara canlarını zor atmışlardı. Kalyona geliyorlardı.

Kalyon sahilden 3 mil kadar açıktı idi. Korsanlar top menziline girince toplara hep birden ateş verildi. Büyük Rum kalyonları derhal battı. Filika sakatlandı. Sandala bir şey olmadı. Korsanın cengâverlerinin mühim bir kısmı da sandalda idi. Ölümlün muhakkak olduğunu görünce göz karartıp kalyona baş tarafından hücum ettiler. Fakat Türkler tarafından yaman bir kılıç yiyip denize döküldüler. Sandal zaptedildi. Bayraktar Kara Velinin gayreti ile filika da batırıldı. Denize dökülenlerin bir kısmı sahile kadar yüzüp köylüler tarafından yakalandılar, esir edildiler. Korsan kaptan ile birkaç korsan da batan filikanın leşine binip gelen karaneliğinden istifade ederek cıvardaki küçük, ıssız bir adaya çıktılar.

Zindancı, geminin eski kaptanının kamarasına koştu. Orada bir Tunus bayrağı buldu. Hemen alarak geminin direğine çekirtti. Sahildeki köylüler bu deniz cengini görenek hayret içinde kalmışlardı. Zindancı zaptedilen sandal donatarak ve içine birkaç Türk yoldaş koyarak sahile gönderdi. Bunlar zindancının yaptıklarını anlattılar. Köylüler sabahlara kadar şenlik yaptılar.

Sabahleyin de ıssız adaya sandal gönderip korsan reisi ile arkadaşlarını yakaladılar. Zindancı, düşmanı olan reisi ambara zincire vurdu, öbürlerini de köylülere hediye etti. Tunus bayrağını çekmiş olan kalyon da Kıbrısın başka bir limanına gitti.

Vak'a olaklarla Kıbrıs paşasına haber verilmiş, paşa da fevkalâde sevinerek Zindancıyı görmek istemiş, kendisini zi-

Dünkü kısmın hülâsası

Mısırdan İstanbula giden bir Fransız tüccar gemisine 55 Türk yolcu biniyor. Gemi Akdenizde müthiş bir fırtınaya tutularak Adalar denizine doğru sürükleniyor ve orada ıssız bir adanın kayalıklarına düşüp parçalanıyor. İçindekilerden bir kısmı boğulup bir kısmı adaya çıkıyorlar. Günlerce aç kaldıktan sonra bir Malta korsan gemisi gelip kendilerini topluyor ve esir sıfatıyla ambara zincire vuruluyorlar.

Fakat bu korsan gemisinin zindancı Reisse müthiş bir kin beslemektedir. Korsanların Kıbrıs sahilinde bir köy baskınına çıkmalarını fırsat bilerek Türk esirlerin zincirlerini çözüyor ve gemiyi zaptediyor.

Yaret etmesini bildiren bir buyuruldu yazıp göndermişti.

Zindancı da gittiği limanda geminin kıçında bir divan kurmuştu. Evvelce öldürülmeyip zincire vurulmuş olan dört zabiti huzuruna getirtti. Bunlar topçubaşı, dümençi, yeikenci ve başreis idiler:

— Baskında bir kazaya kurban olmu yasanız diye sizi zincire vurdum. Şimdi size teklifim şu: Ya benim ile beraber çalışsınız, yahud tamamen hür, serbestsiniz, sizi istediğiniz bir adaya bırakayım! dedi.

Zabitler:

— Biz seni geminin kaptanı biliriz. Emrine râm, dostuna dost, düşmanına düşmanız! cevabını verdiler.

Bunun üzerine gemi donandı. Zindancının kaptanlığı şerefine iş ve işre: sofraları kuruldu. Ölen korsanların sandıkları ortaya kondu. Zindancı kaptan bu sandıkların içindeki malları, gemide bulunan 53 Türk ile 17 hristiyanı taksim etti. Adam başına 850 kuruş düştü.

Zindancı kaptan bir taraftan da Kıbrısın sahil gemici köylerine haber salarak levend yazmağa, geminin mürettebatını tamamlamağa başladı. Aynı zamanda geminin erzakını tamamlamak ile meşgul oldu. Bu sırada kendisini Kıbrıs paşasının buyuruldu ağası ziyaret etti. Zindancıya paşanın buyurulduğunu verdi. Zindancı:

— Bu nedir ağa? Diye sordu.

— Buyuruldu!

— Biz böyle şeyleri anlamayız. İçimizde böyle kâğıtları okur dahi yoktur.

— Paşa efendimiz ulu gazanızı haber alıp sevindi. Sizi Magosaya çağırır. Sizi ve gemiyi görüp şenlikler ettirir ile sizlere hil'at giydirmek ister. Sonra bu gazayı padişaha arzedecektir.

— Paşa efendimizin ömrü devletleri çok olsun, gazileri sevdiğini ve himaye ettiğini işittik. Lâkin bizim gibi üstü başı pis adamlar bir veziri âlişanın hil'atlerine lâyık değiliz. Hem o devletlûye lâyık hazır hediye de yoktur. Şimdiye kadar vezir divanına varıp vezir yüzü görmemişizdir. Belki sevincimizden ölüyoruz. Eğer bir zengin gemi vurur isek o zaman hediyelerimizle paşanın huzuruna varırız!

Zindancı münasib bir hediye ile buyuruldu ağasını Magosaya tersyüzüne gön-

dermişti. Sonra zabitlerine dönmüş:

— Bu böyle yalnız başımıza olmaz. Bir deniz ocağına girmemiz, sancak almamız lâzımdır. İstanbula gider isek Osmanlı pençesine düşeriz. Kendimiz esir oluruz, kalyon ve malımız da müsadere edilir. Cezayir ile Tunus var. Gemide Tunus bayrağı çıktığına göre uğurdur. Tunus ocağına yazılırız.

70 gemici:

— Sen bizim kaptanımızsın, sen ne ister isen o olur! dediler.

Zindancı birkaç adamı ile sahil köylerinin delikanlıları arasından levend seçmek için karaya çıktı.

Kıbrıs paşası Zindancının cevabına çok kızdı. Araya münafıklar da girdi:

— Zindancı kaptan birkaç adamı ile karaya çıkmış, köylerde levend yazar, komanya toplamış; edebisi yakalayıp zindana attırın!

Dediler. Paşa hemen emir verdi. Zindancı iki üç arkadaşı ile yakalandı ve Kıbrıs paşasının huzuruna çıkarıldı.

Paşa:

— Dinsiz asi kâfirler! Siz benim fermanımı dinlemeyecek adam mısınız? Diyerek hepsini zincire vurdurttu ve Kıbrıs kalesi zindanına attırdı.

Sonra kalyona haber gönderdi:

— Kalyon buraya gelecek, yoksa bunları hemen idam ettiririm!

Zindancı da, Magosa kalesi nöbetçilerinden birisine birkaç altın sıkıştırıp adamlarına şu haberi uçurmuştu: «Zindancı bizim kaptanımız değil, tercümanımızdır desinler. Hemen kalkıp gitsinler, Magosaya gelsinler. Bir iki gün Magosa önünde olta vursunlar. Görelim bunun sonu ne olur.»

Beriktiler Zindancının emri ile hareket ettiler. Üç gün Magosa önünde olta vurdular. Dördüncü gün bir Fransız şaykası yakaladılar. İçindeki yolcular Trüktü. Gemicilere sordular:

— Nereden geliyorsunuz? — İstanbuldan.

— Geminin içinde yolcu mu var, asker mi?

— Yolcu var: Kıbrıs paşasının iki oğlu ile karısı ve adamları, Kıbrıs kadısının da bir oğlu ile karısı var.

Tam fırsattı. Kadının oğlu ile paşanın iki oğlunu, çocukların hocasını ve keh-hüdasını kalyona aldılar, paşaya da hemen bir mektub yazdılar:

«Zindancı ile dört arkadaşını oğullarınız ve yanında bulunanlarla mübadele ederiz, fakat üstelik 500 akçe de pekis-med parası isteriz.»

Mektubu şayka ile Magosaya gönderdiler.

Mektubu okuyunca paşa ile kadının akilları başlarından gitti. Fakat paşanın birkaç divanemeşreb ağası:

— Bir şanlı vezirsiniz. Onların kaptanları ve başbuğ iş erleri yoktur. Bir alay taş ve odun gibi adamlardır. Limanda İstanbuldan gelen Fransız şaykası var. Bir gemi daha var, ikisini mükemmel donatıp geceleyin baskına gidelim. Karadan da liman ağzından kurşuna tutarız... Dediler.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Beynelmilel yankesici Ali Rıza "Son Posta,, ya hayatını anlattı

Ali Rıza "Türkiyeye evlenmek ve işten elçekmek için geldim, fakat yakalandım,, diyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

— Aldanıyorum sanmayın, dedi, siz gazetecisiniz! (Beni zabita memuru diye takdim etmişlerdi.) Vakıâ, hususî hüviyetinizi saklamağı pek güzel beceriyorsunuz. Fakat polis olmadığımız ellerinizden ve bakışlarınızdan belli. Parmaklarınız ince, tavırlarınız yumuşak. Sizde bir san'atkar vaziyeti var. Beni, ne çalgıcı, ne de ressam hafif yollu istintak edecek değil ya?! Ali Rızaya karşı alâkadar olacak üç cins mahlûk vardır: Polis, gazeteci ve kadın!

Polisten yana nöbeti savdık. Şimdi sıra gazetecilerde.

Sordum:

— Ya kadınlar?

Ali Rıza sağ elini gösterdi:

— Görüyorsunuz ya, nişanlıyım! dedi. Zaten, Türkiyeye aşk yüzünden geldim. Avrupanın muhteşem otellerini bırakıp, buraya ne için düştüm zannediyorsunuz? Seviyorum da ondan kardeşim. Artık, san'attan çekileceğim. Şimdiden sonra kendim için çizdiğim hayat programı şu: Her suçtan beraet etmek, evlenmek, çocuk yetiştirmek ve oturmak...

— Nerede? İstanbulda mı?

— Hayır! Bana milyon verseler, İstanbulda kalmam.

— Neden?

— Ufak bir vukuat olsa «Geli» diyecekler de ondan. Hangi aval parasını çarpıtırsa, resmimi gösterecek. Kolundan yapışıp tükacaklar içeriye! Ben ise, bıktım bu işlerden... Siz, şüphe altında kalmanın verdiği heleceni az mı sanıyorsunuz? Onu, bir de bana sorun!

— O halde, nerede «ihtiyarı ikamet» eyleyeceksin?

— Daha seçilmiş bir yerim yok. Lâkin, öyle bir şehre, bir kasabaya, hatâ bir köye gideceğim ki oraya hırsız uğramasın. Başım dinç, gönlüm rahat yaşayayım. Hem de tâ karakolun yanında oturacağım, ne yapıyorum, ne ediyorum görsünler diye...

İzmirli Ali Rızanın, müstakbele aid olan bu iyi niyetli plânna:

— İnşallah, cevabını verdim.

Sonra lâfi, beynelmilel yankesicinin çocukluğuna getirdim:

— Babam, dedi, çok iyi adam idi. Allah rahmet eylesin, onu bütün İzmirli ler tanıır ve severlerdi. Fakat ah o annem yok mu, o annem?

Ali Rıza bunları söylerken kindar bir tavır takınmıştı.

Sordum:

— Annene niçin düşmansın?

— Beni bu hale koyan odur! Eğer, küçük iken yaptığım ufak tefek hırsızlıklara göz yummasa idi, bugün, yankesici Ali Rıza olmazdım. Hani, harifi asiyorlarmış da vasiyetin nedir, diye

(Devamı 10 uncu sayfada)

sormuşlar. Annemin dilini öpmek, cevabını vermiş ve kadının dilini ısırması! İşte şimdi ben de bu haleti ruhiye içindeyim. Babam, beni küçük yaşta yetim bıraktı; annem, cahil bir kadındı. Terbiyemde, tahsilimde babamın yerini tutamadı. Komşunun tavuğundan, Arnavudun bostanındaki karpuzdan işe başladım.

— Çocuk iken hırsızlığa meyyleder din, öyle mi?

— Tamamen, diyemem. Asıl merakım, on beş, yirmi çocuğa kumanda etmek onlara baş olmak idi. Kızınca da bütün arkadaşlarımı döverdim. Bu arada bostanlara, bahçelere de musallat olurum. Oyuncak çaldım.

Nihayet, o zaman İzmir valisi olan Rahmi Bey, beni islahhaneye koydurdu. Orada, bu kötü huylardan vazgeçer gibi oldum. Fakat, bu sefer de dışarıda kalan arkadaşlarımın ayarına kurban gittim. Eğer, o vakit bütün baştan çıkmış çocukları islahhaneye kapamak imkânı bulunsaydı, bugün hiç birimiz, buralara düşmez, adam olurduk!

— Demek islahhanede fazla kalma din? Havası yaramadı galiba?

— Kaçtım açıkçası... Bakkal dükkânından sepet ile yumurtalara, sandık ile limonları yürütmek falan derken işi büyüttük.

— O halde söyle bakalım, ilk mühim vak'an nedir?

— Bir köylünün silâhlığundan, pazar yerinde, altın para kesesini aşırımdı! Altınları bozdurup yemek tatlı geldi, böylece dadandım bu işe!

— Kaç yaşında idin o zamanlar?

— 12 - 13 kadar. Sonra, deniz kenarında bakkal dükkânı olan bir Yorgi vardı. Bu Karamanlı bir Rum idi, zengindi. Umumi Harb seneleri idi. Her yerde aklık ve sefalet baş göstermişti. Yiyecek ekmek bulamıyordum. Yorğinin dükkânını gözüme kestirdim. Yamma benim gibi kopuk çocukları aldım. Yorgiye bir oyun oynamayı düşünmeğe başladım. Nihayet, şu plânda karar kıldım: Limandan bir kaç deste halât tırtıkladım. Onları, çocuklara verip yere uzattırdım.

— Niçin?

— Gürültü olmasın diye... Sonra, dükkânın önünde bulunan boş varilleri halâtların üstüne devirdiğim gibi yuvarlıya yuvarlıya yürüttüm. Yorgi, peşimize düşmek istedi. Fakat, varilleri, kaş ile göz arasında kaçırdığım için, bu küçük hırsızları tutamadı. Nihayet, çırağını gözcü koydu. Fakat, ben gene bir fırsatını bulup varilleri gene götürdüm. Amma artık eskisi gibi değil serbest serbest araklıyamıyor dükkânın dört bir yanında lâmelif çeviriyordum!

Yeni Papa seleftinin öldüğü karyolada yatacak!

Avrupalılar ve hele katolikler 18 rakamının uğursuzluğuna artık inanmamaya başlamışlardır. Zira 12 nci Pi olarak Papalığa seçilen kardinal Paçellinin seçim esnasında yattığı hücre 13 numaralıdır. 1922 de Papa seçilen selefti Papa 11 inci Pi de bu odada yatmıştı.

Kardinal Paçelli Papa seçildikten sonra Senpiyerin mezarına inmiş, önünde diz çökerek birkaç dakika duada bulunmuş. Sonra seleftinin mezarına giderek bir müddet orada derin tefekkürat içinde

kalmış, dualar etmiş. Taştan olan tabutu öperken de, «büyük vazifemde muvaffak olabilmek için Tanrı ve sen, bana yardımcı olunuz!» diye mırıldanmıştır.

Yeni Papa yatağa girmeden evvel sade meyvedan mürekkebe yemeğini yemiştir. Karyolası da, seleftinin içinde öldüğü karyoladır. Yeni Papa, ilk gecesini bu karyolada geçirmeği arzu etmiştir.

Resmimiz yeni Papayı seçimden sonra Senpiyer klisesinin balkonunda halkı takdis ederken gösteriyor.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Denizcilik tarihimizin meçhul kalmış sayfaları

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

Paşa da:
— Pek makul, güzel tedbirdir!
Dedi. Hemen hazırlıklar başladı. Kalyonrakilerin bundan haberi olmasın diye kale kapıları kapandı. Baskın ertesi gece yapılacaktı. Kalyonun bulunduğu limanın ağzını tutacak tüfekendazlar hemen o gece hareket ettiler. Fakat kalyonrakiler de gafil değildiler. Tüfekendazları görünce demir aldılar. Sabaha karşı muvafık bir rüzgârla yattıkları limandan çıktılar. O gece baskın yapacak iki gemiyi yakatadılar. Birini batırdılar. İçindekiler karaya döküldü. Fransız şaykasını da zaptettiler.

Kıbrıs paşasının evvelce esir edilen büyük oğlu Ali Bey, bir kara bıyıklı şehbaz yiğitti. İçkiye, çalgıya ve civanlara müptelâ idi. Babası kendisini asla sevmeydi. Ali Bey ötedenberi korsanlığa, levendliğe âşık; esir edilince:

— Ben de sizin gibi korsan levendim!
Diye soyunmuş, gemici esvabı giymiş idi ve gemideki levendlerle işre başlamıştı, koynuna da bir Maltız civan bulmuştu. Bu son cenkte herkesten fazla yararlık göstermişti.

Kıbrıs paşası baskın yüz karalığını iğtince hüngür hüngür ağlamıştı. Zindancıyı serbest bırakmıştı. Paşanın ağaları Zindancı kaptan ile dört arkadaşına bir su başında parlak bir ziyafet vermişler, gönüllü olmuşlardı. O da kendilerine gemide bir ziyafet vermişti. Ali Bey müstesna, diğer dört esir serbest bırakılmış, Zindancı kaptan paşanın küçük oğluna bir cevahir kuşak ile bir cevahir yüzük hediye etmişti.

Ali Beyin gemide kaldığını öğrenen paşa:

— Korsanlık onun gibi sarhoşa boyunca biçilmiş kaftandır!, demişti.
Zindancı kaptanın Tunus bayrağı çekmiş olan korsan kalyonu Kıbrıstan kalkmış, 3-4 gün sonra Dimyat sularına gelmişti. Orada uzaktan bir yelken gördüler. Zindancı:

— Bu sulara yalnız kalyon gezmez, meğer ki korsan ola!

Dedi ve dürbün ile bakarak derhal tanıdı:

— Malta kalyonudur, filân kalyondur! Zindancının kalyonu derhal bu gemi üzerine yürüdü. O gün kuşluk vaktinden akşama kadar bir deniz cengi oldu. Her brinden üçer yüz top atıldı. Akşam deniz kabardığı için cengi erteye bıraktılar. O gece Zindancı:

— Bu gemiyi top ile zaptedemeyiz. Ancak atarak dalkılıç zaptederiz!

Dedi.

80 tane dalkılıç yiğit ayırdı.

Sabahleyin erkenden Malta gemisine hücum ettiler.

Zindancı:

— Yürüyün evlâdlarım!.. Ümmeti Muhammed kardeşler!, Benim adım Mahmuddur!.. Yürüyün kardeşler!..
Diye bağırarak atıldı. Allah Allah sesleri gemileri sarstı. Türkler Malta gemisine bir sel gibi boşandılar. Paşazade Ali Bey etrafındaki levendlerle top ambarını zaptetti. Çok geçmeden de bütün gemi zaptedildi.

Geminin ambarında 13 müslüman esir vardı, kurtarıldı. Bunlardan 11 i Tunus yoldaşları idi. Bir ay evvel Tunustan Sakıza peşkeş gemileri gitmişlerdi. Asılları Kuşadalydı. Vatanlarını özlemişlerdi. Kaptanlarından izin alıp Mehmed kaptan adında bir reisün gemisine binmişler, Kuşadasına giderken Maltalılar eline düşmüşlerdi. Maltalılar, Mehmed kaptanın gemisini Patnos adasına götürüp bir Ruma satmışlardı.

Maltalılarla bu son cenk pek çetin olmuştu. Onların hemen hepsi kılıçtan geçirilmişti. Fakat Türklerden de 12 şehid vardı. Bunların arasında Bayraktar Kara Veli de bulunuyordu. Zindancı kaptan Kara Veliye çok ağıladı. Onun cesedi denize atılırken gemide hazin bir merasim yapıldı. Köle Yusuf iki yerinden yaralanmış, sol gözünü kaybetmişti. Paşazade Ali Bey omuzundan yaralanmıştı.

Zindancı kaptan Dimyat önünden doğru Patnos adasına gitti. Orada Mehmed kaptanın gemisini geri aldı ve kendisine verdi. Kendi kalyonunu kalafata çekti.

Erzincan Belediyesinden:

Belediyemizin 108 lira ücretli veterineri münhaldir. Lâbarotuar işlerinden anlar bir Veterinerin tayini için belediyemize müracaat etmeleri. 1312

Kalafat işinden sonra Kuşadasına vardı. 11 Kuşadalı dünya gözü ile memleketlerini gördüler. Zindancı Mahmud kaptan Kuşadasından 400 yiğiti kendisine levend yazdı. Oradan Sakıza gitti. Sakızda Tunus gemileri buluştu. Dört gemi baştanbaşa donandı.

Gemilerde nöbetçiler bırakılıp bütün gemiciler karaya çıktılar. Adanın o meşhur sakız ağaçlarının altında, Sakızlı civanların ve dilberlerin elinden en nefis Sakız rakılları içerek kuzu kebapları yediler ve tam üç gün üç gece azim ziyafetler tertib ettiler.

Sakızdan Tunusa döndüler. Mesina sularında iki Malta gemisine rasladılar. Bu iki Malta gemisi, Zindancı kaptanın macerasını haber almış, onu arayıp yakalamağa çıkmıştı. Maltalılar Tunustan iki geminin Sakıza gittiğini biliyorlardı. Şimdi karşılarında dört gemi görünce, bunları Felemenk tüccar gemileri sanmışlardı. Zindancı da bunun farkına varmış, hemen bir Felemenk bayrağı çekmişti. Fakat gemiler iyice yaklaşıncaya, hemen Tunus bayraklarını çekmişler ve Maltalılara saldırmışlardı. Her iki gemiyi de derhal zaptetmişlerdi. Maltız kaptanlardan biri islâm olmuş. Ahmed reis adını almıştı.

Gemilere Tunusta parlak bir istikbal merasimi yapıldı. Tunus ocağı birdenbire parlamıştı. Paşazade Ali Bey Dimyat sularında zaptedilen ilk kalyona kaptan oldu. Kuşadalı Mehmed kaptan da yanına başreis verildi. Bundan sonra bir Zindancı Mahmud kaptanın, bir Paşazade Ali Beyin, biri de dönme Ahmed kaptanın idaresinde bulunan üç kalyon birbirinden tam 3 yıl hiç ayrılmadılar. Tunus bayrağını Akdenizde şan ve şerefle dalgalandırdılar.

Nihayet Tunus paşası öldü. İstanbuldan Tunusa vali tayin edilen devletli haris bir adamdı. Mahmud kaptanın şöretini çekemedi. Eğer istemisi olsa Tunus paşalığını bile alabilecek kadar kuvvetli olan bu adamı zehirlemek istedi. Zindancı bu suikasti haber aldı ve gizlice Tunusu terketmeğe karar verdi. Tunus paşalığında gözü yoktu. Çünkü bir ay önce açılması deli olurdu.

Bir gün üç büyük kalyon, her birinin içinde 200-300 seçme dilâver yiğitler Tunus limanından «gazaya gideriz» diye kalktılar. Liman ağzından Zindancının gemisinden bir filân indirildi. Bütün Tunus halkı kendilerini teşyie gelmiş, liman boyuna dizilmiş, kalyonları seyrediyorlardı. Filikayı görünce merak ettiler, önce bir şey unutulduğunu zannettiler. Fakat filikadan üç büyük Tunus sancağı çıktı. Zindancı kaptan Tunustan ayrılıyor, sancakları da paşaya geri veriyorodu. Şehri feryadlar, hıçkırıklar kapladı.

Üç kardeş kalyonlar da Cezayir yolunu tutmuştu. Cezayir limanından kalyonların sancaksız geldikleri görülünce mesele anlaşılıp, şehir baştanbaşa donanarak ve bütün şehir halkı da sahile dolarak Zindancı ve arkadaşları istikbal edilmişti.

Köle Yusufun efendisi Elhaç Abdurrahmana yazdığı uzun bir mektubun bir el yazması kopyasından naklettiğim bu sergüzeşt burada bitiyor. (*)

Ne kadar yazık ki Yusuf, Mahmud kaptanın menşinden hiç bahsetmediği gibi akubetini de kaydetmiyor.

(SON)

Reşad Ekrem

(*) Köprülü kütüphanesi, Fazıl Ahmed paşa kitabları. Numara 214.

Sözün kısası

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

Hayranın hayvan, (İlâmaşallah) in eli maşah çıktığı vakti olduğu gibi, 65 inci tefrikanın üçüncü sütununda:

«Neresi çocuk? İyiden iyice kaşarlanmış... ve ilâahirihi» olmasa lâzım gelen sekindi satırı «ne tarafta yeni devletha-ne?» şekline kalbetmişler, gene 66 ncı tefrikanın dördüncü sütununun 23 üncü satırındaki güfte kelimesini cübbe yapmışlar. Ekrem Beyin cübbesi!

Zavallı babacığım! Ölümden 25 yıl sonra sana cübbe mi giydirecektlerdi?

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1699 m. 183 Kes. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kes. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kes. 20 Kw.

PERŞEMBE - 9/3/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Karışık program - Pl.) 13.30: Program. 13.35: Müzik - (Şen oda müziği: İbrahim Özgür ve Ateş böcekleri). 19: Konuşma. 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti). Celâl Tokses ve arkadaşları. 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (flat). 20.15: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Fahre Fersan, Refik Fersan, Kemal Niyazi Seyhun. Okuyanlar: Müzeyyen Senar, Mahmud Karındaş. 1 - ..... - Kürdillihcazkar pesrevi. 2 - Suphi Zıyanın - Kürdillihcazkar şarkı: Bahçenizde bübbül ol sam. 3 - Osman Nihadın - Kürdillihcazkar şarkı: Akşam güneşi kalmalı. 4 - Boğusun - Kürdillihcazkar şarkı: Güller açmış. 5 - Arif beyin - Kürdillihcazkar şarkı: Bir hâlet ile süzdü yine. 6 - ..... - Akşam olur güneş gider. 7 - Refik Fersanın - Hüseyin şarkısı: Sabah güneş doğarken. 8 - Refik Fersanın - Hüseyin şarkı: Gözlerim den gitmiyor yanakların alı. 9 - Refik Fersanın - Hüseyin şarkı: Ay doğar seni seni sevmişim birisini. 10 - Türkü - Sarardım ben sarardım. 11 - ..... - Saz semaisi. 21: Memleket saat ayarı. 21: Konuşma. 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (flat). 21.25: Neş'elî plâklar. 21.30: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Askin). 1 - Walter - Dans eden kuklalar (Fokstrot). 2 - Niemann - Zenel dansı. 3 - Jones - Geysce operetinden potpuri. 4 - Chopin - Nokturne. 5 - Leopold - Yeni dünyanın eski şarkıları. 6 - Lincke - Eğlenceci marş. 7 - Pachernegg - Viyananın cazibesi. 22.30: Müzik (Soll ve Lider - Pl.) 23: Müzik (Cazband - Pl.) 23.45 - 24: Son ajans haberleri, ve yarınki program.

Hayatım: Bizde Operetin tarihi

(Baştarafı 8 inci sayfada)

dir. Çalışma işidir. Bu yüzden bizde operetler tutunuyor. Sebebi himayesizliktir. Çekilenlerin yerine konacak adam bulamayışımızdır. Operet san'atkarı tarafından sahnemizin hiç talihi yoktur. Küçük İsmail, Gedikpaşa tiyatrosundan sonra (Maskot) u çıkarmağa çalışmış, bu uğurda dehşetli para harcemiş, evlerini satmıştır. Maskot'un provası tam iki ay sürmüştür.

Küçük İsmail (Maskot) u Millî sinemanın bulunduğu yerde çıkarmağa çalışmıştır. Tiyatronun bitişinde bir İngiliz bakkal varmış. Provalar o kadar hararetli devam edermiş ki, iki ayda bakkal 3 küfe zeytin satmış artistlere.. Çünkü, provalarda acikan artistler en kuvvetli san'at gıdası olan zeytine rağbet ederler, verip alırlarken de:

— Parasım Maskot çıksın, öyle vereceğiz!

Derlermiş.

Zavallı bakkal bu (Maskot) u bir adam zanneder:

— Ne zaman gelecek bu Maskot denilen herif... Gelinceye kadar ocağıma indir dikilecek, diye bağırırmış!

(Arkası var)

Yazan: Nusret Safa Coskun

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize siddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	En	Ay	Ay	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindedir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telegraf : Son Posta
Telefon : 20203

Kısa ve şiddetli bir harb kat'i zafer temin edebilir mi?

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

hükümdarlar bîe İngiliz güneşinin batmakta olduğuna hükmetmişlerdi.

Düşmanın kudretini ölçememek yüzündendir ki, inkılâb Fransası gibi Büyük Harbden evvelki emperyalist Almanya da o büyük darbeyi yedi.

Evet hakikaten Almanya 1914 te Anibalın iki büyük hatasını tekrarladı: Düşmanını küçük sanmak, kısa bir harbin kat'i neticesine güvenmek.

★

Fikrimce makul bir dünyada, herhangi bir devlet adamını yüksek bir mevkie geçirmeden önce bir tarih imtihanından geçirmeli, dimağının; kadın, erkek, çoluk çocuk milyonla insanı ve milletleri mahvedecek bir iki boş hayalle malû olup olmadığını yoklamalıdır. Eğer Anibal «birinci Kartaca muharebesi» tarihini sükûnla tetkik etse idi; ikincisine öyle şevk ve hevesle girmeye kalkışmazdı.

★

Anibal muhakkak ki milletini kurtarmak için yanan bir vatanperverdi: Onu mahvetmek ihtimalinden çlgün bir deşsetle kaçınırdı. Birçok defa da düşmanı hezmete uğratmıştı. Fakat neler pahasına!.. Kartaca yere serildiği gün: «İşte, Romalıların değil, Anibalın eseri!» demek en doğru söz olurdu.

Bugünkü Avrupalı liderlerden, kısa, kat'i bir harbin mes'ud netice vereceğine inanan varsa ona, Anibalın uğradığı inkisar tarihini okumayı tavsiye etmeli.

Kartaca tez zafeler kazandı. Roma ağır ağır yendi. Netice kimin lehine çıktı?

Şayed bugün de bir Avrupalı lider Anibal gibi kendine fazla güvenir, yahud hayale kapılır da zaman ve menabie danyanan milletlerle harbe kalkışırsa âkıbeti hiç şüphesiz Anibalın eşi olacaktır.

Çeviren: Neyyir Kemal

Beynelmilel yankesici Ali Rıza "Son Posta", ya hayatını anlattı

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

Yorgi, çiğercinin peşine takılan kedi gibi etrafı kolaçan etmemden işi çakmuş; beni çağırdı. Dedi ki:

— Seni polise teslim etmiyorum. (doğrusu Yorgi merd adamdı) Oğlum, bu hal, çıkar yol değildir. Adam olmağa bak. Gel, bana doğrusunu söyle: Varilleri ne için çalışıyorsun?

— Açım, cevabım verdim! Mademki bana fenalık etmek istemiyorsun (hoş isteseydi ne olacaktı? bir ikametgâh hakkım vardı benim. Karakola muhurdardan kağıdı götürür, Yorginin camını, çerçevesini de indirirdim!) sen, hergün karnını doyur, ben de bu işten vazgeçeyim.

Yorgi ile mutabık kaldık. Artık gel keyfim gel... Ekmeğe, su Yorgiden oluktan sonra uslandım. Hattâ, herife iyilik edip verdiği ekmeğin hakkını çıkardım!

— Nasıl?
— Yorgiye muhafızlık yaptım. Ben nankör değilimdir. Artık kimin haddine düşmüş ki dükkânın semtine uğru-

yabilisin! Ne içeriden, ne dışarıdan yonga bile kaçtırmıyordum!

Bu sırada Fanti Mehmed Tevfik karşıma çıktı:

— O da kim?
— Meşhur hırsız yahud! Sen de kimseyi tanıymıyormuşsun! Fanti Mehmed Tevfik, Yorgiye gelir, paralarını saklattırır! Karamanlı, onun kim olduğunu bilmez, tüccar zannedermiş! Fanti, hergün Yorginin dizinin dibinden ayrılmamama dikkat etmiş:

Benim için:
— Bu da kim? diye sormuş.

Yorgi de meseleyi anlatmış. Fanti hayretle:

— Ne diyorsun? Varilleri bu bacaksız mı yürütüyordu? demiş! Ondan sonra başlamış beni kollamağa... İstidatını keşfetmiş olacak ki, herif, bir gün sokuldu bana!

— Sonra?
— Zihnimi çeldi işte... Biz de takıldık peşine. Yavaş yavaş büyüttük işleri...

(Arkası var)

Sabah Alaçam

Hergün: İstanbul - Ankara yolu

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

İster idare ve bakım masrafi cihetinden, ister millî müdafaa mülâhazaları itibarile bu yolun lehinde pek çok şeyler söylenebilir. Hele halk ve köylü iktisadiyatı bakımından bu yolun temin edeceği faydalar hasabsızdır. Köylüler, hattâ kira ile tutulmuş bisikletlere atlayıp bu yol üzerinde uzun mesafeleri bile ne kadar kolaylıkla katedeceklerdir!

İki taraftan birer metresi bisikletlere tahsis edilmek üzere 10-15 metre genişliğindeki bir yol memleketimiz için ne bir lükstür, ne de ihtiyacımızı tatmin etmez bir şeydir. Böyle bir yolun, en mükemmel şartlarla kilometresini 50,000 liraya yapmak kabul olduğuna mühendisler söyleyip durduklarına göre, demiryoluna nisbetle de ucuzdur. Hele, muharrik ve müteharrik vasıtâ bakımından temin edeceği tasarruf ne kadar büyüktür!

★

Son bir mahzur hatıra gelebilir: Devlet demiryollarının bu yolun yapabileceği rekabet. Bu rekabete mâni olmak için basit bir çare vardır; yolun idaresini devlet demiryolları idaresine tevdi ettiğimiz zaman mesele kalmaz. O, umumî nakliyat tarifeierini buna göre hesap e-

der. Hususî nakliyattan da, vasıtalar nevelerine, taşıdıkları yolcuların adedlerine ve gittikleri mesafelere göre bir takım resimler alır ve bu suretle hem sefer ve hareket kolaylaşır, artar, hem de devlet demiryollarının hesaplarına hiç bir hâlel gelmez. Zaten bu nevi usuller, Avrupanın bazı yerlerinde de tatbik ediliyor. Meselâ, son zamanlarda Çeko-Slovakya demiryolu ile otomobil yolunun idarelerini aynı müesseseye verdi; başka memleketlerde de bu yollardan muhtelif tarzlarda resim alınır. Almanya da yollar, tpkı bir demiryolu imiş gibi işletiliyor ve üzerlerinde yataklı vagonlarına varınca kadar otomobil trenleri tahrik ediliyor.

Neden biz bu usule gitmiyelim? Neden dolayı bu memleketin halkına ve eşyasına geniş ve kolay hareket imkânları vermeyelim?

Bu sualler, bugün memleketin, fen, iktisad ve cemiyet adamlarının zihinlerini büyük bir ehemmiyetle işgal ediyor. Bu fikirler ya kısmen veya tamamen doğrudur, yahud yanlıştır. Hiç olmazsa eşaslı bir etüd yapılsın, aleni bir münakaşaya konsun da doğru ile yanlış anlaşıl-sın.

Muhittin Birgen

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Neuralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İçinde günde 3 kaşe alınabilir.

Kahraman binicilerimiz Nis müsabakalarına harekete hazırlanıyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Ziyaretleri şerefli kazanan binicilik mektebinde bu sevniçli günün hemen ertesinde sıcağı sıcağına görmek, beynelmilel şöhretli Türk süvarileri yetiştiren, ezelî Türk biniciliğini canlandırmış bulunan bu müesseseyi, yeni bir yarış hazırlığı içinde hem mesleki, hem millî tecrübesizliğinin pertavsız altına koymağı istedik. Bir buçuk saatlik yolu göze alarak Abdülâzizin bu ihtiyar kasrına uzandım.

Orada eskiden bir tek Ayazağa kasrı vardı. Şimdi pavilyonları, menaj yerleri, binalarile koskoca bir mekteb meydana gelmiş.

Mektebe komutanı kurmay yarbay Saim Öhnan, pek yakında beynelmilel müsabakalara iştirak üzere Avrupaya gidecek olan ekipin yanında imiş. O, odasına gelinceye kadar ben de binayı geziyorum.

İk işim İsmet İnönünün şeref defterine yazdıklarını okumak oldu. Millî Şef bir gün evvel maroken kaph, yaldızlı deftere su satırları yazmışlardı.

«Bugün Binicilik mektebini gördüm. Benim için iyi bir hatıra.»

İsmet İnönü
13.1939

Restöre tamirle yepyeni bir hale gelen tarihi kasrı dolaylıyorum. Bu kasır, horoz dövüşüren ve onlara nişan takan bir padişahındı.

Şimdi burada değerli Türk sübayları beynelmilel müsabakaların galibiyet provalarını yapıyorlar.

İşte, kısa bir zamanda Asya göbeğinden kalkarak Avrupanın göğsünde at oynatan ecdadlarının çocukları olduklarını isbat eden vesikalar:

Mussolininin kupası, Polonyada ve diğer müsabakalarda kazanılan kupalar ve sayısız plâklar...

Mussolini kupası 1934 de ihdas edilmiş. O sene İtalyanlar kazanmışlar. Ertesi sene galebe Fransızlarda kalmış. 1937 de tekrar İtalyanlar kupalarını istirdad etmişler. 1938 de kupa Türkiyededir. Üç sene kupayı kazanan takım kupanın haklı sahibi olacaktır. Kupa komutanlık ödasına öyle yerleşmiş ve yerini beğenmiş ki, bana ebediyen burada kalacak gibi geliyor.

Şimdi yarbay Saim Öhnanla konuşuyorum. Şöyle anlatıyor:

«Burası yıkık bir harabe idi. Abdülâziz zamanından kalmış, hiç bir tamir görmemişti. Vâki istihdamımız üzerine burasını İsmet İnönü Başvekilliği zama-

nında bize hediye buyurdular. Bu mekteb onun lütfile, onun sayesinde yapıldı. Ken dileri atlı sporu çok sevdiikleri için mekteble daima fazla alâkadar olurlar. Dün bu alâkalarının son bir tecellisine mazhar olduk. Geldiler, gördüler. İyi intibalarla ayrıldıklarını sanıyoruz. Bütün Avrupada menajların isimleri büyük adamlara ifade edilir. Biz de sayesinde malik olduğumuz kapalı menaj yerine (İnönü menaj) ismini vermiştik. Burasını da gördüler. Mesaimizle çok yakından alâkadar oldular.»

Mektebe hareketli bir çalışma vardı. Sebepini sordum. Komutan süvarilerimizin yakında Niste yapılacak olan beynelmilel müsabakalara hazırladıkları cevabını verdi.

«Bu seneki müsabakalara Niste başlıyoruz. Biniciler ve atlar bu işte çalışmış olanlardır, iyi vaziyette bulunuyorlar. Şansın bize yardım etmesinden maada beklediğimiz başka bir şey yoktur. İmanımızla, enerjimizle hazır vaziyetteyiz. Nise, Romaya, Brüksel, Bükreşe gideceğiz.»

Yarbay Saim Öhnan şanstan bahseterken, bunun ne kadar lüzumlu bir şey olduğunu tasdik etmekten kendimi alamadım. Çünkü bu müsabakalar da diğer sporlar gibi bütün irade ve şansın kuvveti sporcudadır. Vasıta at gibi şursuz bir nesnedir. Bazı hayvanlar vardır ki, bu işin hocası olmuşlardır. Santimi santimine atırlar. Fakat güvenme gelmez. Müsabaka günü, yahud başka bir müsabakada atlamaz, devirir, hata yapar.

Bunun en tipik misali bir Alman yüzbaşının başına gelendir.

1936 da Berlin müsabakalarında Alman yüzbaşısı meşhur atile 1,70 irtifad aşıarak dünya birincisi olduğu halde, aynı adam aynı atla Ahende 1,20 irtifad eliğine olmuştur.

Bu müsabakalarda kendi memleketlerinde at yetişen milletleri vaziyetleri diğerlerinden biraz fazla iyi olmaktadır. Maamafih bütün meselenin çalışmakta olduğu da muhakkaktır ve gene muhakkaktır ki, Türk ekibi çok ciddi ve devamlı çalışmaktadır.

Komutana, hangi ekiplerle karşılaşacaklarını, en çok kazanma ihtimalinin hangi ekipte olduğunu sordum:

«Kat'î olarak tesbit edilmiş bir şey yoktur. Her ekip kuvvetli, hep çalışıyor, biz de çalıştık, çalışıyoruz.»

Cevabını verdi.
Ekipimiz 17 atla bu müsabakalara girecektir.
N. S. C.

Cümhurreisi Ankarada hararetle karşılandı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

raller, vekâletier erkânı, Ankara valisi Nevzad Tandoğan, garnizon ve merkez kumandanları, emniyet direktörü ve kalabalık bir halk tarafından hararetle karşılanmıştır.

Türkkuşu filosu Reiscümhuri vilâyet hududundan itibaren karşılanmış ve selâmlamıştır. (A.A.)

Madrid teslim olmazsa taarruza geçilecek

(Baştarafı 1 inci sayfada)

him karışıklıklar cereyan etmiştir.

Vaziyete hâkim bulunduğuna ve asiyeğin iade edildiğine dair millî konseyin dünkü tebliğine rağmen gece sabaha kadar, âsilerle cümhuriyet kuvvetleri arasında şiddetli çarpışmaların devam ettiği öğrenilmiştir.

İktidar mevkîni ele geçirmek üzere bilhassa komünist ve Negrin partizanları tarafından millî konseye karşı terbiye edilen bu isyan hareketi, Madriddin başka Guadalahara, Almeria ve Kartacada da başgöstermiştir.

Millî konsey, radyo vastasıyla âsileri teslim olmağa davet etmiş ve bugün öğleye kadar kendilerine mühlet vermiştir.

Akşamüstü Madriddin alınan haberlere göre, âsiler saat 11 de teslim olmuşlardır. General Miaja'nın riyaset ettiği millî konsey şimdi vaziyete hâkimdir.

Radyoda bir nutuk söyleyen general Miaja, cümhuriyetçi mntakamın genâle hükümeti olan millî müdafaa meclisinin bir tek gayesi olduğunu ve bu gayenin harbe insanî bir tarzda ve şerefle nihayet vermekten ibaret bulunduğunu beyan etmiştir.

Mumaleyle, netice olarak şöyle demiştir:

«Bundan böyle boş yere kan dökülmesini istemiyoruz.»

Diğer taraftan Franko hükümeti, cümhuriyetçilerin kayıtsız ve şartsız olarak teslimini istemektedir. Millî konseyin teslimiyet kararı çıktığı takdirde, Franko kuvvetleri Madride karşı umumî taarruza geçeceklerdir.

Tanca 8 — Aurora ismindeki Holanda vapuru imdad işaretleri göndererek tabiiyet meçhul bir harb gemisinin taarruzuna uğradığını bildirmiş ve civarda bulunan harb gemilerinin yardımını istemiştir.

Bunun üzerine İngiliz İvanhoe muhribi Auroranın taarruza uğradığı mahale gitmiştir. Muhrib, Holanda vapurunun Frankist filosuna mensub Jupiter ismindeki mayın gemisi tarafından çekilmekte olduğunu bildirmiştir. Bununla beraber Auroranın Ceneveye doğru yoluna devam etmesine müsaade edilmiştir.

Diğer bir habere göre Aurora vapuru altı Frankist tayyaresi tarafından bombardıman edilmiş, fakat yoluna devamla Ceneve İtalyan limanına gidebilmiştir.

Bir Frankist harb gemisi de, yiyecek yükü olarak Valans'a gitmekte olan bir Fransız vapurunu yolda çevirerek, Barselon limanına götürmüştür.

Oran 8 (A.A.) — Büyük bir kısmı Rus olmak üzere muntazam pasaportlu birçok yolcular, bu sabah Cümhuriyetçi İspanyaya aid üç tayyare ile buraya gelmişlerdir.

Hükümetimiz Burgos hükümetini tanıdı.

Ankara 8 (A.A.) — Cümhuriyet hükümeti, Burgos hükümetini resmen ve hukukan İspanya hükümeti olarak tanıdığını ve Burgostaki umumî ajanlığını elçliğe tahvil ettiğini İspanyol hükümetine bildirmiştir.

Bulgarlar da Burgos hükümetini tanıdılar

Sofya 8 (A.A.) — Bulgar hükümeti, bugün hukukan ve resmen Burgos hükümetini tanıdı.

Londra 8 (A.A.) — Matbuat bilhasna Cümhuriyetçi İspanyadaki hâdiselelerle meşgul olmakta ve bunu ümitsiz bir mücadelenin son safhası olarak telâkki etmektedir.

tabesine aid satırlardır.

Kaidenin arka tarafını birinci ve ikinci İnönü muharebelerinin tarihi Sakarya muharebesinin tarihi, başkumandanlık muharebesinin tarihi ve Mudanya mütarekesi tarihi yazılacaktır.

İtfaiye Müdürü büyük müesseseleri ikaz ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

istediğimiz malumatı verdi. Söylediklerini aşağıya yazıyoruz:

— Yalnız Amerikada değil, Avrupa şehirlerinin her tarafında büyük müesseselerde yangından korunma tertibatı mevcuttur. Bunu şehir veya belediye yapmaz, müessese sahibi masrafını kendi deruhde ederek yapar. Bu tesisat otomatiktir. Binanın her tarafına süzgeçli borular sevk edilir. Bir yerde yangın çıkınca, yangın çıkan mahallin harareti muayyen dereceye yükselince bu tertibatın muslukları kendiliklerinden açılır. Ve derhal o tarafta bulunan süzgeçlerden tıpkı bahçe kovalarından olduğu gibi sular akmağa başlar. O kadar kuvvetli akar ki kısa bir zamanda oraları göl haline getirir. Bir taraftan musluklardan su akadursun, diğer taraftan da gene otomatikman zil çalar. Ve bu zil ateşin hangi kısımda olduğunu gösterir.

— Böyle tesisat İstanbulda var mıdır?

— Topkapı sarayında vardır. Fakat bu gibi tesisatın meselâ Liyonda, Bakırköyde, Orodzibakda ve geçen gün yanmış olan Ata Refik müessesesinde bulunması lâzımdır. Meselâ Orodzibak'ın içi hep abşabdır ve bina yangın tehlikesine maruz bir binadır. Onun hâlâ bu tesisatı yapmaması şayanı hayrettir. Böyle tesisat yapmak bu gibi müesseselerin şahsî menfaatleri icabıdır. Hem sigorta bu tesisatı yapan müesseselere yüzde elli tenzilât yapar. Yüzde elli prim eksik olunca tesisat ta masrafsız çıkmış demektir. Fakat nedense ihmal ediyorlar.

Avrupadaki büyük müesseselerde başka türlü tesisat dahi vardır. Hareket kırkı tecavüz ederse bu tesisat derhal kontak yapar ve nereye haber vermesi lâzımsa orada düğme düşer, zil çalar. Bunu haber alanlar derhal itfaiyeye haber verirler. Ekseriya bu su tesisatı mücehhez olan binalardaki yangına giden itfaiye ateşi sönmüş, hiç olmazsa mevzî kalmış bulur.

İtfaiyenin vazifesi yangını haber aldıktan sonra müdahale etmektir. Olmadan hazırlanması ve bilmesi için kudsî bir kuvvete malik olması lâzımdır.

— İstanbullular senelerdenberi büyük yangın görmeyi unutmamışlardır. Ne den bu defaki yangın çabuk söndürülmüştü.

— Bu yangının büyümesindeki sebeb itfaiyenin yangını çok geç öğrenmiş olmasıdır. Yangın başlamış, bina için için yanmış, alevler saçaktan çıkmağa başlamış, ondan sonra Beyazıt kulesi ateşi görmüş. Beyazıt kulesinin yangını görmesi ateşin tabiri marufile saçağı sarmış olması demektir. Alev saçağı sardıktan sonra Beyazıt kulesi itfaiyeye haber vermiştir. Tabii itfaiye de haberi aldıktan beş dakika sonra yangın yerine gelmiştir.

İtfaiye müdürü İhsan Değer

İtfaiye oraya vardığı zaman karşılaştığı manzara şudur: Ata Refik binası tamamen alevler içindedir. Sürasının kaplamaları tutuşmuş, diğer taraftan yangın Ticaret hanına atlamış ve tahta parçaları Katircioğlu hanına düşmeğe başlamış, Kendros mağazasının pencerelerinin üstü tutuşmuştur. Diğer taraftan da rüzgâr sayesinde 11 metre gibi müthiş bir, sürafile esmekte bulunmuştur.

Böyle bir vaziyette yangın acaba ne olur? Durmaz değil mi?

Halbuki itfaiye geldikten sonra yangın sırayet ettiği yerlerden başka taraflara sıçratılmamıştır.

— Suyun bulunmadığı söyleniliyor.

— Su bulunmuştur. Su hem çok mebzul bulunmuştur. Terkosdan lüzumu kadar su alınmıştır. Denizden, sarnıçlardan hakkile istifade edilmiştir. İşleyen makinelerin o akşamki su sarfiyatı sekiz bin metre mik'abıdır. Orası küçük bir gölcük olmuştur.

— Yangını söndürmek için bütün İstanbul itfaiye grupları yangına iştirak etti mi?

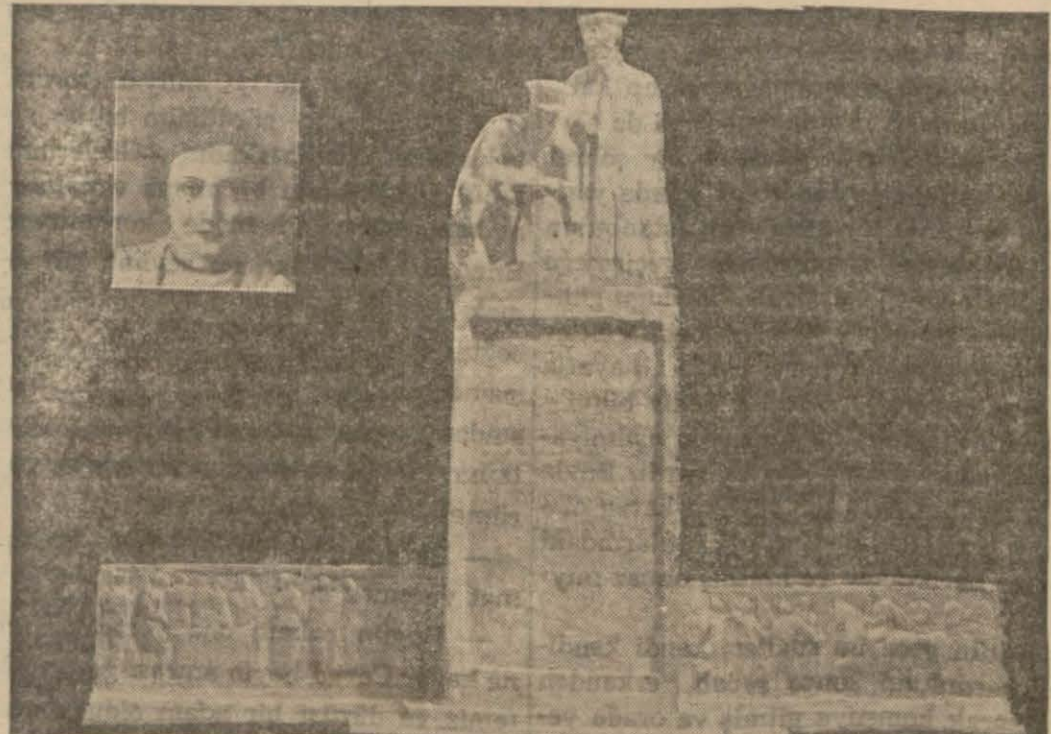
— Ancak bir grup kaldı. Beyoğlu, İstanbul Bakırköy gitti. Ve yangını nasıl ve hangi vaziyette yakaladıysa o vaziyette çerçeveledi. Bu şüphe götürmeyen bir şeydir ki bizim itfaiyemiz Avrupa itfaiyesinden iyidir. Meşhur Marsilya yangını, geçen günkü bizim yangın gibi bir şeydi. Fransız itfaiyesi onu üç günde söndürebildi. Bizim a damlarımız canla, başla uğraştılar. Türkler bambaşka insanlardır. Yangın sabahı bizi görseydiniz hiç birimizin yüzünü tanıyamazdınız, evlerimizde hep hayret ve dehşet duyduklar.

— Yangında kask olup olmadığı hakkındaki kanaatinizi öğrenebilir miyiz?

— Kask olduğuna şu dakikaya kadar bir delil yok. Yangının nereden çıktığı henüz tesbit edilememiştir. Hâlâ işin esasını anlayamıyoruz.

S. D.

Mudanyada yapılacak abide

Abidenin maketi ve san'atkar Sabiha Bengütaş

Mudanyada yapılacak olan abide için açılan müsabaka neticelenmiş, birinciliği kadın heykeltıraşlarımızdan Sabiha Bengütaş kazanmıştır.

Yukarıda maketin resmini neşrettığımız Mudanya abidesi mana ve kompozisyonu itibarile çok güzeldir.

Abidenin esas kompozisyonu Atatürk ile İnönünün istiklâl ve inkılâb yolunda sıkı ve samimî silâh arkadaşlığını ve ideal birliğini göstermektedir.

Sağ rölyef: Muzaffer Türk ordusu kumandanı İnönü mütareke şartlarını ecebî deyletler murahaslarına «dikte» ederken yanında Orgeneral Asım Gündüz bulunmaktadır. Mütareke müzakerelerinin Türk silâhile kurtarılmış bir mahalde

yapıldığını anlatmak üzere İnönünün arkasında Türk zabıt ve süngülu askerleri vardır.

Sol rölyef: Muzaffer Türk kumandanı İnönünün, Mareşal Çakmağın ve diğer kumandanlarla askerlerin Mudanya halkı tarafından coşkun tezahüratla karşılanmasındır.

Kaidenin ön tarafına Atatürkün şu yazıyı nakşedilecektir:

«İsmet İnönünün gösterdiği liyakat ve fartı gayret kendisine tevcihi vazifede isabetini fiilen isbat etmiş bulunduğu için, millete karşı, orduya karşı ve tarihe karşı tamamen müsterihim.

K. Atatürk

Diğer yazı da Atatürkün gençliğe hi-

Büyük bir eroin fabrikası meydana çıkarıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

turan Emin, Harbiyede Mercimek apartmanında 6 numarada oturan ve Hasan ecza deposu karşısında 6 numaralı dükkanda esansçılık yapan İtalyan tebaasından Armando ve balıkçı Lâz Kasım, Paşabahçeli Hacı Bey ve Paşabahçede Sahib Mollanın çiftliğinde korucu Dursun taraflarından ikare edilen bu fabrika, bundan bir müddet evvel Paşabahçede Sahib Mollanın çiftliğinde kurulmuştur. Bu gizli fabrikanın faaliyetinden haberdar olan zabıta tertibat alarak günlerce taarrusud yapmış ve fabrikanın faaliyeti bütün teferrüatle tesbit edilmiştir. Eroin imali için lâzım olan ecza vesair malzeme, birkaç gün evvel kaçakçılar tarafından piyasadan mübayaay edilerek fabrikaya naklolunmuştur. Zabitanın tarasud altında bütün bu faaliyetin en ince teferrüatına kadar tesbit edildiğinden bihaber bulunan suçlular, evvelki gece çiftlik içerisindeki gizli fabrikalarında beyaz zehir imaline başlayacakları sırada, zabıta memurları tarafından baskına uğramışlardır. Birdenbire neye uğradıkların şaşırarak kaçakçılar tamamen suç üzerinde yakalanmışlardır. Bu gizli fabrika dahilinde yapılan aramada, 1716 kilo afyon, üç fıçı soda, eroin imaline mah-

sus lâstik eldivenler, birçok alât ve malzeme bulunarak müsadere olunmuştur.

Dün emniyet kaçakçılık bürosunca yapılan isticvablarında, suçlular, suçlarını tamamen itiraf etmişlerdir. Zabıta tahkikata devam etmektedir.

Nevyork sergisine bugün üçüncü parti eşya gönderiliyor

Nevyork sergisine gönderilecek numunelerin üçüncü partisi bugün Ekstony vapurile yola çıkarılacaktır. Bugün gönderilecek numuneler arasında Sümerbankın ve Etibankın sergide teşhir olunmal üzere topladığı eşyalarla tarihi eserlerin bir kısmı bulunmaktadır.

Hitler, halefini tayin etmiş!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

finin daha şimdiden tesbit edilmiş olduğunu söylemiştir.

Videman, Almanyanın büyüklüğünü temin eden Hitlerin fazla yorulmuş ve yıpranmış olduğunu da ilâve etmiştir.

Videman, Hitleri istihlâf edecek olan zatın ismini bildirmemiştir.

Hitler, önümüzdeki Nisanın 20 sinde elli yaşını idrak edecektir.

"Son Posta," nın Hikâyesi

AİLE ZİNCİRİ

Çeviren: İbrahim Hoş

Mister Atkinson, boybos fikarısı, fakat gönlü zengin bir zattır. Karısı ise varda-kosta, aydede suratlı, güler yüzlü ve şöyle böyle 150 kilo gelen bir kadıncıktır. Mister Atkinson, her evli erkek gibi hayatını kazanmak mecburiyetindedir. Gündüzleri çalıştığı yetmiyormuş gibi, - inanmak caizse - bir de geceleri dört saat kadar bir boya fabrikasında bulunur. Onun için, geçenlerde bir gece, yemekten sonra şapkasını giyerken:

— Ne yaparsın karıcığım.. hayat bir mücadeleden ibaret, gecikmeğe gelmez. ters mi ters, sert mi sert bir ustabaşım var. Bir dakika geç kalsam, küpiere biniyor.. dedi.

Karısı acıyan bir tavırla:

— Zavallı kocacığım, diye içini çekti. Neden bu kadar kendini harab edersin, anlamam. Gündüz çalıştığın kâfi değilmiş gibi bir de geceleri didinip duruyorsun.. hiç doğru değil yavrum. Vallah hastalanacaksın.

— Senin uğrunca canım feda olsun cim, dedi. Bütün arzum, emelim seni mes'ud görmek. Daha bir sene dışımızı sıkabilirsek küçük bir otomobilimiz olacak.. hal.. Ne dersin?.. Şöyle sık bir arabana olsun istemez misin?.. Seni böyle geceleri, 4 saat için bile de olsa yalnız bırakmak, büyük bir ihanet amma... Ne yapalım?.. Ancak bu suretle para biriktirebileceğiz.

Madam Atkinson, 150 kiloluk vücudunu zorla eğerek, eğildi eğildi ve kocasının yorgun yüzüne bir sevgi busesi kondurdu. Öteki de dal gibi kollarile, karısının lopur lopur vücudunun üçte birini sarmaya çabalarak onu öptü, içini çekerek evden dışarıya çıktı.

★

Mister Atkinsonun merdivenlerden acele acele, uçar gibi indiğini bildiren ayak sesleri daha uzaklaşmamıştı ki, caddenin öbür tarafındaki geniş ağaçlardan birinin arkasından bir gölge sıyrıldı ve aynı eve doğru koştu. Madam Atkinsonun açık birağzı kapıdan içeriye süzülür ve kollarile fikir fikir fıkırdayan genç kadının vücudunun ancak üçte ikisini kucaklayarak:

— Yavrum!... diye mırıldandı.

Madam Atkinson:

— Al.. Mister Conivoker diye cilvelendi ve içeriye girdiler. Birbirlerinin ellerini tutarak salonda oturdular. Madam Atkinson, utanarak önüne, Mister Conivoker de sevgilisine yiyecek gibi baktı. Sonra kulağına yakıcı nefesle fısıldadı:

— Şekerim, bana Mister Conivoker deme. Sadece Con, dedi ve dudaklarının ucile şeytan şeytan gülümsedi. Arkasından göz kırptı. Madam Atkinson da içini çekti, baygın bir sesle:

— Con.. dedi.

Saat gece yarısını vurunca Mister Conivoker, sevgilisinin elini tuttu, ayrılmak istemiyen bir tavırla bekledi.

Madam Atkinson asabi asabi mırıldandı:

— Nerede ise kocam gelir... Conivoker cevap verdi:

— Ha öyle ya, kocan... Nerede ise gelir. Benim en samimi arkadaşım.

Kadın belki yüzüncü defa olarak içini çekti:

— Evet, en samimi arkadaşın.. hal böyle iken birbirimizi seviyoruz.. nasıl oldu yarabekim? Ne müthiş, ne fena değil mi? dedi.

Mister Conivoker, kat'i bir sesle kesip attı:

— Hayır.. hiç te fena değil müthiş değil. Ben artık karımı sevmiyorum. Zira istediğim kadar şişman, toplu değil. Hep kilo kaybediyorum..

— Seni pophoca seni!..

— İşin doğrusu bu. Onun için bana yardım etmelisin. Kocan da en samimi, yakın dostum olmakla beraber, ne yapayım, elimde değil, seni seviyorum ve bu yüzden bir gece işi bahane ettim.

Madam Atkinson sinirli sinirli güldü:

— Peki karın şüphelenmiyor mu?

— Hayır, o da kocan gibi vurdum duymazın biri. Geçen hafta ne söylese beğenirsin?.. Kocacığım dedi, çok yoruluyorsun, bu gece işini terket. Vazgeçtim, alacağın paradan.. kah, kah!.. Halbuki pek sevgili ahbabı madam Atkinsonla benim aramda bir alâka olduğunu bir bilse!...

Madam Atkinson sevgilisinin ağzını kapayarak:

— Sus Allah aşkına.. dedi.

Mister Conivoker, caddeye baktı:

— Merak etme gelirken görürüz onu... Bir aksilik olur da.. kocan beni burada görürse, kararlaştırdığımız gibi davran!.. Karımın geçenlerde senden almış olduğu fincanları geri getirdiğimi söyle..

Madam Atkinson neşe ile gülümsedi.

Conivoker de onu hafifçe öptü ve:

— Haydi Allaha ısmarladık cimim. Yarın geceye buluşuruz..

Dedi.

Madam Atkinson kapıyı kaparken:

— Pazara, kocamla size geliyoruz. Akında olsun Con!.. dedi.

— Bana gene Mister Conivoker diye hitab et şekerim. Ağzın alışır da, o gün bizde bir pot kırarsan.. diye cevap verdi. Madam Atkinson, dilini çıkararak cevap verdi:

— Başüstüne Mister Conivoker!..

★

Gece yarısını epeyce geçiyordu. Şehir derin bir uykuya dalmıştı. Kapalı dükkanların kenkellerini, kilidlerini muayene eden bir polis'in yaptığı gürültü ile, kapı atlarında birbirlerine vedaa hazırlanan çiftlerin fısıltıları duyuluyordu.

Bir kapı altında, küçük bir adam 15 inci defa olarak mırıldandı:

— Artık gideyim yavrum!

(Devamı 13 üncü sayfada)

Kuvvet Şurubu

terkibinde

İYOD, TANEN, glisero FOSFAT

vardır.

ZÂFI UMUMİ, KANSIZLIK, ROMATİZMA, SIRACA, KEMİK, SİNİR

hastalıklarına, cılız yavrular, yürüyemiyen, diş çıkaramıyan çocuklar, dermansız ihtiyarlar, solgun kızlar, vereme istidadı olanlar HASAN KUVVET ŞURUBU'ndan içmelidir, kanı arttırır, iştihayı verir, şifai tesirleri çoktur. Fenni surette imal edilmiş, içilmesi kolay ve lezzetli bir şurubdur. Küçük ve büyük her yaşta istimal edilebilir.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Semti	Mahallesi	Sokağı	No. su	Cinsi
Kasımpaşa	Gazi Hasanpaşa	Havuzkapı	41 numaradan müfrez	Arsa
Yukarıda yazılı vakıf arsa 31/Mayıs/940 gayesine kadar kiraya verilerek üzere açık arttırmaya konmuştur.				
İsteklilerin 14/Mart/939 Pazartesi günü saat 14 de Müdürlüğümüz Akarat ka-limine müracaatları.				(1456)

"Son Posta," nın Edebî

Romani: 11

Muallâ

Nakleden : Muazzez Tahsin

— Ben gayet ciddiym baba. Zaten bu mevzu şaka götürmez. Size Cevad beyin bende korkuya benzeyen bir his yarattığını ve bu suretle onunla evleneme imkân olmadığını tekrar ediyorum.

Bu sözlerinin nasıl bir fırtına koparacağını evvelceden keşfettiği için sesi titriyordu.

Münire hanım:

— Muallâ! diye seslendi.

Nedim beyin yüzü kıpkırmızı olmuştu. Kızının omuzunu öyle sert bir elle tuttu ki Muallâ sendeledi:

— Dinle... Sana böyle bir teklifi reddetmenin vereceği neticeleri söyleyeceğim. Elimde avucumda kalan bir kaç para ile, bir dost vasıtasile bazı esham ve tahvilât aldırıştım. Son günlerde bu eshamın borsadaki fiatlarının pek düştüğünü haber aldım. Pa-ramın dörtte birini alabilirsem Allaha şükredeceğim. Demek ki bundan sonra artık sefaletle, koyu bir sefaletle gömülüyoruz anladın mı? Bu son çürük çarik evimiz de bir dilim ekmeğe mu-kabilinde satılacak ve biz de çoluk çocuk hep birlikte sokaklara düşüp ge-lene geçene el avuç açacağız.

Bu sözlerin altında ezilen Muallâ ağzını açıp bir tek kelime söyleyemiyordu. Nedim bey devam etti:

— Fakat sen Cevad beyle evlenirsen her şey değişecek; çünkü vaziyetimizi

bildiği için o bizimle alâkadar olacak, çocukları mektebe gönderecek...

— Hayır hayır, bu olamaz! Ben çalışacağım; elimden ne gelirse yapacağım. Yalnız benden bunu istemeyin.

Nedim bey müstehzi ve öfkeli bir sesle sordu:

— Senin hem annenle babanı hem de kardeşlerini geçindirebilmek için ne yapacağını pek merak ediyorum. Böyle saçma sapan sözler söyleme!

Genç kız başını eğdi. Babasının düşüncesizliği yüzünden ailenin önünde açılan uçurumu doldurmak için hakikaten onun gücü yetmezdi.

— Bu izdivac bizim için son bir selâmet çaresidir. Bu sayede ailemiz rahat edecek, sen de Türkiyenin en yüksek bir hanımefendisi olacaksın.

Muallâ kırık ve ezgin bir sesle mırıldandı:

— Ben mi? Beni bırakınız...

Sözünde devam edemedi. Gözleri annesinin yalvaran, titreyen gözlerine takılmıştı. Ondan da himaye görmesine imkân yoktu; çünkü annesi hasta ve zayıf bir kadındı ve ömründe bir kere olsun kocasının sözünden dışarı çıkmamış, hattâ çocukları meşgul olacak kuvveti bile bulamadan onları a-balarının müşfik ellerinde bırakmıştı. Daha küçük yaşından Muallâ annesi ni himaye etmeğe, onunla bir abla gibi meşgul olmağa, onun bütün yükünü yüklenip üzüntülerini hafifletmeğe a-

lımıştı. Bunun için annesinin gözle-rindeki manayı hemen anladı ve kal-bi bir mengene arasında sıkılırken o-na doğru eğildi:

— Bunu siz de istiyor musunuz an-ne?

— İstiyorum da ne demek kızım? Bu izdivaç hepimizin rahatımız, istirahatımız ve saadetimiz demektir. Senin iyi bir surette evlendiğini ve bizim hepimiz de sefaletten kurtulduğumuzu tasavvur etmek ne büyük bir saadet-tir düşün yavrum.

Genç kız doğrularak babasına baktı ve azimkâr bir sesle:

— Evet, düşünmeliyim. dedi. Böyle bir karar bir saniye içinde verilemez. Esasen Müfid beyden bazı izahat almak lâzım değil mi? Biz Cevad beyin hayatı ve düşünceleri hakkında hiç bir şey bilmiyoruz.

Nedim bey sinirli bir hareket yaptı:

— Onu ne zannediyorsun? Onun karşısında böyle naz etmeğe mi kalkışacaksın? Maahaza ben herhalde Müfid beye yazacağım. Ondan gelecek cevap beklerken bir taraftan da sen iyice düşün ve kararım vermeden evvel bütün ailenin mukadderatının senin elinde olduğunu, senin kararının aileye felâket veya saadet getireceğini unutma!

V

Hayır, zavallı Muallâ bunu unutmuş ve bütün gece, gözleri açık, yatağının içinde bir yandan bir yana dö-nerken bunu düşünmüştü: Ya ömrünün sonuna kadar bir cehennem hayatı yaşayacak ve bütün ailesini felâkete sürükleyecek, yahud da bu yabancıyla evlenecek.

Bu ikinci şıkkı düşünürken neden bu kadar korkuyordu? Bu hissi kendisi de tahlil etmekten âcizdi. Bir taraftan yüklendiği ağır mes'uliyet ve vazifeler ona vaktinden evvel olgun bir kadın fedakârlığı vermiş, o kısma aid düşünce ve duyguları te-

kemmül etmişken, diğer taraftan kendi şahsına aid duygularda çok sade bir çocuk saffetini muhafaza etmişti. Hayatı tam mânasile cepheden görebildiği cihetle kendisini hayalâta kaptır-maktan ve bütün gösteriş ve lüks tara-fından uzak kalmıştı.

Bu sebepten Cevad beyin ziyareti onu harici lüks ve saltanat noktasından müteessir etmemiş, ancak meşhur muharririn yüzündeki istihzaya, gözlerindeki korkunç muammaya takılıp kal-mıştı. Bundan maada, babasına da söylediği gibi, ömrünü büyük bir şöhrat ve servetin getirdiği refah içinde yaşayan ve günlerini, gecelerini İstanbulun en muhteşem salonlarında geçirmeğe alışkın olan Cevad beyle, doğduğu gündü beri ev işleri ve ağır mes'uliyetler altında yıpranmış ve harici hayatla temas etmemiş, koketlik nedir bilmi-yen bir taşralı kız arasında, aşılmiyacak kadar yüksek dağlar vardı. Böyle bir kadının öyle bir adamın karısı ol-ması nasıl kabil olurdu? Aralarındaki tezad harikulâde ve müthiş olmaz mıydı?

Bütün gece bu sualleri kendi kendine sorduktan sonra sabah erkenden kalkarak komşuya gitmiş ve orada ye-gâne dost ve arkadaşı olan orta yaşlı, çok okumuş ve çok görmüş bir hanıma derdini açmıştı.

Vaktile İstanbulda uzun seneler iyi bir ömür sürmüşken kocasının ölümünden sonra İzmitteki evine çekilmiş olan Feriha hanım Muallâyı çok sever, çok takdir eder ve aralarındaki büyük yaş farkına rağmen onu bir arkadaş gibi kabul eder ve dinlerdi. Genç kızın o sabah büyük bir telâş ve heyecanla anlattığı vak'ayı sükûnetle dinledikten sonra cevap verdi:

— Filhakika aramızdaki tezad oldukça büyük, fakat Cevad bey sana, bütün ömrünü Beykoz civarındaki büyük çiftlikte geçireceğini söylemekle seni salonlarda yaşatmayacağını, o muhte-

sokmayacağını anlatıyor. O halde her şeyden evvel ciddi bir zevce, iyi bir ana arıyor demektir ki bu da onun hüsnüniyet sahibi ve emniyete lâyak olduğunu ispat eder.

— Fakat onu hiç sevmediğim, daha doğrusu ondan korktuğum ve çekindiğim halde onunla evlenebilir miyim?

— Bu daha mühim bir meseledir yavrum; fakat ondan niçin korktuğunu söyleyebilir misin?

— Bunu ben de iyi anlıyamıyorum. O, şimdiye kadar gördüğüm bütün erkeklerden bambaşkadır. Gözlerinde tahlil edemediğim bir mana var; insanı hem çekiyoer hem de korkutuyor. Bundan başka, haricen sevimli görünmek istediği halde onun çok mağrur ve soğuk olduğu belli... Çok alaycı ve karşısındaki hor gören bir adam olmasından korkuyorum. Sözün kısası: Onu tanımıyorum ve meçul bir yolda yürümek beni korkutuyor.

— Bu hususta, Müfid bey size malûmat veremez mi?

— Bugün babam ona yazacak. Her ne kadar Cevad beyin amcası ise de çok temiz ve dürüst bir adam olduğu için bize hakikati söyleyeceğine eminim.

Feriha hanım bir dakika durup düşündü, Muallânın solgun yüzünü şefkatle okşadı.

— Vaziyetin cidden müşkül yavrum; eğer yalnız kendine aid bir iş olsa, böyle büyük tezadlara rağmen meçul bir yola atılmanı tavsiye etmiyecektim. Ancak ailen var... Senden fedakârlık bekliyor. Benim tanıdığım Muallâ bu fedakârlığı ve daha büyüklerini bile yapacak kadar yüksek bir kızdır. Lâ-kin, ortadaki mesele, bu fedakârlığı yapmağa hakkın olup olmadığını muhakeme etmektir.

(Arkası var)

Son Postanın tarihi romanı: 5

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Şemasın bahçeleri

— Halebden geliyorum. Kayseriye gidiyorum.

— Ne iş yaparsın?..
— Ben yaşta bir delikanlı ne iş yapar.. Henüz medresede okuyorum.

— E.. Kayseride ne işin var?..
— Halebdaki medresede okunan dersleri bitirdim. Şimdi Kayseriye gidip, oradaki büyük medreseye girmek isterim.

— Çok âlâ.. fakat bu oynak at ve bu parlak silâhlarla tıpkı bir cenk adamına benzersin.

— E, ona da heveskârım. Eğer fırsat düşürürsem, Kayseride cenk ilimlerini de öğreneceğim.

— Haydi, uğurlar olsun.

— Eyvallah... Fakat, dillere destan olan şu cennet misali bağ ve bahçeyi görmek isterdim... Acaba beyiniz Şemas Takavor, beni bir gececik misafir etmez mi?..

Battalın safiyane bir eda ile söylediği bu sözler, çavuşun daha ziyade hoşuna gitti:

— Ne demek?.. Takavorumuzun kapıları, misafirlere daima açıktır. Bu yur, içeri gir.

Dedi. Ve sonra, oradaki askerlerden birine;

— Al.. bu delikanlıyı misafir köşküne götür. Rahat ettir. Yarın ortalık aydınlanınca, bağ bahçeyi gezdir.

Diye, emir verdi.

Asker, Battalın önüne düştü. Önünden küçük bir dere geçen zarif bir köşke götürdü. Bu köşkün önünde, büyükcek bir meydan bulunuyordu. Derenin suları, bu meydanın kenarını dolaşarak, etrafı güller ve yaseminlerle sarılmış olan bir havuza dökülüyordu.

Battal, mütemadiyen etrafına göz gezdiriyordu. Gördüğü şeyler, ona yabancı gelmiyordu. Vakti o, şimdiye kadar buralara ayak basmış değildi. Fakat, bu esrarlı yolculuğa çıkmadan evvel, el altından gizlice tahkikat yapmış.. buraların hal ve ahvalini inceden inceye sorup öğrenmişti.

Onun içindir ki; kendisine rehberlik eden asker, havuz başında salkım söğütler altında kurulmuş olan kameriyeyi göstererek:

— İşte.. Takavorumuz Şemas ile beyleri, burada oturup eğlenirler.

Dediği zaman, Battal hafifce gülümsemiş.. fakat bu husustaki bilgisini saklıyarak sadece:

— Yaaa.. Takavorunuz, oidden çok tabiat sahibi ve zevk ehli imiş.

Demekle iktifa etmişti.

Misafir köşkünün önüne geldikleri zaman, Battal Aşkardan indi. Kolanını gevşetti.

Asker, hayvanı ahıra çekmek istedi. Fakat Battal, buna itiraz etti:

— Dostum.. Benim atım yoz büyü müştür. Ahıra girmez. Şöyle bir kenara çekelim. yemini suyunu verelim.

Dedi.

Köşkün arkasında, iki ağaç arasına mızrağını sapladı. Aşkarın gemini çıkarıp başında bırakarak yularını mızrağa bağladı. Yem torbasını, hayvanın boynuna taktı.

O; bu işleri görürken, bir takım sesler işittirdi. Asker, havuz başına gelen yola bakarak:

— İşte.. Takavorun serdarı Miail ile beyler geliyor.

Dedi.

Battal, hafifce tiftredti. Kısa bir heyecan geçirdi. Lâkayid görünerek:

— Yaa.. demek ki bunlar, beyleriniz.

Şemas nerede?.

Dedi.

Asker, acınarak cevap verdi:

— Şemas Takavor, bir haftadanberi hasta.. onun için kendisi gelemiyor. beyler gelip eğleniyor.

Askerin bu sözleri, Battalın canını sıktı. Az kalsın ağzından bir söz kaçıracaktı. Fakat kendisini çarçabuk topladı. Sükût ederek, atı ile meşgul olmaya başladı.

Köşkün arkasında, iki ağaç arasına mızrağını sapladı.

Asker Battalı bir odaya yerleştirdi: Yiyecek, içecek getirdi. Sedirin üzerine temiz bir yatak serdi:

— Burada rahat edersin, delikanlı. Yarın sabah erkenden gelir, sana bağ ve bahçeyi gezdiririm.

Dedi.

Battal, yemeklere elini bile sürmedi. Pencerenin kenarına çekilerek gözlerini havuz başındaki içki âlemine dikti.

Şemasın serdarı Mihail, beyleri etrafına toplamıştı. Ağır ağır konuşuyorlar, kuzu kebabı yiyerek bol bol şarap içiyorlardı.

Battal, bir taraftan bunları seyrediyor; diğer taraftan da, işe nereden başlayacağını düşünüyordu.

Bu gece Şemasın buada bulunmaması, hoşuna gitmedi. Fakat biraz düşündükten sonra:

— Ne çare?.. Mukadderatın önüne geçmek kabil değil.. Elverir ki şuradan iyi bir iş görmeden çıkmıyayım.

Diye, kendisine teselli verdi.

★

Serdar Mihail, dev gibi vücudü ile beylerin arasında oturuyordu. Şarap içtikçe, neşeleniyordu.

Bu neşesi arttıkça artmıştı. Sofrada hizmet eden uşaklara:

— Vayın, bakın.. misafir köşkünde

kim var?. Eğer sözü söhbeti çekilecek hoş bir misafir varsa alın getirin biraz söyleşelim. Dünyanın ahvalini öğrenelelim.

Diye bağardı.

Uşakların biri, köşke koştu. Orada Battal buldu.

Battal, Mihail serdarın verdiği emri işitmemiş gibi davrandı. Uşağın daveti üzerine onu takibe başladı. Fakat o anda Battalın kalbinde, büyük bir sevinç uyanmıştı.

Battal, havuz başına geldi. Orada bulanlara büyük bir nezaket ve zarafetle selâm verdi.

Serdar Mihail ile beyler, başlarını Battala çevirdiler. Meş'alelerin ışıkları karşısında bir kat daha güzelleşmiş olan Battalın lâtif cehresini görür görmez, büyük bir hayret hissettiler.

Mihail, Battalı yanına oturttu. Önüne kebab ve şarap koydu. İzzet ve ikramda bulundu. Ve sonra;

— Delikanlı! Böyle yalnız başına, nereden geldip nereye gidiyorsun?.

Diye sordu.

Battal, kapıdaki çavuşa söylediklerini, serdar Mihaile de tekrar etti. Fakat ona, şu sözleri de ilâve etti.

(Arkası var)

Aile zinciri

(Baştarafı 12 inci sayfada)

Kadın yalvaran bir sesle sordu:

— Muhakkak, hemen şimdi gitmeli mişin, canım?..

Erkek yutkundu. Doğrusunu isterseniz, gitmek istemiyordu. Amma vakit te epeyce geçmişti.

— Kocan nerede ise eve döner.. hem onun en iyi dostum olduğumu düşün.. diyecek oldu.

Kadın, hırçın bir sesle konuştu:

— Aldırma, canımın içi.. kocam.. kocam.. hiç sevmiyorum pisil!..

Adam, hırsla kadını öptü ve:

— Allaha ısmarladık güzelim.. karım da beni boya fabrikasında çalışıyorum zannediyor!.. diye mırıldandı, caddeye çıktı.

Kadının sevgi ile arkasından baktığı adam, boybos fikirası Mister Atkinson idi.

Yeni nesriyat

İnan bana — Enver Nacinin temiz ve açık bir Türkçe ile yazılmış güzel bir romanı intişar etti. His ve tahlil romanıdır.

Ükü — Halkevleri Merkezinin çıkardığı bu aylık kültür, san'at ve edebiyat mecmuasının 73 üncü sayısı dolgun bir münderecatla intişar etmiştir.

Belediyeler dergisi — İkincikanun sayışı faydalı münderecatla çıkmıştır.

Çocuk — Çocuk Esirgeme Kurumunun çıkardığı bu Çocuk mecmuasının 128 inci sayısı renkli bir kapak ve dolgun münderecatla intişar etmiştir.

Altan — Elâzığ Halkevinin çıkardığı bu mecmuanın 39-42 sayısı intişar etmiştir.

DOKUMACI MAKİNE USTASI ve İŞÇİSİ ARANIYOR

Bonservislerle beraber Yedikülle Kazlıçeşme Mensucat Santral fabrikasına müracaat.

İmdat

BİR KAŞE

NEOKALMİNA

BU BAŞ AĞRISINDAN KURTULAYIMI!

Son Posta'nın tefrikanı: 52

Baron de Tott'un hâtıraları

Tatar süvarileri

Nogay delikanlıları ellerinde bir çeşid alet olduğu halde hayvana çıplak binerler. bütün süratlerle at koştururlar

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Makasile boyunun etrafını ve omuzların düşmesini takib ediyordu. Kolları bitişik yarı daireyi ve esvabın yan tarafını da kesti. Uzunluk diz kapağının altından tesbit edildi. Temlikli yüzünden delikanlının derisine yapışmış olan bu fena şey tutmağa hacet kalmıyordu.

Dikişçi kadın birbirine kavuşan iki ön parça ile kolları kesmekte de aynı çabukluğu gösterdi. Sonra kalıb hizmetini gören mankene çömelerek parçaları birbirine dikmek kolaylığını temin etti. O surette ki iki saat geçmeden güzel bir kahverengi esvab dikmiş bulunuyordu. Artık bu deriyi sebat ve itina ile debağat etmekten başka yapılacak bir iş kalmıyordu. Filhakika, delikanlının ilk işi bu oldu. Biraz sonra, gayet çevik bir surette çıplak bir hayvanın üzerine sıçırarak muhtaç olduğum beygirleri toplamakla meşgul arkadaşlarının yanına gitti. İstedğimiz miktarda beygir henüz elde edilememişti.

Malûm olduğu üzere, Tatar beygirleri ovalara hususi sürüler halinde dağılmışlardır. Bunlar mal sahibinin markası ile birbirlerinden ayır edildiler. Fakat her ferdin iştirak etmeğe mecbur olduğu bir umumî hizmet ve mükellefiyet mevcud olduğu için, cemaate aid bir sürü de vardır. Bu cemaat sürüsünü meskenlere yakın bir mevkie muhafaza ederler. Fakat kırlarda serbest bir halde dolaşan bu beygirleri yakalamak kolay bir iş değildir. Muhtelif yük ve binek hayvanlarını temin için bir intihab amelîyesi yapmak zarureti de esasen mevcud zorluğu artırıyor.

Nogaylar hususi bir usul sayesinde bu zorluğu izaleye muvaffak oluyorlar. Bu usul daima bu nevi av vazifesine mükellef delikanlılara gayet cesur ve mahir bir süvari olmak vesilesini temin etmektedir. Delikanlılar, hayvanları tutmak için, uzun birer sırk alırlar, bu sırkaların uçlarına bir ip bağlanmıştır. İpin ucu bir ılcık teşkil eder ve sırğa sarılır. Bir beygirin başı bu ılcıktan kolayca sığabilir.

İşte Nogay delikanlıları ellerinde bu alet olduğu halde hayvana çıplak binerler, beygirin ağzına bir gem geçirilmiştir. Bütün süratlerle giderek sürüye yetişirler, işlerine gelecek beygiri gözlerine kestirirler. Onu büyük bir çeviklik ile takib ederler. Hayvanın bütün kurnazlıklarına rağmen yanına varmağa muvaffak olurlar. Hayvanın kurnazlıklarına galebe çalmak için gayet mahir davranırlar. Ellerindeki sırğın ucu istedikleri hayvanın kulaklarından öteye uzandığı andan istifade ederek ılcığı hayvanın boynuna geçirirler, süratlerini yavaşlatırlar. Bu suretle hayvanı ellerinde mahpus bir halde tutarak depoya getirirler.

Bana 80 kadar beygir lâzım olduğu ve bunları ancak yarım düzine kadar süvari takib ettiği için meşguliyetleri epeyce sürdü ve beni mütezelliz etti. Fakat menzil beygirleri o kadar güzel seçilmişti ki Oczakow varoşuna erkenden vâsil olabildik ve orada yerleştik.

Boristhène nehrinin sağ kıyısında ve mansabı yakınında kâin olan bu kale küçük bir maileyi işgal ediyor ve bu maile de nehrin müntehi oluyor. Mevki yegâne müdafaa vasıtası bir hendekten ibarettir. Kale uzun dil'i üzerine doğru eğilmiş bir mütevazı-yıldızla biçimini arzeder. Benderde ve Kotchinde olduğu gibi burada birçok toprak göze çarpar. Fakat iyi monte edilmiş olan bu toprakların her birine iki büyük «gabion» ilâve edilmiştir. Bunlar «merlon» hizmetini görerek açıklığı kapamaktadırlar.

Oczakow varoşunda ikamet eden bazı Yahudiler burada han ve lokanta açmışlardır. Yiyeceklerimizi tecdid hususunda bizim çok işimize yaradılar. Gene Nogaylar tarafından meşkün Dgamborylounk ovalarını geçebilecek hale gelmemize sebep oldular. Ertesi sabah, öğleden evvel-

ki vaktimizi Boristhène nehrini geçmeğe hasrettik. Karşı sahilinden ilerliyen ve Kırburnu adını taşıyan bir kara parçası ile mansabında darlaşan bu nehri bir nevi göl teşkil ediyor. Bu göl de şimale doğru ilerliyor. Nehir zaten o istikametten akar. Genişliği Oczakow ile karşıda kumluk burunun başlangıç noktasında kâin olan kıt'a arasında iki fersahtan fazladır. Biz Boristhène'ni bu istikametten geçtik. Nehri geçmek için kullanılan kayıklar müsaide rüzgardan istifade için yelken takılmıştır. Bunlar sırkalar vasıtasile de tahrik olunabilirler. Çünkü nehir, orta tarafları istisna edilirse, sığdır. Bu derinlik te ancak birkaç «toise» lik mesafeye inhisar eder.

Üç saat süren bu sıkıcı nehir yolculuğu esnasında bizi ancak birkaç Yunus başlığının sıçraması meşguî edebildi. Sonra, Kırburnuna, oradaki hisarın karşısına çıktık. Arabalarımızın karaya çıkarılması ve muhtaç olduğumuz beygirlerin toplanması mihmandarlarımızın gününü doldurdu. Ben de bu zamanı hisarı gezmeğe tahsis ettim.

Bu hisar bana lüzumsuzluğundan başka göze çarpacak bir hususiye: arz etmedi. Filhakika, Oczakow kalesinin toprakları birlikte nehrin emniyetini muhafaza hizmet edecek topları o kadar uzak mesafeden ateşleri kavuşturamadığı için ortadan içeri girmek imkânını daimî surette açık bırakıyordu.

Kırburna, karşı kıyıda kayalık bir yere tabiiye edilmiş olan bataryaların o havalı her türlü gemilere karşı müdafaa edebileceğini gördüm. Fakat Türkler henüz bunu hesap edememişlerdi. Onların askerî vukuflarının hududlarını gösterecek daha mühim başka vesileler de zühür etmiştir.

Güneş doğmadan bir saat evvel yola çıkmamız kararlaştırılmıştı. Yatak hizmetini görece surette hazırlanmış bir yük arabasına geçerek ihtiyaç hissetmeğe başladığım istirahatı biraz uzatmak istiyordum.

Yanımdaki kuvvetin kumandanı bu tertibattan haberdar değildi. Askerleri yukarıda izah ettiğim tarzda tanzim ettikten sonra, benim evvelce bindiğim arabaya itina ile refakat etmeğe başlamıştı. Nihayet, güneş doğunca, arabanın içinde bulunmadığımı farkettiler. Bunun üzerine bulunduğum arabanın kendisine haber verilmesi hususunda gösterilen ihmalden şikâyet etmeğe başladı ve derhal gelecek bu vazife için ayrılmış olduğu kuvveti ile arabamın etrafını ihata etti.

(Arkası var)

Bir doktorun günlük notlarından

Tesallübü şerayinin Tedavisi

Tasallübü şerayin ekseriyetle tansiyon yüksekliğine refakat eder. Böbreklerimiz nescinin bozulması, sekloroze olması en belli başlı bir âmıldır. Tansiyon yüksekliğinde böbreklerin vaziyetini tetkik etmek en birinci yapılacak iştir. Kandaki üreinin miktarını derhal tayin ettirmelidir.

Tasallübü şerayinde sebep ne olursa olsun perhiz esastır. Böbreklerin yükünü hafifletmek ve kandaki üreinin miktarını indirerek vücudun zehirleri defetmek derhal tansiyon üzerine tesir ederek düşer. Tuz ve su tansiyonun düşmanıdır. Yani tansiyonlu olanlar tuzdan ve fazla bardak bardak su içmekten son derece çekineceklerdir. Umumiyetle salçalı şeyler, peynirler, baharatlı şeyler, sucuk pastırma ve tuzlu balıklar, lâkerda, sığır eti, koyun eti tansiyon için çok muzurdur. Hafif sebze, meyvalar, sütü şeyler esas perhiz teşkil ederler. Tasallübü şerayinde ilâca tedavinin esası iyodür, bir de idrarı artırarak vücudü zehirlerden kurtaracak müdirler çok şayanı tavsiyedir.

Cevab istiyen okuyucuların posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

«Son Posta» nın deniz romanı 117

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dülmen

Umumî Mütareke haberi

Onlar birkaç revolver elde etmenin yolunu bulmuşlar ve yelken bezinden portatif bir de sandal yapmışlardı. Şüphesiz böyle bir sandalla Okyanusa açılmak imkânı olamazdı. Yalnız biz, kaçacaklar, adanın herhangi bir kısmında gizlenmenin yolunu bulabilirsek, bir yelken gemisinin gelmesini bekler ve böyle bir geminin adaya yaklaşması üzerine bez sandalımızı denize atarak gemiye gider ve onu avlayabiliriz. Bunu düşünüp tasarladıktan sonra Motuîhi üsere kampındaki esirler arasında bulunan Sama adası sabık valisi Doktor Schultz ile bu mevzu üzerinde konuşmağa başlamışım. Sabık vali Ewarth ile o günkü zati hizmetkârı —ki eskiden bir Alman fırıncı olup iri yarı bir adamdı— adada istedikleri gibi gezip tozmak imtiyazını haiz bulunuyorlardı.

Kaçmak fikrini açınca valinin hizmetçisi çok iyi ve tatbik kabiliyeti olan bir fikir ileri sürmüştü: Ona göre, adanın iç taraflarında, hâlen kendisinin keşfetmiş olduğu kuru bir dere yatağının bir tarafında bir mağara vücutte getirilir ve bu mağara bilâhare arayıcı kolların gözlerine çarpmıyacak surette de maskelenirdi. Kamptan çıkıp adanın herhangi bir kısmına gitmek o kadar zor bir iş değildi, aynı zamanda kamp kumandan ve muhafızlarına, yarları aşip sahile indiğimiz ve orada bekleyen bir gemi tarafından alınıp kaçırıldığımız ihtibamı husule getirebilirdik. Arama faaliyeti gevşeyip zail olduktan sonra da bir geminin görünmesini tarassud eder ve görünce de hücumla geçerdik. Plân mükemmel ve makuldü.

Doktor Schultz - Ewarth ile hizmetçisi adada uzun yürüyüşler yaptıklarını bahane ederek vücutte getirmeğe başladıkları mağara ile meşgul olurlarken biz de daha fazla silâhlar bulup tedarik etmiştik. Kaçma plânımızın ilk kısımları süratle tatbik sahasına konuyordu ki umumî mütareke haberi gelmişti. Eğer bu mütareke bir hafta daha gecikmiş olsaydı Motuîhi adasında ikinci bir firar hâdisesi vukubulacaktı.

Mütarekeden sonra da esaret hayatımız Yeni Zelandanın şimal adasında ve Auckland yakınında dört ay daha uzamıştı. Şu kadar ki isteyenleri ziyaretimize müsaade ediyorlardı. Bir gün, 1860-61 de, millî istiklalleri için İngilizler aleyhine giriştikleri kahramanane mücadelede kendilerinin büyük muharibler olduklarını isbat etmiş bulunan Waikota kabilesine mensub bir reisin karısı, mayetile beraber, ziyaretime gelmişti. Kaibau adında bulunan bu bayan, bana bir mektub sunmuştu. Bu, Maori dilinde yazılmış ve tercüme edilmiş idi. Şöyle deniliyordu:

«Ey nâmdar başkan; eski bir an'nenin müstakbel masuniyet ve mahfuziyeti için ulu başkan Wai - Tete'nin hasrını size tevdi eylemek üzere geliyorum.»

Kadın, mektubu verdikten sonra elbisesi altından çıkardığı bir hasır parçasını uzatmıştı. Bu nesneyi hapishane gardiyanının nazarından saklamak için elbisesinin altına yerleştirmişti.

Büyük bir hayrete duçar olmuşum. Dirseğimle Kircheiss'i dürterek vaziyetin izahını ister gibi bir hareket yapmışım. Fakat o da benim gibi hayret ve taaccüb izhar ediyordu. Bereket versin, bir müddettenberi Yeni Zelanda da ikamet etmekte bulunan bir Alman bayanı o esnada ziyaretimize gelmişti. O, vaktile Yeni Zelandanın sahilleri bulunan güzel ve yakışıklı yerlilerin âdetlerine vâkıf görünüyordu. Binaenaleyh bana bunun manasını izah etmişti. Buna göre Maori'lerin, herhangi bir kimseye bahsettikleri en yüksek şeref ve itibarı almak üzere bulunuyorlardı.

Yerli reisin zevcesi, etrafında büyük bir süratle ve feragatle dans ediyor. Bu dansın adı Haka-haka veya buna benzer bir şeydi. Dansın sonunda kadıncağız, yalnız Yeni Zelandada bu-

lunan yeşil bir de taş sunmuştu ve şöyle diyordu:

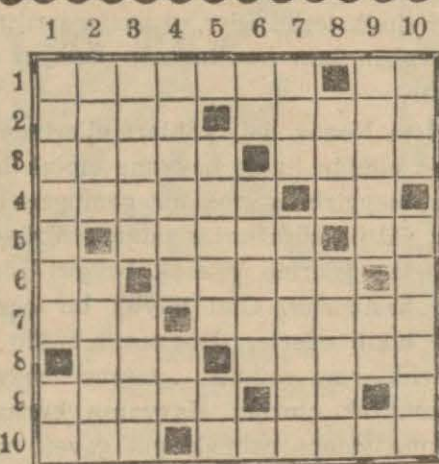
— Ey deniz aşırı kıt'alarından gelen yüce muharib! Biz seni Waikota'ların beyi olarak selâmlıyoruz ve bundan sonra sen, benim halkım arasında Ai-Tete —ki Maimukades demektir— olarak bilineceksin! Biz, Maori kahramanı Ai - Tete'nin ruhu senin vücüdünde olarak buraya avdet etmiş bulunduğuna inanıyoruz!»

Verilen taşı kabul etmiş ve Maori kadınının elini hararetle sıkarak pek mütehassis olduğumu izhar etmişim. Bayan ayrılmak üzere iken gerek hasır, gerek taşı iyi saklamamı ve beraberimde Almanyaya götürmemi tekrar tekrar rica ediyordu. Ben de onun isteğine göre hareket etmiş ve bu emnetleri memleketime kadar getirmiştim. Fakat bunları saklamazdan evvel bu basit hasırdan ibaret olan bir «Maori reisi» kıyafetile resmimi çekirtmişim. Dostlarımın söylediklerine göre, ben de, bir yerli muharibin muharebe âletlerine malik olmamakla ve vücüdüm onlar gibi döğmelerle resimlenmiş bulunmamakla beraber, tam anlamile bir Yeni Zelandalı yerliye benzermişim. Belki de öyledir. Hattâ Almanyada bile bir çok kimseler vardır ki benî medenî olmaktan ziyade deniz aşırı kıt'alarından gelmiş bir insan sanırlar.

Artık bizim vatana avdet günü yaklaşmıştı ki «asker anneleri cemiyeti» reisi beni ziyarete gelmiş ve 80.000 asker annesi namına bana hayırlı yolculuklar temenni etmişti. Onun söylediğine göre Yeni Zelandanın çocuklarından olup Almanlara esir düşen askerlerin ahiren, sağlık durumları mükemmel olarak analarına dönmüş bulunuyorlardı.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

SOLDAN SAĞA:

- 1 - Çokluk.
- 2 - Saat düzeltme - Pek ehemmiyetsiz.
- 3 - Arada sırada - Kasır.
- 4 - İri diş - Gülden ele batan yer.
- 5 - Yerden çıkarılan servet.
- 6 - Toplamak - Çok iyi.
- 7 - Baht - Hanen.
- 8 - Müzmin bir hale getirmek - Taharrî etmek.
- 9 - Ne fazla soğuk ne de sıcak - Taharrî et.
- 10 - Başında bir «T» olsa boş - Törpü.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 - Nazik olmayan insanın yaptığı - Şart lâhikası.
- 2 - Rüzgârli soğuk - Bunaklık.
- 3 - Lüzumlu - Cild.
- 4 - Taharrî et - Usta olmayan.
- 5 - Fazla çukur.
- 6 - Almak maedarından emri hazır - Kan.
- 7 - Fakat - Delikli bes.
- 8 - Aydınlık - Bağı boş.
- 9 - Para konulan torba - Yüz kuruş.
- 10 - Birbirine çok yakın.

1	S	E	F	A	L	E	T	F	A
2	E	M	İ	R	L	A	Z	I	M
3	F	I	D	A	N	Y	A	R	A
4	A	R	A	M	A	K	R	I	
5	L	N	A	Z	A	R	N	A	
6	E	L	K	A	L	A	Y	L	
7	T	A	Y	R	A	Z	A	K	I
8	Z	A	R	Y	A	L	A	N	
9	F	I	R	I	N	K	A	M	
10	A	M	A	A	L	I	N	M	A

Evvelki bulmacanın halledilmiş gelki

Pazara yapılacak Boks maçları

Boksör Kâni

Boksör Kâni Ekrem ise yeni, fakat çok kuvvetlidir.

Müسابakalara saat ikide başlanacaktır.

Bursadaki bisiklet Müsabakaları

Bursa (Husu - si) — Bursa-Mudanya yolunda 40 kilometrelik bir yol üzerinde yapılan müsabakada Acar klübünden Hikmet 78 dakika ile birinci olmuştur.

Akın Spordan Bahaeddin ikinci, San'at okulundan Kadri üçüncü olmuştur.

Bu müsabakaya şehrimizde bulunan bütün klüplerin bisikletçileri iştirak etmiş. Birinci gelen Hikmet Hikmet geçen haftaki koşulara da iştirak etmiş, gene birinciliği almış.

Birinci gelen Hikmet

İngiliz Volver takımının getirilmesi mutlaka lâzımdır

Dün haber verdiğimiz gibi hâlen İngilterenin en iyi takımı olan, Kral kupasını veya lig şampiyonluğunu kazanması muhakkak sayılan Wolverhampton takımı Mayıs sonlarında yavaş yavaş Avrupa turnesinde Peşteye kadar gelmektedir. Dost Macar Federasyonu bu fırsattan bizi de istifade ettirmek istiyerek bu kıymetli takımın Türkiye'de de 4 maç yapabileceğini bildirmiştir. İkisi Ankarada, ikisi de İstanbul'da yapılacak olan bu müsabakalar mukabilinde 10,800 lira istenmiştir. Duyduğumuza göre İstanbul bölgesi kendi hissesine düşen miktarı kabul etmiş, iş mütebaki parayı Ankaranın kabul etmesine kalmıştır.

Biz Federasyonumuzun bu fırsatı kaçırmıyacağımızı kuvvetle ümit ediyoruz. Hasılat bakımından çok alakası olan bu temasın zıyan etmesine ihtimal verilemez. Birkaç yüz lira zarar edilse dahi futbolün en iyi oynayan bir memleketin güzide takımını burada görmeğe fazlasıyla değer. Futbolümüzün ilerlemesinde «Slavya» temaslarının ne kadar âmil olduğu hatıramızdan henüz silinmedi. O zaman Slavya maçları memleketimizde büyük bir hâdise olmuş, futbolcularımız onlardan pek çok şey öğrenmişlerdi. Bu İngiliz takımının memleketimizde oynamasının temini için son zamanlarda oldukça sarsıntı geçiren futbolümüz için daha büyük bir hâdise teşkil edecektir. Stür'at, teknik, sportmenlik ve her bakımdan ideal futbol oynayan İngilizlerin futbolcularımız, seyircilerimiz, hakemlerimiz ve bütün teşkilât adamlarımıza unutulmaz dersler verecekleri muhakkaktır. Yeni kanunla spor hareketlerine büyük ehemmiyet vermekte olan Genel Direktörlüğümüzün ve Federasyonumuzun bu fırsatı kaçırmamasını temenni ederiz. Katlanılacak ufak fedakârlık alınacak neticeye fazlasıyla değer.

M. T. Ö.

İngiltere Kral kupası maçları son devresinde

200.000 kişinin seyrettiği maçlarda Wolverhampton, Portsmouth, Grimsby takımları dömi finale kaldılar

Grimsby - Chelsea maçından heyecanlı iki sahne

İngiltere Kral kupası Kar dö final maçları sekiz klüp arasında yapılmış ve bu maçları 200 bin kişi seyretmiştir. Birinci ligden Huddersfield ile ikinci ligden Blackburn takımları 1-1 berabere kaldıkları için bugün tekrar karşılaşacaklardır. Wolverhampton, Grimsby Town, Portsmouth takımları dömi finale kalmışlardır.

Wolverhampton 2 - Everton 0

Wolves takımı bu oyunla Wembley stadının en yakın namzedi olduğunu bir defa daha isbat etmiştir.

Oyunun üçüncü dakikasında Wolves merkez muhacimi Westcote sol açığa atan aldığı pası pek mükemmel bir şekilde kullanmış ve mucize şeklinde çektiği şütle takımına birinci golü kazandırmıştır.

Çok muvaffakiyetli bir oyunla bütün nazarları üzerine çeken Westcote her yaptığı hücumda Everton müdafasını sarsmıştır. Wolves takımı hücumda iken halk mütemadiyen: «Westcote'e pas verin, ona pas verin!» diye bağırıştır. Devre 1-0 bitmiştir.

İkinci devrenin on beşinci dakikasında Westcote sağ iç yerinden çektiği

kuvvetli bir şütle Everton kalecisi Sarı garı mağlup etmeğe muvaffak olmuştur.

İngiltere millî takımının merkez mühacimi Evertonlu maruf oyuncu Lawton, İngiliz millî takımının merkez muavini Wolverhampton takımından Culise karşı pek mahirane bir şekilde oyunlar yapmışsa da takımı hesabına bir tek sayı kaydetmek imkânını bulamamıştır.

Wolves takımı muavin hattının çok parlak oyunu lig liderini imparatorluk stadi olan Wembley yolundan geri çevirmiştir. Maçta 59.545 kişi bulunmuş, 27 bin lira hasılat olmuştur.

Portsmouth 1 - Preston 0

Fratton Park stadında yapılan bu maçta Portsmouth takımı geçen senenin Kral kupası galibi olan Preston takımını güzel bir oyundan sonra nakavut etmeğe muvaffak olmuştur. Birinci devrede iki taraf ta pek büyük sayı fırsatları yakalamış, garib bir tesadüf muhakkak birer gol addediflen bu fırsatlar iki taraf kalecileri elinde sönüp gitmiştir.

(Devamı 15 inci sayfada)

Kuleli askerî liseler güreş şampiyonu

Kuleli, Bursa, Maltepe askerî liselerile Deniz lisesi arasındaki güreş müsabakalarının finali dün Maltepe lisesinde yapıldı. Çünkü final maçları çok muntazam geçti. Kuleli müdürü Kurmay Albay Bedri Erin ve Maltepe lisesi müdürü Kurmay Albay Adil Alpayım ve bir çok sübay ve öğretmenlerle yüzlerce talebinin karşısında yapılan bu karşılaşmaları gene millî takım güreşçilerimizden Mualim Saim, Yusuf Aslan ve Refik idare ettiler.

Alınan teknik neticeler şunlardır: 56 kilo: Birinci - Kuleliden Fehmi Süalp, ikinci - Bursadan Halid Anar, üçüncü - Maltepeden Necdet Akın. 61 kilo: Birinci - Denizden Sungur Entülü, ikinci - Maltepeden Ahmed Sanyeli, üçüncü - Kuleliden Esad Pençedemir. 66 kilo: Birinci - Kuleliden Kemal Çetin, ikinci - Denizden Tarık Şahingray, üçüncü - Maltepeden Nezihi. 72 kilo: Birinci - Kuleliden İhsan Torun, ikinci - Denizden Ercümen Eren, üçüncü - Bursadan Mustafa. 79 kilo: Birinci - Kuleliden Hasan Coşgun, ikinci - Maltepeden Necdet Türkes, üçüncü - Denizden Necmi Sönmez. 87 kilo: Birinci - Kuleliden Osman Eskin, ikinci - Maltepeden Abdurrahman Seribaş,

Yukarıda şampiyon Kuleli takımı, aşağıda askerî liseler güreşçileri bir arada

üçüncü - Bursadan Mustafa Ulaş.

Kuleliler beş birincilik, 16 puvan asarak büyük bir üstünlükle askerî liseler güreş şampiyonu olmuşlardır.

Deniz Harb okulu ve lisesi ile Maltepe lisesi sekizer puvanla aynı zamanda ikinciliği almışlar, yalnız 61 kiloda birinciliği aldığı için Deniz Harb okulu ve lisesi ikinci, Maltepe üçüncü olmuşlardır.

Bursalılar da dört puvanla dördüncü olmuşlardır.

Müسابakalardan sonra Maltepeliler güreşçilere bir çay ziyafeti vermişlerdir. Kulelilerin şampiyonluklarını tebrik ederiz.

Meşhur Alman Güzellik mütehasşısı Profesör Doktor E. WINTER

TARAFINDAN
Formülü yapılan

VENÜS KREMI

Terkib, tesir ve cild güzelliği bakımından dünyada mevcut kremlerin muhakkak ki en iyisidir. Mübalâgalı reklamlara hacet yoktur.
Bir tecrübe ve mukayese kâfidir. Deposu: NUREDDİN EVLİYAZADE MÜESSESESİ İSTANBUL.Her sabah alacağınız bir tek **KESKİN KAŞE** üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. SALİH NECATİ Bahçekapıİngiltere Kral kupası
maçları son devresinde

(Baştarafı 14 üncü sayfada)

İkinci devrenin 17 nci dakikasında Portsmouth sağ içi birdenbire parlayan bir hücumdan istifade ederek takımını zafere götüren golü yapmıştır. Pek enstantane yapılan bu gol Preston müdafaasını bir müddet sarsmıştır. Devre sonuna kadar yapılan gayretlere rağmen netice değişmemiştir. Maçta 44.237 kişi bulunmuş, on dokuz bin lira hasılat olmuştur.

Grimshy Town 1 - Chelsea 0

Birinci ligde on ikinci olan Grimshy ile aynı ligde yirmi birinci vaziyette olan Chelsea takımları arasındaki bu maça fevkalâde hücumlar, ve o nispete parlak bir takım müdafaaya bağlanan bir oyun ile geçmiştir. İngiliz milli takımının kalecisi, ve Chelsea takımının yarı kuvveti sayılan Woodley pek mahirane bir oyun oynamasına rağmen ilk devrede berabere bitirdiği maçın, ikinci devresinin son onuncu dakikasında bir gol yemiş ve dömi finaldeki yerini kendinden pek üstün bir oyun oynamamış olan Grimshy takımına vermiştir.

Maçta 45.409 kişi bulunmuş, on dokuz bin altı yüz lira hasılat olmuştur.

Lig maçları

Aston Villa 5 - Birmingham 1

Hakemin başla işaretini verdiği ilk düdükle sadasını iki tarafın kalecilerini tehdit eden sıkı şütler takib etmiştir. Bu tehdidkâr şütlerin birbirini takib etmesi, maça bir çok gol yapılacağıнын en bariz bir delili olmuştur.

18 inci dakikada Aston Villa sağ içinin şütlerinden biri nihayet gol olmuştur. Dokuz dakika sonra A. Villa sol açığı ikinci golü yapmış ve devre bu suretle bitmiştir.

İkinci devre Birmingham yanılmış, bir gol yapmış, biri penaltıdan olmak üzere üç gol yiyerek bir külçe halinde sahadan ayrılmıştır. Aston Villa ligde 34 puanla altıncı, Birmingham yirmi bir puanla yirmi ikincidir. Maçta 45.000 kişi bulunmuştur.

Arsenal 3 - Bolton Wandrers 1

İki takım da sahada pek mükemmel bir oyun oynamışlar, bilhassa Bolton takımı daha güzel kombinezon yapmıştır.

Yedinci dakikada Bolton sol içi kısa bir şütle ilk golü yapmıştır. Müteaddid paslaşmalardan sonra 38 inci dakikada Arsenal beraberliği temin etmiş, devrede böylece bitmiştir.

İkinci devrenin 13 üncü dakikasında Arsenal merkez muhacimi Drake ikinci ve galibiyet sayısını yapmıştır. Oyunun bitmesine beş dakika kala Bolton müdafaası içine dalan Drake süratli bir şütle üçüncü ve son golü yapmıştır. Arsenal 33 puanla yedinci, Bolton 33 puanla sekizinci vaziyettedir. Maçta 32 bin kişi bulunmuştur.

Bisiklet yarışlarının üçüncüsü

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Bisiklet Ajanlığından:

1 — Seri bisiklet yarışlarının üçüncüsü 12/3/1939 Pazar günü yapılacaktır.

2 — Yarışlara tam saat 9 da başlanacaktır.

3 — Yarış yolu: Mecidiyeköy - Haciosman tepesi - Kefeliköy - Tarabya-Mecidiyeköy - Haciosman tepesi - Mecidiyeköy olmak üzere 52 kilometredir.

4 — Müsabakaya iştirak edecek olan bisikletçilerin yarış saatinden evvel hazırlanmış oldukları halde Likör fabri-

kasi önünde hazır bulunmaları lâzımdır.

5 — Aynı gün ve saatte ikinci sınıf bisikletçiler arasında bisiklet teşvik yarışları tertib edilmiştir.

6 — Bu koşuya 1937 ve 1938 senelerinde bisiklet müsabakalarına girmemiş olan her bisikletçi girebilecektir.

7 — Yarış yolu: Mecidiyeköy - Haciosman tepesi - Kefeliköy - Tarabya-Mecidiyeköy olmak üzere 26 kilometredir.

8 — Bu müsabakaya da tam saat 9 da başlanacaktır.

9 — Bu teşvik yarışına iştirak etmek isteyenlerin de yarış saatinden evvel Likör fabrikası önünde bulunmaları ve isimlerini hakem heyetine bildirmeleri lâzımdır.

Galatasaray Mürakabe
heyeti icimai

Galatasaray Spor Klübü İdare Heyeti Başkanlığından: 4/3/939 tarihinde, ekseriyet olmadığından, toplanamayan Yüksek Mürakabe Heyetimizin içtimalı 11 Mart 939 Cumartesi günü saat 14.30 da klüp merkezinde aktedilecektir.

Bu içtimada ekseriyete bakılmıyarak, kararlar mevcut azalarla alınacağından, sayın azamızın mezkûr gün ve saatte Klüp Merkezimize behemehal teşrifleri rica olunur.

Pazar günü yapılacak maçlar

Taksim Stadı: Vefa - Kasımpaşa A. takımları şild maçı saat 14.30. Hakem: İzzet M. Apak, Süleymaniye - Karagümrük A. takımları şild maçı saat 16. Hakem: Halid Galib Ezgü.

Fenerbahçe Stadı: Beykoz - Hilal A. takımları şild maçı saat 14. Hakem: Şahab Şişmanoğlu. Fenerbahçe - Beylerbeyi A. takımları şild maçı saat 15.45; Hakem: Eşref Mutlu.

Ankara borsası

Açılış-kapanış fiyatları 18-3-939

ÇEKİLER

	Açılış	Kapanış
Londra	1.53	5.93
Neu-York	26.40	26.40
Paris	1.025	1.025
Milano	6.65	6.65
Cenevre	18.7375	18.7375
Amsterdam	67.1825	6.1825
Berlin	56.075	56.075
Brüksel	11.265	11.265
Atina	1.1825	1.1825
Sofya	1.16	1.16
Prag	4.275	4.275
Madrid	5.93	5.93
Varyova	1.8450	1.8450
Budapeşte	24.0675	24.0675
Bükreş	1.065	1.065
Belgrad	1.8575	1.8575
Yokohama	14.62	14.62
Stockholm	30.53	30.53
Moskova	2.8525	2.8525

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk boru I peşin	—	—
III	—	—
I vadeli	—	—

TURAN Tiyatrosu

Bu akşam

Ertuğrul Sadi Tek ve arkadaşları

GÖKTE A.TARKEN

Vodvil 3 P.

(Se) Atilla Revüsü. Büyük

Varyete Miçe Peçeç varyetesi akrobat numaraları 10 Mart Cuma akşamı Misirdan yeni gelen Zekiye Handan ve saz Heyeti

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

4 - Mart - 1939 Vaziyeti

AKTİF		PASİF	
Kasa:		Lira	
Altın: Safi kilogram	17.161.274	24.138.704,78	
BANKNOT		6.566.670,—	
UFAKLİK		1.016.341,47	
Dahildeki Muhabirler:		31.721.716,25	
Türk İhrası		527.565,08	
Hariçteki Muhabirler:		527.565,08	
Altın: Safi kilogram	9.054.614	12.736.038,33	
Altına tahvilli kabul serbest dövizler		15.864,64	
Diğer dövizler ve Borçlu kılring bakiyeleri		9.863.839,77	
Hazine Tahvilleri:		22.615.742,74	
Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevlikan hazine tarafından vâki tediyat		16.397.316,—	
Senedat Cüzdanı:		142.351.247,—	
TİCARİ SENEDAT		86.058.471,44	
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:		86.058.471,44	
(Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı Esham ve Tahvilât itibari kaymetle)		40.347.668,39	
B — Serbest esham ve tahvilât		7.922.808,64	
Avanslar:		48.270.477,03	
Hazineye kısa vadeli avans		4.937.000,—	
Altın ve Döviz üzerine		152.820,38	
Tahvilât üzerine		7.897.877,75	
Hissedarlar:		12.987.698,13	
Muhtelif:		4.500.000,—	
		11.979.604,54	
		361.012.522,21	
		Yekûn	361.012.522,21

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:

İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

Alevlenen münakaşa

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Hafız Mehmed Bey: cevap almak için başkâtibin odasına doğru ilerliyor. Yolda, yeni padişahın ikinci mabeyincisi (Seyid Bey) e tesadüf ediyor.

— Topkapı sarayını teşrif buyurdularındanberi, efendimize bir fincan kahve verilemedi. Sultan Murad hazretlerine arz ediniz. Murassa zarfı iki fincan itasına müsaade buyursunlar.

Diyor... Fakat kendisine, mevcut zarfların en adısından ve en ucuzundan iki zarf fincan veriliyor.

Hafız Mehmed Bey, başkâtibin odasına gidiyor. Mektubun cevabını alıyor.

Mühim bir noktaya geldik. Burada, bir istitrad daha yapacağız.

(Miratı Hakikat) sahibi Çorlulu Mahmud Celâleddin Paşa, Sultan Aziz hal'edildiği zaman, (âmedci) lik vazifesini ifa ediyordu.

Bu zat, hususî arzularının birinde, Sultan Azize giden bu cevabdan bahsederken:

[Sultan Aziz merhumun, akibi hal'lerinde Topkapı sarayından göndermiş olduğu tezkereye cevaben, Sultan Murad tarafından olmak üzere Mitat Paşanın kurşun kalemle yazmış olduğu tezkereyi iffaliye müsveddесinin aynen ve leffen arzolunduğu...]

Demiş... (âmedci) olduğu için usulen kendisinde kalmış olan bu müsveddeleri, Sultan Hamide takdim etmiştir.

Hatır kıracak bir şekilde yazılmış olan bu mektub ile diğer bir mektub, Yıldızdaki meşhur muhakeme esnasında Mitat Paşaya gösterilmiş.. bu noktadan da isticab edilmiştir. Mitat Paşa istintaknamedeki bu suale:

[Hakani merhumun yazdığı tezkerelerin, Sultan Murad tarafından cevap müsveddесini ben kaleme aldım.] Demekle iktifa etmiştir.

Hafız Mehmed Bey, gene bir zabıt refakatinde olarak Topkapı sarayına dönerek, aldığı cevaba, Sultan Azize veriyor. (Arkası var)

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Cinsi ve miktarı	Tahmin İlk bedeli teminatı		İhale günü ve saati
	Li. Ku.	Li. Ku.	
Yüz beş kilo balmumu, ikiyüz elli kilo çir ş, ikiyüz yirmi kilo çam sakızı, yüz elli kilo parafin, on beş kilo kahverengi yün boyası, üçyüz kilo pap.	806 25	60 47	15-3-939 Çarşamba saat: 11 Açık eksiltme
İki milyon beşyüz bin adet kapsul dört-yüz bin çift sustah kapsul, ikibin dokuz yüz kırk kilo monta çivisi, ikibin ikiyüz bir kangal ağaç çivi, beşyüz elli kilo ceelik çember, dokuzbin ilâ onbir bin beşyüz kilo kabara çivisi, bin sekizyüz kilo üççe perçin çivisi, sekizyüz kırk kilo üççe takviye çivisi, altı bin üçyüz metre zımpara kâğıdı.	11092 64	831 95	15-3-939 Çarşamba saat: 15 de Kapalı zarf
Seksen bin ilâ yüz beş bin çift n.İça.	3150 00	236 25	16-3-939 Perşembe saat: 11 de. Açık eksiltme
iki bin yüz kilo burgulu tel çivi.	2625 00	196 88	16-3-939 Perşembe saat: 13 de. Açık eksiltme
Beşyüz ilâ altıyüz yirmi kilo dokuz katı, bin ilâ binyüz otuzbeş kilo üç katlı keten ip ik, yüz kilo ağ ipliği.	10173 00	762 98	16-3-939 Perşembe saat: 15 de Kapalı zarf

1 — Cinsi, miktarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı «20» yirmi kalem malzeme hizalarında gösterilen gün ve saatlerde iki kapalı zarf ve üç açık eksiltme ile İstanbul Gedikpaşadaki Jandarma Satınalma Komisyonunca alınacaktır.

2 — Nümune ve şartnameler hergün adı geçen komisyonunda görülebilir veya bedelsiz alınılabılır.

3 — 2490 sayılı kanun şartlarını haiz isteklilerin kapalı zarflarını ihale gün ve saatinden bir saat evveline kadar komisyonca makbuz karşılığı olarak vermeleri ve açık eksiltmeye gireceklerin vesika ve ilk teminatlarıyla yazılı tarih gün ve saatlerde komisyonunda bulunmaları. «1305»

Türk Hava Kurumu
BÜYÜK PİYANGOSU

Beşinci Keşide: 11/Mart/939 dadır.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoğunun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

RADYOLİN

ile SABAH - ÖĞLE - AKŞAM HER YEMekten SONRA muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

ADEMİ İKTİDAR ve BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI HORMOBİN

Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

MODERN ADABI MUAŞERET

Yazan: SÜHEYLÂ MUZAFFER

Askere, Talebeye, Memura, Kadına, Erkeğe, günün en lüzumlu kitabı
1939 senesi muâşeret adabının tekâmülüne göre yazılmıştır.
Cildsiz 50, Cildli 75 kuruş.

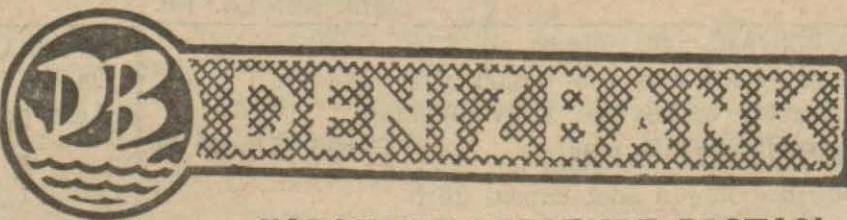
Satış yeri: İNKILÂB KİTÂBEVİ İstanbul

Belediye Sular İdaresinden Kapalı zarflı münakasa ilânı

İdaremizin Göksu Elmalı bendindeki terşih havuzları için satın alınacak 400 m 3 Sultancıoğlu kumu kapalı zarflı münakasaya konulmuştur.

1 — Bu husus için tanzim edilen şartname idaremiz Levazım servisinden parasız olarak alınabilir.

2 — Talibler şartnameye göre hazırlıyacakları kapalı zarflarını ihale günü olan 27/Mart/939 Pazartesi günü saat 16 ya kadar Taksimdeki idare merkezinde Müdürlüğe vermelidirler. Bu saatten sonra getirilecek zarflar kabul edilmez. (1480)

KARADENİZ PERŞEMBE POSTASI

Bu hafta içinde Karadenizde esen fırtınaların seferler üzerinde husule getirdiği büyük tehâhürlerden dolayı 9 Mart Perşembe postasını yapacak (Güneysu) vapuru bir gün rötarla 10 Mart Cuma günü saat 16 da kalkacaktır.

Üniversite Rektörlüğünden

Hukuk Fakültesi ceza hukuku doçentliği açıktır. Talimatnamesi mucibince 5 Mayıs 939 Cuma günü imtihanlar başlayacaktır. İsteklilerin Nisan sonuna kadar Fakülte Dekanlığına baş vurmaları. (1477)

NEOKÜRİN

Gripi ve nezleyi, baş, diş, ve romatizma ağrılarını derhal geçiren en iyi ilâçtır.

1 kaşe 6, altılık kutu 30 kuruştur.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Kurumumuz talebe ve müstahdiminin işlerinden aşağıda miktarları yazılı iki kalem et kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. 20/3/939 Pazartesi günü saat 11 de Rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.

Teklif mektupları ihaleden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine verilmeleri.

Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatları. 741, 1415

Cinsi	Mikdarı	Muhammen fiatı	Muvakkat teminatı
Koyun eti	10000 kilo	50 kuruş	645 liradır.
Kuzu eti	3600 ,	100 ,	

Haydarpaşa Lisesi Direktörlüğünden

Yatılı talebinin 3 üncü taksiti 1 Marttır.

11 Mart Cumartesi öğleye kadar taksitlerini vermeyen talebeler nehariye çıkarılacaktır. Ona göre taksitlerin vaktinde ödenmesi talebe velilerinden rica olunur. (1283)

Sert Rüzgârlar ?

KIŞ GÜNEŞLERİ

Cildi pek fena vaziyete sokar
Bu mevsimlerde:

KREM PERTEV

istimalini ihmal etmeyiniz.

Diş Deposu

M. İbrahim Berkmen

Türkiyenin en zengini çeşitli
aidi. Ucuz fiatlarla her ara-
nılan buldurur.
Makuliyen han Mısırçargısı
yanında

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müdde zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

KANZUK ÖKSÜRÜK ŞURUBU

"Sirop Pectoral,"

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu İstanbul

Almanca mütercimi aranıyor

Askerî fabrikalar umum müdürlüğünden

Almancadan türkçeye ve türkçeden almancaya mükemmel tercümeye muktedir bir mütercim alınacaktır. Almanca ile beraber fransızca da aynı derecede bilenler tercih olunacaktır. İsteklilerin şartları öğrenmek üzere birer istida ile Umum Müdürlüğe müracaatları. (1207)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

- 1 — Deniz vasıtaları için satın alınacak 500 ton lavamarın kömürünün 10/3/939 Cuma günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Şartnamesile evsafı komisyondadır, görülebilir.
- 3 — Tahmini tutarı (6850) lira ve ilk teminatı (514) liradır.
- 4 — İsteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tarifi veçhile hazırlıyacakları teklif mektuplarını Galata eski ithalât gümrüğündeki komisyona vermeleri. (1147)

İLÂN

G. Ü. L. T. A. Ş.

Güzellik Müstahzaratı T. A. Ş.

Şirketimizin alelade Heyeti Umumiyesi 30 Mart 1939, Perşembe günü, saat ikide Osmanbeyde Şair Nigâr sokağında 46 numarada kâin merkezinde toplanacağından, toplantıya iştirak etmek isteyen ve en az on hisseye sahip olan hissedarların 23 Martta kadar hisselerini, Şirket veznesine yatırmaları lüzumu ilân olunur:

Ruzname:

- 1 — Meclisi idare ve mürakib raporlarının okunması ve kabulü.
- 2 — Bilânço, kâr ve zarar ve mevcudat hesaplarının okunması ve kabulü.
- 3 — Heyeti idarenin ve mürakibin ibrası.
- 4 — Mürakib intihabı.
- 5 — Heyeti idareye ilâveten bir azanın intihabı.
- 6 — Memur, müdür ve müstahdemlerin tayini ve ücret ve maaşlarının tesbiti için heyeti idareye salâhiyet verilmesi.
- 7 — Heyeti idare azasının lüzumunda şirketle muamele yapmalarına müsaade verilmesi.

ZAYI — Tatbik mühürümü zayı ettim. Yenisini çıkaracağım. Eskisinin hükmü yoktur.

Adres: Fatih Eskialipaşa Hoca Uveys mahallesi Hoca sokak numara 15 de İhsan Tepecik

Ölçü üzerine Fenni Kasık bağları

Mide, barsak, böbrek
düşkünlüğüne

Fenni Korsalar

İsteyenler ölçü
tarifesi gönderilir.

Emlinönü

İzmir sokağı

Tei. 20219

ZAHARYA

Oreopulos

Taklitçilerden

sakiniz.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL